

Szerkesztőség:

Fischel Fülöp könyvtárcskölés

Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatköz minden közlemény.

Bármentelen levelek csak ismert kezű

ből fogadtatnak el.

Készítetek vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, a Bánkegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, s a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet hivatalos közlöny.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Kiadóhivatal:

Városház-épület. Fischer Fülöp könyvtárcskölés.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egylet évre 5 ft - kr
Félévre 3 . . . 50
Negyedévre 1 . . . 25

Hirdetések juttatásos számítottak

Nyiltár petítésora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischer Fülöp Könyvtárcskölésbe intézkedések.

A legujabb vívmány.

A vas miniszter vagy mint a nép őt elnevezte a munkás miniszter, Baross Gábor ő Excellenciája utolsó rendelete által bebizonyította, hogy nemcsak komoly, szigorú törvényeket tud teremteni, hanem hogy a leghumánusabb és legszépségtelenebb rendeletek alkotója is lehet. Örömmel üdvözljük a vasárnapi szünnapra vonatkozó kiegészítő rendeletet.

Észrevehetjük, hogy mily messze terjedő hatása lesz a népies előadásoknak a munkás népre s az egész nemzet kulturális fejlődésére.

Egy elvetett mag, mely még később fog teljesen kifejlődni, melynek gyümölcseit azonban már a legközelebbi generatio élvezni fogja. A vasárnapi munkaszüneti törvény életbeléptetésekor némely kereskedő és gyáripáros ezen törvényt átoknak nyilvánította, miután a munkás nép tértelenességéről és ennek legrosszabb következményeiről félték.

Találkozott közöttük pessimista, ki ezen törvényt az agriculturális államban a fejlődés gátjának tartotta.

Most azonban Baross Gábor népies, tudományos felvilágosító elrendelése, a tudományos és művészeti muzeumoknak vasárnapon leendő nyitva tartása által oly vasárnapi munkaszüneti törvényt alkotott, — mely ép ugyanazon pessimisták állításai

szerint az egész ország áldása fog lenni. A munkás nem lesz kénytelen többé a korcsmát felkeresni, hogy ott egy nap alatt, keservesen megszolgált betékeresetét eligya; alkalom adatik neki, hogy minden anyagi áldozat nélkül, sokkal nemesebb szórakozásban részesülhessen.

A plüvisikai megerőtetés a szellemet egész héten át nem engedi érvényre jutni; mily jó hatása fog ezentul ezen viszonyoknak fordított volta lenni. A test nyugszik és a szellem az ő mindenek fölött uralkodó jogába lép. Az ember, ki egész héten csak gép volt, s napon emberré lett.

Nagy örömmel fogadjuk ezen új vívmányt annál is inkább, mert ez eredeti, miután nekünk magyaroknak gyakran azon szemrehányást teszik, — hogy más nemzeteket szerettünk utánozni. Ezen genialis miniszter ki csaknem egész Európát kényszeríti, hogy az ő zónatarifáját utánozza, valószínű e tekintetben is utánzókra fog akadni.

Angolországban a vasárnapi munkaszüneti valóságos országos jellegű fejlődött; ott oly szigoruan tartatik meg, hogy — nem úgy, mint nálunk csak kereskedelem és ipar szünetel, — hanem még a posta hivatalok, vendéglők, kávéházak, színházak muzeumok, könyvtárak sal szigoruan zárva tartatnak; de még az istentisztelet tartama alatt a kocsi forgalom is be van állítva. Egyedül a templom van nyitva.

Azonban hány munkás látogatja meg a templomot?

Mily ravaszul játszik ki ezen törvény Angolországban, — bizonyítja a következő eset.

Hítbeli gyülekezetekhez a hatóság mindig megadja az engedélyt. Egy bizonyos férfiakból álló társaság szövetkezik ezen törvény kijátszására. Egy hatóság szent beszéd tartatik, melynek tartalma alatt az ajtóhoz hallgatók azonban több brandy és whisky nevű szeszest italt fogyaszt el, mint a megnyitott egész heti bére kelt. A hatóság ez ellen nem tehet semmit, mert az össagyűltek a szeszest italokat már előzőleg egy bizonyos házban szereztek, ez senki által elárúsítva nem lett, ergo törvény elleni dolgot nem követtek el.

Az angol parlamentben a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó intézkedés a legmértesebb haresokra adott alkalmat és nem voltak képesek e törvény elleneséget, sem annak eltörlését, sem módosítását keresztülvinni. Most talán befogják látni, hogy ez a nálunk behozott alk az egyedüli, mely az országra áldást képezhet; s a büszke angol kényszerítve lesz ebben minket utánozni.

Nem elég azonban, hogy ezen a miniszter becsületére szóló rendeletet örömmel üdvözljük, hanem óhajtanók, hogy mindenki, amennyiben tehetségében áll, ezen rendeletet pártolja; minden egyes ember oda igyekezzék, miszerint ezen eddig csak a fővárosban behozott újdonság legközelebb nálunk is behozassék.

A „ZALA“ tárcája.

Egy ifju leányhoz.

Azt mondják, hogy szép vagy nagyon . . .
Fürteidben sötét éjel
Szemeidben csillogos menny,
Ajkidon az élen székel;

Hogy arcodnak harmatában
— Mint fényárban szép déli táj
Mint vizekérben napsugár: —
Füredik a legszebb női báj

S hogy ajkidról csak egy mosoly
Dusan felér azzal mit ad:
Minden kéje s gyönyörével
Egy egész boldog tulnáló!

S mind ezekben fehér haván
Alabastrom homlokodnak
Tizenkilenc bájos tavasz
Lehelete, csókja éj csak . . .

Szép vagy! . . . Mégsebb miként mondják . . .
Láttalak, bár sejtetlenül: —
Kis kertedben járva le s fel
Virágaid közt egyedül.

S onnyi bájos virág között
Csak te valál a legszebbik! —
Szerény mint a liljom — de mely
Büvel-bájjal ékeskedik . . .

Szép vagy, szép! . . . De rejte sötét
Akna ólén mit ér a kincs! ?
Csillogó órc drága gyöngynek
Elrejtve, hidd, értéke nincs.

A virágnak, mely takarva
Rejtegekben nyúl, mi a haszna?
Lomb csókolja, harmat mossa,
S a légbé száll szét illata . . .

Ne légy te ily rejtett virág!
Dús kincseket elrejtetni kár —
S ott dülök csak a virág is,
Hol éri azt a napsugár.

S van-e fényes sugár annál
Mű szerelem napja ragyog?
S viszont élet pusztább annál,
Melyet e fény be nem ragyog!

.. . Mit érnek így dús bájaid,
Szívednek kincses tárháza: —
Ha belőle a legszebb kincs:
A szerelem ki van zárva?

Szeress, hisz szeretni nem bán . . .
S a lány csak tavasz rózsája: —
Hamar virul. S ha elvirult:
A himpor is lehull róla.

.. . Szeress így, így, szeresd ezt, azt:
A mint szíved düdül néked —
Csak szeres; mert nem szeretni
Szeretve sem: — bűn az vétek! . . .
Herke Mihály.

A virágáros leány.

A „Zala“ eredeti tárcája.

Ott áll egész nap az utcásarkon. Száraz, kiszott, tagjait durva daróc foszlányok fedik, melyeket itt-ott zsinaggal kötöz össze, hogy elfedjék mézitelenségét. Csontos, viaszárga arcán egy hosszú szenvedés hagyta hátra mély nyomait, a barázdák, és fénytelen, beesett szemében egy élet fájdalom ül. Az a kiabáló, rakoncátlan utcagyermek, ki most sárral dobálja, s a guny szász és száraz fele nemeti üzi e szánandó irremelésből, nem sejt, nem gondolja, hogy ki volt ő egykoron; nem ismeri vihardult életét, hogy sajnálni tudna. — Nem kér senkitől: nem gyújtja reszkető kezét alamizsnáért a járókelőknek. Van egypár jó ember, a ki megzánja, és dob neki néhány fillert, mit egykedvűen dug rongyai közé. Nem szól, nem beszél senkivel, napokig nem lehet hangját hallani; néma közönynyel ül reggeltől-estig szokott helyén az utcásarkon, és ha valaki kér

Széchenyi emlékezete.

(Casinók.)

(Folytatás.)

A kör célja alapszabályai szerint nem kevesebb mint a társadalmi művelt eleminek közel-hozása által a társaséleti viszonyok megszilárdítása. b) közhasznú felolvasások utján az értelmi és erkölcsi művelődésnek előmozdítása. c) a magyar nyelvnek a társadalmi érintkezésben érvényre juttatása? d) politikai s szaklapok olvasása utján pedig az önművelődés eszköztés-e e) támogatása végre minden oly intézménynek és tényszerűnek, mely az általános és helyi haladás emelésére szolgál.

Ez eze magában foglalja mindazt, amit ma egy jól szervezett Casino hatáskörében toponatosítani lehet egyesülés, érintkezés, eszmecsere, olvasás, bál, könyvtár, felolvasás, dalárdák, tűzoltóság torna vagy bármely színi társaság felkarolása által.

A polgári egyesület alapításának célját alapszabályai szerint a barátság és társalgás s alkalmas hely hiánya képezte, a kézművesek között, újabb (1880.) szabályai szerint a „polgárság” közt, mar a társas életi viszonyok szilárdítására helyezkedett ő is, de főcélját mégis az képezte, hogy az önértékek nélkül elszegényült polgártársakat segítse és az iparos tanoncok vasárnapi iskoláztatásáról gondoskodjék — míg a legújabb (1887.) már, a hazai irodalom és művészet pártolását, a polgárok kényelmének eszméinek megfelelő talalkozó hely biztosítását tette céljává minden hazafias intézmények, vállalatok, fölkarolása mellett.

Ez egyesület ezen szabályainak hű követése mellett, méltán sorakozhatik hazánk legrealisabb Casinói közé, mert ezen célok elérésére, mint céljaira szolgáló hatásos eszközök megjelölésével ki van mondva az is — hogy saját házat, ebben helyiségeket, kertet tart, — folyóiratokat, szaklapokat járát, könyvtárt állít, felolvasásokra vállalkozik, és mindent elkövet, hogy kölcsönös eszmecsere, művelt társalgás által a tagok hazafias társas- és szellemi igényeinek megtelehessen.

A nagy-kanizsai Casino régi alapszabályait nem kívánjuk ismeretlenni, de a 1881-kiből azt látjuk, hogy ugyanazokat az elveket valja, mint a társasok s így céljai is ugyanazok, amelyek annak létezésével existenciális szabadságával összetűznek, *hiteles nyelve pedig a magyar.*

Vegyük azonban ezeket szemügyre egyenként és mondjuk el véleményünket azok helyzetéről éteről, szükségességéről öszintén, s tegyünk egy kis összehasonlítást az eszmény és valóság közt s vonjuk leteletünkből a szigorú következményeket.

Tény az, hogy e város társadalmát, művelt elemét három osztály képezheti és képezi is csak

a *lateiner*, a kereskedő és iparos osztály, s ez képezte hajdan is. Ennek a hármassal az alapszabályok ki- fejezése tünik szemünk elé. ha a város három egyesületét: a társasokört a nagy kanizsai casinót s a polgári egyesületet látjuk.

A „bürger Verein” alkatelemét képezte az iparos, a Casinóé a kereskedő, a társasokört a *lateiner* osztály.

Az egyesületek között, ebből folyólag az ellentét azonban régi keletű, oly régi, mint maga a polg. egyesület, vagy mint maga a Casino, vagy helyesebben, mint maga a társadalom, mert a nagy-kanizsai polgári egyesület nem Széchenyi alapította. 1836-ban, (mint a Zalában olvasható volt) de ha hinni lehet, 1886-ban kibocsájtott alapszabályai e’so §-nak, létre hozta a *kaszt szellem*, amely szerint „a nagy-kanizsai műveltebb kézművesek, a nagy-kanizsai Casino hozzájárulástól eltartott, e visszautasítása az iparosoknak a Casino által szülte később — minden jó akarat mellett — hogy 1866—1868-ban, mikor a zsidó emantzipáció mellett legjobban fejlődött az egyesületi szellem, a két egyesület-egyesítése: „az egyesület-egyesítés” és mint mamár tudjuk 1895-től a két egyesület újra szervezéséről és telepítéséről fogva „örökre” elodasztatott.

Hasztalan ma már beszélni is az elszalasztott alkalmáról, le is mondunk erről, mert belátjuk, hogy egyfelé, pl. a polgári egyesületbe való tömeges járás által, vagy a Casinóknak kereskedelmi és üzleti céljainak eljérés, s társadalmi célokra való törekvése s a polgároknak közel-hozása által lehetne csak e bajon segíteni, de a Casino multja, merve telekezeti jellege, üzleti, eddig tanúsított magatartása nem garantirozza mindazt, formája ugyan modern, de céljai távol állanak nagy Széchenyink telt ériett igazi céljaitól.

(Folytatjuk.)

Magyar- és más külföldi borok a Svajcban.

Zürich 1892. február hó 22. ikén.

Sajnálattal kell tapasztalnunk, hogy a magyar borok majdnem teljesen eltűntek a svajci nagy borisport cégek árjegyzékéből. A Magyarországnak pusztító szőlőbetegségek folytán — mint ismeretes — a bortermelés ott nagyon is visszament, a borárak pedig erősen tetszálltak olyannyira, hogy a nemzetközi versenyt nem állhatják meg. Kivéve kis mennyiségű egész finom vörös borokat. Svajc Magyarországon nem vásárol semmit és ez annál sajnálatosabb, mert a nagy közönség hozzá szokik más borokhoz és hogy ha Magyarországnak sikerül is a mostani krízist legyőzni, munkába fog kerülni az ottani borokat újból bevezetni.

Nagyon művelt tanári karunk és néhány képzett, tehetséggel bíró férfiú bizonyára az oktatás és tanítás hazafias áldozatára szívesen vállalkoznak. Itt (Nagy-Kanizsán) a hol a kereskedelem- és ipar oly gazdagon virágzik, ennek életbe léptetése kétszeresen szükséges. A fiatal kereskedő ifjuság, kik a nagy közönséggel való érintkezésnél fogva kénytelenek a műveltségnek egy bizonyos fokát elsajátítani, ezer örömmel ragadná meg ezen alkalmat.

És mily nagy szükség volna ami kis-kanizsai polgárainknak egy kis felvilágosítás, és tanulmányra, arról a legutóbbi választás alkalmával meggyőződhetünk. Ha a polgár fel bírná fogni azt, hogy a választási jog a szabad polgárnak legmagasabb kincse és csak akkor lehet az országnak javára, ha ez megfontolással is bekészen gyakorolják, ha a mi jó polgáraink politikai dolgok, felekezeti dologtól elkülöníteni tudnának akkor nem jönnének késekkel és fadoron- gokkal a választás színhelyére és nem történnék meg, hogy a helyett hogy követel választanak, vallásbeli hez- és verekedést kezdeményeznek. — A helybeli kereskedelmi ifjak önképző egylete, mely már oly sok habért vivott ki magának, vegye ezen dolgot pártfogása alá, szellemes tudós cápatitá- sainkhoz intézzenek felhívásokat, melyekben őket részvételre felkéri.

Nevezett egyesület ez által halhatatlan érdemeket szerezne magának.

Hogy volna az, ha tán ama bizonyos, oly nagy lármával kezdeményezett és a mint látszik, a mindenható nevében, elfhunyt „Cultur egyesület” foglalkoznék ezen dologgal és ez által feltámadását ünnepejné?!

Bizonyítsuk be, hogy Baross Gábornak intencióját teljesen megértettük az által, — hogy az ügynek propagandát csinálunk.

Nemes példája legyen reánk is lelkesítő hatással.

Jelszavunk legyen:

„Több felvilágosultság és műveltség a népnek.”

Tartsuk magasra ezen zászlót és ember- társaink javára maradjunk annak örökké hűvei!

Oblath Mórné.

16. „Kit vár Borcsa néni?” — szomorúan válaszolja: „a levélhordó”. Mar mesziről szalad az öreg levélhordó elé, s lelkendezve kérdi tőle: „Hozott-e levelet? Hozott ugy-e bár?!” Az istenért, ne adja másnak, csak nekem, nekem!”

Az öreg szánakozó mosolylyal felel neki: — „Majd holnap”, — s azzal tovább megy, — a leány pedig vár, vár-örökös reménnyel. És ez így van mindennap. Az emberek jól nevetnek azokon a bohóságokon, mit az öreg levélhordóval szokott elkövetni, és kíváncsiak hogy miért várja Borcsa mindennap az öreg levélhordót? Honnét keletkezett ez a rögös? Vajmi kevesen tudják ezt, szomorú története van annak.

Huszonöt évvel ezelőt nem volt olyan ember a városban, ki Borcsát, a szép virágáros leányt nem ismerte volna. A leány árva volt, s ez a körülmény csak növelte érdekességét. Azon a sarkon árulgatta virágait, hol most testileg-lekiég megtörve, a guny zeltáblájával kitéve tölti szomorú s egyhangú napjait Bomlott utána a város összes fiatalága, kosara körül egész vásárt tartottak az uracok, ezek a tarka pillangók, kik ő érte a legszebb virágért epekedtek. Amde hiabavaló volt minden igyekezet Borcsa kegyeibe behatolni. Kárba vesztett ott minden szép szó, és szép ígért.

Lakott abban a házban, hol Borcsa, egy casinos, fiatal, s józanéletű csizmadia. Ezt szerette Borcsa egy év óta: ély az emberé volt szívének minden dobbanása. Őzel boldog volt azzal az emberrel, ki megosztotta vele szegénységét; s oly boldog volt az a férfi ezzel a leánnyal, ki lemondva a neki felajánlott fényről, s jólétéről, — az ő sze-

gényességében, s csak ő vele érezte magát boldognak. Méz ekkor nem voltak egymásé. Ugy határozták el, hogy majd a társalgásban tartják meg a lakodalmat. Egyszerűnek tervezték, minden dinom-dánom nélkül, mert hát szegények voltak, számitgattak, előkészületeket tettek, mint ezt mások is tenni szokták; alkottak maguknak aranyosabbnál aranyosabb légvárakat, a milyeneket szebben még meg álmodni sem lehet, és egy szép reggelen arra a szörnyű tudatra ébredtek fel, hogy ebből a rózsásjövendőből, ebből a tengernyi boldogságból semmi sem lehet. Ártatlan szívének talán az volt az első fájdalma, mikor kedvese azzal a lesújtó hírrel lepte meg, hogy „kiűtött a háború”.

Ez a két szó több volt neki, mintha ezer tört döttek volna szívébe. Ebben a két szóban összpontosítva volt szívének összes fájdalma, s életének összes boldogtalansága. Ez az a rettenetes nap, melyen tán utolszor találkoznak az életben, nem hagyott magára sokáig vártni; hamar elérkezett. Mikor kedvese utóljára ölelte keblére, és mikor ő az utolsó csókot lehelté ajkaira, — szívét érezte utána szakadni...

Ez idő óta Borcsát, a szép virágáros leányt senki sem látta szokott helyén, az utcásarkon. Egy hét multával különféle pikáns hírek kezdtek terjedezni, melyek nevével voltak összekötöttek. Keresették azt a boldog hialandót, kinek sikerült eltüntetnie. Jóllehet ez be nem bizonyult, az emberek mégis elhitték. Pedig az a szegény leány élet s halál közt lebeveg feködt kedvese anyjánál, ki a boldogtalant magához vette. Bor-

csa csak hetek multával kezdett lábbadozni, és az első öröm, mely ekkor érte, egy levél volt, melyet kedvese küldött. Ez a levél, mely az igaz szerelme nyelven szólt hozzá, s mely telve volt reménnyel és bizalommal, meggyőzöztette a szenvedő leányt, s győgyírként hatott beteg lelkére. Ez idő óta Borcsa ismét a szokott utcásarkon árulgatta virágait. Az emberek azt tapasztalták, hogy Borcsa most sokkal szívelyesebb irántuk, mint ezelőt.

Ki tudja mi okozta ezt?

A hízogó szép szavak, vagy kedvese sorai? Könyvű ezt kitalálni. Borcsa ismét boldog volt: ha nem is a teljes mértékben, de legalább vigasztalást nyújtott neki az a tudat, hogy kedvese ment minden bajtól, sőt az utóbbi levelek, melyeket tőle kapott, reményt nyújtottak neki arra nézve is, hogy nem sokára viszontlátthatja. Oh! mily boldognak érezte magát erre a gondolatra.

Szive megtellett örömmel, és elfelejté összes szenvedéseit, minden aggodalmait erre a pusztá gondolatra. Oh! a sors reményeket ad az embernek, hogy tűrni tanuljon, és szükséges, hogy e világon, melynek valója kin, legalább amaink szépek legyenek. Ki elhette ennélkül? A lányka is hitt, remelt egy szebb jövő varázsába, s aggódo örömmel, s reménylő fájdalommal várta azt a napot, melyen kedvesét viszontlátthatja...

Egy este Borcsa szokatlan rossz kedvvel tért haza. Borcsa sejtelméi támadtak, melyeknek okát maga sem tudta megmagyarázni. Izgatottsága csak növekedett, mikor egyszerre az ajtón kopó-

Jelenleg főleg olasz, román, francia és spanyol borok dominálják a svajci borspiacot. Kiseb mértékben dalmát és tiroli borok is importáltak.

Olaszországnak múlt évben kitűnő termése volt, az árak ugyanott erősen visszamentek, olyannyira, hogy az ősszel 12—14 fokos fehér és vörös borokat, a vámot beleértve, már 24 francért (1¹/₂ forint) lehetett vásárolni svajci állomásokra szállítva. Svajc és Olaszország között a kereskedelmi szerződések iránti tárgyalások felbeszakították, miután nem vezettek eredményhez és február hó 13-ikától kezdve olasz borok az eddigi három és fél franc helyett hat frank behozatali vámot fizetnek száz kilónként. Ezen új vámtételek életbe léptése előtt olasz borok nagy mennyiségben importáltak és jelenleg a szükséglet hosszabb időre fedezve van. Általában az a nézet van elterjedve, hogy a tárgyalások megint megkezdhetők és kilátás van rá, hogy egy új kereskedelmi szerződés leg létre jönni, annál is inkább mert a déli olasz termelők nagy presiót gyakorolnak az olasz kormányra: Olaszország eddigi két legjobb vevőjét, Franciaországot és Svajcot elvesztette és ha nem sikerül neki legalább Svajccal egyezsége jutni, akkor kényesítve lesz, nehogy saját zsebében elfojjon, azon kedvezményt érvényesíteni, melyet nem rég megkötött kereskedelmi szerződésben Ausztria-Magyarországnak egyoldalúan engedélyezett. Ausztria-Magyarország eddigi 20 forintos borvámától száz kilónként 3 frint 20 krajczarra leszállítani. Azon esetben az olasz borok elárasztandják az osztrák-magyar piacokat és a magyar termelő ki már ugys alig termel valamit, még kénytelen is lesz a borát potom árán áruba bocsátani. Kérdéses, hogy a magyar termelő akkor ha munkájából még közönséges napzámot sem tudna kihozni, a bortermelést egyáltalában tovább folytatná? Sajnos kilátások reájok nézve!

Román borok néhány év óta, különösen mióta a magyar borok elmaradtak nagyobb mértékben importáltak, szép színű, jó tartós borok.

Francia ország a phloxera kalamitást már részben legyőzte és szép schiller borokat szállít, melyek miután jutányos árak is, könnyen találhatnak vevőre.

Spanyolország utolsó időben erősen fáradozik, hogy borsai számára nálunk tért hódítsa és hogy ha Olaszországgal kereskedelmi szerződés nem jön létre, mindenesetre spanyol borok még nagyobb mértékben hozhatnak forgalomba.

Kivánatos lenne, hogy Magyarországon a homokszőlőtelepítvények, melyekben az eddigi tapasztalatok szerint a phloxera nem okoz kárt, erélyesebben létesítsenek. Rendes kezelés mellett a homoktalajban termelt borok szintén tartósak. Európának egy országa sem rendelkezik annyi homokterülettel mely a bortermelésre alkalmas, mint Magyarország; akarát áldozatkézség és kitartással megint elérhetnék, hogy

gást hallott. Lázás sietséggel rohant oda, de mielőtt kinyithatta volna, már belépett azon a levélhordó. Egy levelet adott át Borcsának, s azzal tavozott. A külső leíratról azonban látta, hogy az nem kedvese írása. Míg a levelet fölbontotta, úgy érezte, mintha ezer meg ezer harang zúgott volna agyában, és szíve körül sajnáságos zibongás támadt. Mikor aztán elolvasta azt a levelet, melyben kedvesének egyik barátja rövid, katonás modorban tudatta vele, hogy völgyéne egyik ütközetben elesett, akkor egy velőrázó sikoltással szívéhez kapott, és úgy a hogy volt kiszaladt az utcára, s mint az üldözött vad végig rohant az utcáron, ismét ki a mezőkre, örületesen, kétségbeesetten, folyton kedvese nevét kiabálva, míg végre jó távol a várostól az út mellett kimerülten össze rogyott. Még abban az időben az arra járó emberek ráakadtak, s a kórházba szállították. Itt gondos ápolásnak sikerült ugyan visszaadni őt az életnek, de lelke örökre meg volt halva.

→ Azóta folyton eljár arra az utcáskorokra, hol egykor, mint a város legszebb leánya ünneplésvolt, s hol most testileg lelkileg megtörve, s mindenki által kigunyolva tölti folytonos-várakozásban szomorú napjait, mint a sors elő sávjára.

Zakát Zsigmond.

mint bortermelő ország egy a belföldön mint a külföldön eltolgathatna régi álláspontját. Adja Isten, hogy ez úgy legyen nem sokára! Ki örülne rajta jobban, mint azelett Magyarországnak külföldön élő fia, kik idegen földön is büszkék arra, hogy magyarok és kiknek legforróbb óhaja, hogy hazánk gyarapodjék és nagygya legyen.)*

Günsberger Benő.

Az adóellenőr és kórházgondnoki-állás.

A városi adóellenőri és kórházgondnoki állást a képviselő testület f. hó 8-ára egybehívott közgyűlésen fogja választás útján betölteni.

Nem célunk és nem feladatunk egy városi tisztviselő carrierjét és emelkedését sem gátolni sem elősegíteni de mindannak daczára, ha felszólalásunk, igazságos nézetnyilvánításunk, tán ezek egyike rovására történnek is, bennünket nem az egyesek érdeke, hanem az egész város és közönség érdeke, java vezérelvén, ezért egyesek érdekeivel szembe szálmi, kötelességünk.

Mindkettő a közönség érdekeit nagyon is közelről érintő, fontos állás.

Az adóellenőri állás bold. Oszeszly Antal elhalálása folytán jött üresedésbe.

Erre komoly pályázónak kettő mutatkozik: *Neu Albert*, adótitst, ki jelenleg is az adóellenőri helyettesíti és *Fábián Ferencz* kir. jbirósági végrehajtó.

Neu Albert már vagy 12 éve működik az adóhivatalban, s ép ezen hosszú ott léte az, mely bennünket arra késztet, hogy az adóellenőri állásra ne ajánljuk. „A holtakról jót vagy semmit” tartja a közmondás, de most a közmondás határait is túl kell a közjó érdekeiben lépünk.

Ugyanis a ki *Oszeszly Antal* volt ellenőrnek tizenkét évig tanítványa volt, a ki vele tizenkét évig szivta azt a levegőt, mely tele volt a szegények, a hajléktalanok jajkiáltásaival, — a ki tizenkét évig látta, s kinek alkalmá nyílt begyakorolni azt az igazságtalan, jogtalan, szivtelen, kegyetlen adókezelési és beszédési módot a város szegényeivel szemben, a kinek alkalmá nyílt a nagy urak elleni finánczkodást, s azután ennek eredményét elutolsóítani: — kinek oly főnök volt a tanító mestere, ki évenként karácsonykor kriszkindlinek, újévkor újévi ajándékképpen árvereltette el a város közpiaczn a szegények feje alól az utolsó vánkost, — a megevő falatot megkereső munkás szerszámot, — a ki tizenkét évig ékként látta, segítette a várost száz száz földhözragadt koldushoz, — mondom a ki mindezt látta, végig nézte, s a kinek hatalmában állott volna olykor-olykor azokat a koldus könnyüket egy pár biztató szóval, egy kis idő haladék adásával letörölni, s a ki ezt soha még csak megtenni sem kísérelte meg, hanem föltételhetőleg csak ártani igyekezett. . . ilyen adóellenőrre nincs városnak szüksége.

Neu Albert megválasztásával a város csak „eseherből-velerle” fog hágni.

Neu Albert megválasztása következtében sok odium háromolnék arra a vallás felekezetre, — bár tán nem is igen jogos — melyhez ő tartozik; mert az igaz is, hogy a városi adóhivatalnak két legmagasabb állását, haizr. egyénnel töltjük, be

*) Városunk bortermelőinek véltünk hasznosnak tenni, ha ezen és hasonló cikkeket gyakran fogunk közzélni. Közönség is elfogadom kedves barátom ama szives ajánlatodat, hogy a külföldi borüzletről gyakrabban fogsz tudósítást adni. Légy meggyőződve, hogy a város és hazai tisztelt és becsült külföldön élő oly fiat, mint te vagy.

Lapvezér

ez nem épen egyezik meg a paritás elvével. Vigyázzanak az urak szavazataikkal, nehogy a város közönségének belbekerjét is az elhamarkodott cselekedet megzavarja.

Nézzük meg ellenfelét *Fábián Ferencz* is.

Fábián Ferencz már 17 éve viseli a kir. járásbirósági végrehajtói állást és pedig oly sikerrel hogy elméleti és gy. korlati tapasztalatait még a magas kormány is igénybe vette legutóbb saját társai Budapesten megtartott országos értekezleten az előki tisztelet ruházták fel és tisztelték meg, ellene a mi unicum, soha panasz fel nem merült, — képzettsége nagyon is tud szárnyalja az adóellenőri állomáshoz szükségesnek mutakozó igényeket. — ő bir gazdasági oklevéllel, adóügyelői szakvizsgával a több oly bizonyítvánnyal, mely képesíti őt a pénzügyi terén sokkal magasabb állás betöltésére is.

Hallottuk, hogy az igazságügyi kormány már *Oszeszly* halálára is előt bízottotta *Fábián*, hogy tekintve múltját, képzettségét nemmi szin alatt sem hagyja Nagy-Kanizsán, hanem felviszi Budapestre s ott aközja nagyobb javadalmazás mellett szolgálatát igénybe venni, azonban ő erről szivesen lemond, mivel csője Kanizsán maradni s az adóügyeket a szokott higgadt-ságával polgártársai megelégedésére vezetni.

Ne feledkezék meg a képviselő testület arról, hogy adó ügyekben reprezentálni szükséges, fogadni kell a pénzügyi tisztviselőket, a kik adóinkat megállapítják és kivetik s hogy a városi adóhivatal vezetésére nyugodt, higgadt s a mi fő, igazság szerető lélek és erős keze kell. — Örömmel constáljuk is, hogy az egész intelligencia *Fábián* mellett foglalt állást, kiket támogat *K.-Kanizsa* fődmivelő osztálya és *N.-Kanizsa* iparosai.

Fábián Ferencz az egész város közönsége nemcsak, hanem a vidék intelligenciája is igazán szereti, tiszteli és becsüli. Hogy miért? Ezt nem akarjuk itt hosszasan fejtegetni, mert utóbb azt binnek, hogy *Fábián* dicserni akarjuk, — hanem az mindenesetre bizonyos, hogy azért, mert „megérdemli.”

Eenyit az adóellenőri — állásról.

A kórház gondnoki állásra is sokan aspirálnak, köztünk azonban olyanok, kiknek fogalmuk sincs a kórházgondnoki állással járó rettenetes sok teendőkről, s azt hiszik, hogy jó lesz ez a kis hivatal, legalább komotózan lehet „pepázni” a kórház alakjában, a többit majd elvégezik az orvosok, meg a „kis Hild”. — Könnyű dolog lenne!

Ha a városi képviselőtestület komolyan fontolóra veszi szavazatát akkor ezt a pályázók közül csak kettőre adhatja: És pedig: ha *Wlassics fellép erre*, ha ő fel nem lép, úgy *Hiczelberger Lajosra*.

Wlassics 12 évig vezetett irnoki fizetéssel az egyesített két kórház ügyeit, s kötelességének, hogy minden tekintetben megfelelt, mutatja az ott eltöltött 12 év.

A komaság és sógoraság kapcsán megválasztott *Trojók Lajos* kültte szegényt reményelt boldog jövőjéből; — de mivel most újra ott állunk, hogy ez a szegény, szorgalmas családapa megkaphatja megérdemelt jutalmát, s 12 évi izzadsággal szerzett munkájának gyümölcsét ismét más akarja elorozni, kénytelenek vagyunk felemelni szavunkat az igazságos és jogos követelmény mellett, s hiszük is, hogy Nagy-Kanizsa város képviselő testületének méltányos igazság szeretetéhez nem hiába appellálunk. Ha *Wlassics* fellép, legyen ő a kórházgondnok, már rég kiérdemelte, ez őt megilleti.

Ha azonban *Wlassics* fel nem lépne, úgy ez állást senki jobban mint *Hiczelberger Lajos*, meg nem érdemli; mert a gondnoki teendőket jelenleg is részben ő teljesíti, s ezek vezetésében kellő gyakorlattal bir. Mint jelenleg is a városnak tisztviselője, megilleti őt a fokozatos emelkedés.

Eenyit tartottunk szükségesnek e két állás betöltéséhez hozzászólni, s hiszük, hogy a városi képviselő urak belátják, miszerint szavunkat egyedül a közjó közérdek, s nem kicsiny magánérdek vezérelte; s jelöltjeiket diadalra fogja juttatni.

Lapvezér.

H I R E K.

— **Március 15.** Már alig pár nap választ el bennünket a magyar „szabad sajtó” születése napjától; a főváros egy es ország többi városainak lakossága, ifjúsága siet is mindenütt tisztelete jeléül e napot méltóan megünnepegni, — csak a mi városunk lakossága, fiatalága hallgat róla méltóságosan. Tán a farsangi bálok farsadalmi szendeirtették el őket annyira, hogy még a magyar nemzet nagy ünnepeinek közelébe sem akarják felébredni? Talpra magyar!

— **A nagy-kanizsai keresztény jótékony négyelet** m. hó 25-én megtartott közgyűlése élénk volt, a mennyiben a tagok szép számmal jelentek meg. Az elhunyt évről szőző szép jelentést Babos László tükör, olvasta fel, melyből főképp győződött meg az egylet, hogy a szegények javának anyósok történetek s fiu és leány lett teljesen felruházva. A tagok száma összesen 376; a múlt évi tagok közül elköltözött a lefolyt évben 12 tag, meghalt 5 tag, s törölve lett 1 tag. Az elhunyt évi segélyezés lelt szegények között kiosztott 1327 frt, mely az előző évről 200 frttal több segélyezést tüntet fel. A pénztári kimutatás szerint a bevétel volt: 3121 frt 19 kr. a kiadás ezzel szemben: 1327 frt 88 kr. telt ki, ehhez járul a 400 frt alapítvány, s így levonva a kiadást a bevételből, maradt tiszta töke: 2293 frt 30 kr. Ugy a Dikari jelentés, mint a pénztári kimutatás, a számvizsgáló bizottság helyesnek jelzett jelentése tudomásul vétetett. Eután a tisztkar választása eljárt.

— **A nagy-kanizsai tornacsigolye** m. hó 28-án tartotta a tagok élénk részvetele mellett rendezévi közgyűlést. dr. Gerő József elnök szép szavakban üdvözölte a megjelent tagokat s utána Weissberger Kálmán jegyző olvasta fel évi jelentését, melyet a közgyűlés tudomásul vett. A múlt évi számadások meghallgatása után megadott az igazgatásnak a felmentvény. Következett az új választás, melynek megejtése előtt dr. Gerő József elnök megköszönve az eddig belé helyezett bizalmat, kijelentette, hogy az elnöki tisztet nagy elfoglaltsága miatt semmiképp sem fogadhatja el s felkérte a tagokat, hogy szavazataikat másra adni sziveskedjenek. Hochwald József indítványára a közgyűlés ajánlatát tejezte ki az elnök visszalépése fölött, egyezkedő nyvi közönetet és elismerést szavazott egy év tiszten át az egylet érdekében kifejtett működéséről és méltatva hervadhatlan érdemeit, egyhangúlag az egylet tiszteletbeli tagjává nevezte ki. Az új választás eredménye a következő lett: Elnök: Simon Gábor, alelnök: dr. Kemény Fülöp, jegyző: Halvax Gyula, pénztárnok: Hoffmann Gyula, műelügyelő: Weissmayer Lipót, szertárnok: Weissberger Kálmán. Választmányi tagok: Tripammer Gyula, Rothschild Zsigmond, dr. Neisidler Antal, Ebenspanger Ernő, Hochwald József, Mihályer Ödön, Löwy Arnold és Weissmayer Mór. Póttagok: Terenthál Gusztáv és Radó Béla.

— **A korecsolya egylet mulatsága.** Nem csak az idej farsangnak, hanem már évek óta, nem volt oly minden tekintetben kitünően sikerült mulatság városunkban — mint a „Gigerli” bál. A „Szarvas” nagytermének vakított csillogó fényes díszítés, — a fel és alá hullámzó exotikus öltözeti nagy közönség, — a fejestelen viselkedés, a ki-ki törő jó kedv, — valóban oly festői képet tártak elénk, mely méltó lett volna a megörökítésre csak azért is, — hogy a jelen voltak a képet szemlélve, többször gyönyörködhessenek e szép est kedves emléken. A közönséget városunk és a vidék legintelligensebb eleme szolgáltatta. A nagy és szép siker elérésében legnagyobb részüket van a farsadalmi rendezőségnek Guttman Vilmosné, Clement Lipót és Pihál Viktornak, — kik a mulatság esteje alkalmával is mindent elkövettek, a jelen levőknek panaszra okuk ne legyen. Ott voltak a következők: *Mosónok:* Guttman Vilmosné, Prager Beláné, Pléheisz Gusztávné, Boronkai Ferenziiska, Fischel Jozsefné, Weisz Nina, Weisz Karolin; — *Gigerli:* Bau Tinka, Scherz Ödön, Grünhut Henrikné, Rosenfeld Helena; — *Czigány:* Hruska Eteleka, Gertterné; *Czicza:* Weisszenböck Irma, Tupler Ferenzné (Salzburgi nő); *Pórlányok és asszonyok:* Acs Delplina Belus Mili, Belus Terka, Baan nővérek, (Szabar) Botkáné (Hahót), Baranyainé (Hahót), Breuer Morné, Broch Hermina, Clement Lipótné, Csértán k. a. (Nemes Apáti), Csizmadia Vilma, Damm Grethené (Dömötöri), Derzsényiné, Du-

káné és leánya, Goldstein Emilia, Göttingerné, Grünhut Alfredné, dr. Hauser Jánosné, Iblne (Tóth-Szent Márton), Istl nővérek (Grács), Juhász nővérek, Jungblutné, Klein Martonné, Kohn-Szelina, Kiss Ödöné (Szatmár), Kálivoda Jánosné, Löwenstein Emilia, Lövinger nővérek, Merkli Antalné, Moldaner Erel (Pettau), Metz Hermin, Mattos Gizella, Marió nővérek, Ifjú Markóné, dr. Neumann Edéné, Pranger Ida, Piacsek Károlyné (Vörsök), Pollák Sabina, dr. Rothschild Samuáné, Rácz nővérek, Rösenberg Rihárdné, Rapoch Gyuláné, Samuly Olga, Skublics nővérek (Szt.-Mihály), Özy, Schweitzerné Stárk Eteleka, Svastics nővérek, Szekeres Erzsébet, Süpkáné, dr. Szizethiné, Somogyiné (Pain), Smid Frigyesné, dr. Taboly Gyuláné, Tóth Mariska, Treber Szidi, Tóth nővérek, Weiss Clementine, Weiser Jozsefné, Wamberger Elvira, Zerkovics Terka.

— **A nagy-kanizsai iparos ifjúság** I. évi február hó 28-án rendezett jelmű táncszüneti mulatságát kitünően sikerült. Mint az előbbi névsorból látható szép közönség vett részt a kedélyes mulatságon — s miként ott volt tudósíték bennünk értesít a jó kedv kivirágás-kiviradig tartott, — s tán akkor sem szakad felte, ha a cigányok a hegedű mellett kinné dolnak. Az 1 négyest 40 pár táncolta. A jelenlévők helyek nevei közül a következőket sikerült feljegyezni: — Szélig, Lirheim, Rasztovics, Kaan, Durich, Bau nővérek, Pichler Roza, Kis Verona, Heller Mariska, Heckenberg Julcsa, Tom Juliska, Golensky Mariska, Trampila Irén, Feketevari Gizella, Stocker Mariska, Orban Veronka, Takacs Julcsa, Söhrer Enis, Steinberg Gizella, Guttag Seidi, Krausz Helena, C. wato Mariska, Politzer Julcsa, Stern Lina, Metyatko Fanny (Domboru), Bernstein Viktoria, Sölet Fanny, Pichler Seidi. — **Asszonyok:** Golensky Ferenzné, Miltényi Sándorné, Zsigrai Jozsefné, Mercics Edéné, Rasztovics Jozsefné, S. elig Antalné, Lirheim Lajosné, Pichlerné, Tóth Mihályné. — **Felültek:** Clement Lipót 4 50, Prager Bela, Fischel Fülöp 2 — 2 frt. Bubiék Nándor, 1 40, Jeger N., Szépe Boldizsar, Krausz Ferenz, Hell János 1 — 1 frt, Rosenfeld Lajos, Roth Mór, Zsigrai Jozsef 50 — 50 kr., N. N., Bozonis Mátya, Bucher Ignác 40 — 40 kr., Kohn B. (Scoubathasy) 20 kr., összesen 16 frt 60 kr., mely összegért fogadják a szives adakozók háts közönségünket. *A rendezőség*

— **Levinzky tanár,** a bécsi udvari színház tagja, kedden március hó 8-án esti 8 órakor a „Casino” nagytermében előadás estélyt tart. Műsorozat: Bürger Lenore, Heine: Lazarus, Weillau, Rückeban, der Abgekühlte, Morphine, Wiedersehen, Frau Sorge, im Oktober 1849, letzte Gedichte, der Philanthrop, der tugendhafte Hund, guter Rath, Himmelfahrt, Epilog. Bereswein: Ewiger Heibel: Der Kirchenstrass. Jsolde Kurz: Die gute Wascherin, Chamisso: Minnedienst, Grollen: Naturalia (Humoreszke). Hilyarok: I. rendű verszék 2 frt, II—III. rendű 1 frt 50 kr., többi sor 1 frt, karzat 1 frt, beleptidj 60 kr. Jegyek előre válthatók Prager Bela ur. gyógy-szertárnak és este a pénztárnak.

— **Ötlop-estély.** A t. hó 13-án a „Casino”-ban tartandó Ölop-estély iránt máris élénk érdeklődés nyilvánult a közönség körében s a jegyek, melyek Prager Bela gyógyszerárban válthatók, gyorsan fogytak. Mint értesültünk, a program a legújabb operettek legszebb részeit tartalmazza s így ezen élvezetesnek ígérkező estélyre rözkürről is felkivjuk a közönség figyelmét.

— **A világ vége.** Ezen szavakkal nem a kezek föld végének létezését akarom fejtegetni, csak idegenek nézetet teszem köz tudomásuá, a mennyiben voltak olyanok, kik a világ végét Nagy-Kanizsán vélték fellelni. Megtörtént a napokban, hogy két idegen uri ember (német testvér) este 7 óra tájban a „Kini-si” utcában mevette a „Kaiser”-léle ház oldalán levő jordan indultak befelé; egymással beszélgetve nem tekintettek a járdára (amúgy is sötét volt) s a mint a ház végén levő kanyarodó pontra értek, az előtlenő, a járdá meghozzásabítását képező árokba lépve elbukott és végelmen-ijejelemmel, az utána jövő figyelmeztetve felkiáltott „Nicht weiter! Hier hört sich die Welt auf”, a mi magyarul annyit tesz, hogy „ne tovább! itt a világ vége.” Megjegyzendő hogy a „Kini-si” utca bal oldalán a Kaiser-téle háznál tovább menni csakugyan nem lehet, mert ott járdá helyett a legközelebbi házig kanálist helyettesítő árok húzódik, mely rendezés tele van moocsárral, — a szekéruton keresztül menni pedig szintén veszélyes jár, ha esetleg a cipőknek a sárba maradását nem akarjuk. (Beküldetett.)

— **A ki nem tér a börtönbe.** A „Zalai Közlöny” múlt számában megtaad bennünket, mivel az iparostűrés ügyeiről igazságos nyílt bírálatot hozunk, s többek közt azt mondja, hogy ez „meggyondolatlanság” tónak Ugyilazik a „Zalai Közlöny” nem hiába azonosítja magát a csizmadikkal, — de az ő észjárása is „csizmadikkal” vall. Tanulja meg a „Zalai Közlöny”, hogy minden ítélet hozatalánál, az auditor ut altera pars elvénél fogva, mindkét fél hallgatandó meg, s csak akkor hozható ítélet. A „Zalai Közlöny” egy-két csizmadis aláírásával ellátott nyilatkozat folytán egy hírlapnak nyíltan azt mondja, hogy „meggyondolatlanság! Ez a „meggyondolatlanság”! Nem „fejtellenség, esztellenség”!!! Azon a gyűlésen személyesen voltunk jelen, a mi irónk saját szemünk látta, saját fülkék hallotta, s így abból sem a „csizmadikk”, sem a „csizmadia észjárás” „Zalai Közlöny”, le nem tagadhat semmit. Joggazza meg magának különben egyszer s mindenkorra a „Zalai Közlöny”, hogy morálisál csak nálunk nagyobb embertől hagyunk tan magunkat, — de kibeből mák, — azért minden szavát ezennel vizsantastitjuk. Tetsék, vagy nem tetszik a „Zalai Közlönynek”, vagy a közönségnek minden tekintetben igazságos, ren ruhajlatlan foghímondások, — a melyben majd egykezni fogunk őket hozzázoktattani, — azaz mi nem törődünk, — mi haladunk azon az uton, melyet jóak tartunk. Cseünk lesz a város közönségének érdeke a közügyek iránt felbresszeni, — s nem mint a „Zalai Közlöny” eddig terje, dedelgető, örökösen dicserő, dögöcséző bölcös dalával dalaltat. — Ennyit akartunk megjegyezni, s hiúsák, hogy őz a közönség, mint a „Zalai Közlöny” meg van velünk éledeve.

— **A periahi társaság** múlt hó 27-én táncszüneti összerkötött jelmű estélyt tartott, mely mulatság jó kedv és kedélyesség tekintetében kitünően sikerült. A jó kedv főnialag egész reggelig apróca a eszadás, nem csoda, hisz kezthelyi gazdászok is részt vettek a mulatságon, kik directe e csébil utaztak Periakra. Nagyon kitünően talált jelműek i voltak, melyek annál is inkább meggyerték az ember izlését, mert igen csinos kedves és szép kisasszonyok voltak a tulajdonosok. Feltűnő kellett egy „tulcsidly hírnök” jelműbe öltözött kisasszony, nem annyira a kosztümjéve, mely szintén nagyon jól megállta a helyét, hanem azaz, hogy őy jó husban volt a k. Nagysám, hogy többen elhatározták, ha a tulvilagolag oly kitünő kosztont tartják az embert, őz maguk is beállnak kosztosnak. A mulatság sikere körü Götz Ferenz periahi jára-bíró ur okot la radozott. Ott voltak kisasszonyok: Biney Hermin lecske, Sümezi Regina orozóné, Grész Vetti gretchen, Grész Irma saffi, Sommer Kamilla időjező, Kánitz Regina (Nagy Kanizsa) pillágo, Sosterich Betti mák, Horváth Clarisse roczago, Sözer Kati festőné, Sözer B. ita tulvilági hírnök, Vizmati Gizella bécsi fiakkeros, Valachi Szidonia paraszteleány, Horváth Blanka (Czakortny) Horváth Mariska (Al-ó Domboru), Csizmadia Mariska és Liszcsik nővérek. Asszonyok: Özy, Schweitzerné (Szt.-Márton) orozóné, Tersánczy Gyuláné paraszteleány, Kleinizsaky Dazsóné parasztemecske, Kostyal Ferenzné, Csazsák Jozsefné, Grész Alaj-sné, Pichtáné, Német postemesterne, Siposné, Banellyné, Wüszterné, Reichweinne, Sommerne, Csakmadiané, Stögerné, Spitzer Jozsefné, Goricsá-nezné, Ebenspangerné, Matherdorfné, Hirsch-sohnné.

— **Koszoru pótló adományok.** E hét folyamában a következő koszoru pótló adományok folytak be a Chewra Kadisa részére. Saimozi születésü és helyben az izr. iskola 4. elemi osztályban járó tanuló Spitzer Sándor elhalalozása alkalmából a 4. osztálybeli fiuk által 4 frt. Dráskovezen elhat é. itt eltemetett Fischl Mátys családja, mint koszorút pótló adományt 5 frt és azonnali kiosztásra 100 frt adományozott. A Chewra Kadisa előjárósága.

— **Vizsga.** A posta- és távirde kezelő tanfolyamot hallgatók múlt hó 27-én tették le a vizsgát Feithauer Ignác igaz tanácsos elnök léte alatt megalakult vizsgáó bizottság előtt. Vizgára jelentkezett 14, — ebből jeles eredménnyel 8, — jó eredménnyel 3 és elégséges eredménnyel is 3 lette le a vizsgát.

— **Börtölviz.** Múncz József helybeli börtöskereskedő raktárának rendes látogatója volt Winkler József kefekötő tanoncz, ki folmászva a kökerítésre, egy drót horoggal az ablakon keresztül kibuzogatta a börtöket; mignem a rendőség megcsipte, s most az ő bőre is jó tüstre téve várja a méltó büntetést.

Hirtelen halál. Kollermann Samu 14 éves, Hiczelberger György ületében alkalmas volt borbélyinas, t. hó 1-én késo éjjeli órákig a "Korona" vendéglőben hámlta a farsangi mulatozókát, — azonban csak kis nyári kabát lévén rajta, áthült. Haza ment, rosszul érezte magát, a reggelre meghalt. Az orvosi boncolás kiderítette, hogy hirtelen halálát az áthülés következtében keletkezett tüdővízeny okozta. — A szerencsétlen szüleit vigasztalja a közrészvé.

Halálhíradók. Weinberger Zejmond n. kanizsai lakos, részöntöt t. hó 2-án szélütés érte, minek következtében másnapra meghalt. **Unterberg Ferenc** a kecskhegyi ipartestület diáktágya, mult hó 23-án, hosszas szenvedés után 73 éves korában meghalt. **Tutósi Imre** a vázprémi papnevél intézet tanulmányi felügyelője és theol. ny. r. tanár t. hó 25-én életének 62 ik évében elhalt.

Meghaltak Nagy-Kanizsán. Verhovecz Ferencné meghalt febr. 26-án 82 éves korában, Bodóai István f. br. 25-án 15 éves korában, Freslinger Gyula febr. 25-én 2 hetes korában, Sames Ida febr. 26-án 2 hónapos korában, Gaspar Anna márczius 1-én 3 éves korában, Halász Mariška márczius 1-én 1 éves korában.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK

Bűnügyi tárgyalások

Márczius 7-én.

Lopás büntetével vádolt Péter György elleni bűnügyben végtárgyalás.
Emberölés büntetével vádolt Szalai István elleni bűnügyben végtárgyalás.
Sikkasztás vétségével vádolt Magdalenics Katalin elleni bűnügyben végtárgy.
Horvatics Matild elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.
Futó István elleni bűnügyben III-ad bir. it. hird.

Márczius 9-én.

Sikkasztás vétségével vádolt Káppel Antal bűnügyben végtárgyalás.
Lopás büntetével vádolt Kollács Mihály elleni bűnügyben végtárgy.
Sulyos testisértés büntette és becsületsértés sel vádolt Varga József elleni bűnügyb végt.
Kovács János elleni bűnügyben II od bir. it. hird.
Kutasi György stb. elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.

Márczius 11-én.

Sulyos testisértés büntetével vádolt Pintér Mihály st. elleni bűnügyben vgt.
Hivatási sikkasztás büntetével vádolt Kremmer István elleni bűnügyben vgt.
Torna Márton el. bűnügyben II-od bir. it. hird.
Vidovics Lukács el. bűnügyb. II od bir. it. hird.
Szabó Laj. el. bűnügyb. II od bir. it. hird.

Felső bíróságtól leérkezett.

Közkirat hamisítás és csalás büntetével vádolt Mórocz Jánosné sz. Kaiser Teréz és Mórocz József elleni bűnügy a kir. táblától helyben hagyva a törvszék végzését.
Lopás büntetével vádolt Jónás Bódi elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyva a törv. ítéletet.
Sikkasztás vétségével vádolt Fischer Mór elleni bűnügy a kir. táblától — a trvszék ítéletét részben megváltoztatva.
Lopás büntetével vádolt Patafta Pal, lopás büntetének részességével vádolt Gudlin György és bűnpártolás vétségével vádolt Pijanecz Mark elleni bűnügy a kir. táblától — helyben hagyva a törvénysz. ítéletét.
Szándékos emberölés büntetével vádolt Senovics Vendel st. elleni bűnügybe a Curiától — részben megváltoztatva a kir. tábl. ítéletét.
Lopás büntette miatt vádolt Kovács Mari el. bűnügy a Curiától helyben. a tábla ítéletét.
Sulyos testisért. bünt. miatt vád. ifj. Furdós L. el. bűnügy a kir. Curiától — helybenhagyólag. Lössl szül. Weisz Mária u. i. mint kk. Lössl Ferencz és József gyámja Rothberger sz. Weisz Terézia u. i. mint kk. Rothberger Fer. gyámja és Weisz Leop. gyám telpeperesnek — Ditrich Anna özv. Weisz Károlyné alperes elleni örököségi jog megállapítása iránti rendes pere a kir. táblától — helybenhagyva a trvsz. ítéletét.

Özv. Weisz Károlyné szül. Ditrich Anna és Szepelfeld Máté felperesnek, Weisz Mária férj. Lösslné s társai alperesek elleni végrendelet érvénytelenítése, hozomány, hitber, házasságkötés stb. iránti rendes pere a kir. táblától részben megváltoztatva a trvsz. ítéletét.

Irodalom és művészet.

Lapunk a rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál, Fischer Fülöp könyvtárus ületében megrendelhetők.

Az Élet. 2-ik száma érdeklészítő tartalommal jelenik meg György Endre „Szólesszabadság a képviselőházban” címen kitűnő cikket ír a klótur ellen Ötvös-silberstein Adolf dr. folytatja „A jövő vallása” címen megkezdett magassz. színvonalon álló, népszerű lécsészeti értekezését. Szomsházy István, a jeles novelláiról „Csak férfiasan!” című ebeszélet ad, mely után következik egy időszerről, vonzón megírta csak Dumokos István, „Guy de Maupassantrol.” a most annyit emegeltet hirt. francia íróról. Radó Antal dr. befejezi az Arisztotelés „Hüleg próbája”-nak mesteri fordítását. Palágyi Lajos „Rám törték” címen gyönyörű költenyit. — Pápsy Károly dr. az ismert kitűnő ethnografus és utazó igen nagy érdekl. leírás nyújt „Egy orosz falu és szanatórium” címen, a sáberiai szanatórium dolgaitól, melyeket a helyszínen figyelt meg. Demolins E. francia íróval a „Socialismus” című cikk folytatása van a füzetben. Az Irodalom és Művészet című rovat többi közt II A. (Hermann Antal dr.) tolaból a „hazai népvizsgáló irodalomról,” továbbá Rákosi V. új könyvéről (Kjettel tésekék) a „Magyar Géneustól” stb. közöl nagyérdekl. ismertetések. A Színház rovatban két önálló bírálat, Képzőművészetben „Egy kis helyreigazítás” címen Kaeslányi Ölon ismert les öntől érdekl. cikk van — A Közgazdaság rovat „Vasuti politikánk” a főcikkét Szarmay József dr. bivarosi ügyvéd írta s nagy tárgylagossg mellett kiváló szakértelem jellemzi. A négy lapra terjedő Szemle lebilinc-el vonzó tartalmával, egyes apróságai. Ebben különösen a nőkérdésre vonatkozó kösések nagy figyelemre méltók. — Latol való, hogy „Élet” irodalom, érdekesség és aktualitás tekintetében hasonlíthatatlanul leette el össek ilyenmő folyóiratainknak, jóllehet olcsóbb valamennyinél. (Ara negyedévre csak 1 frt 50 kr., telévre 3 frt, egész évré 6 frt. Egyes szám: 25. Megrendelhető: Budapest, Arpad-utca 6.)

Az Ország-Világ legutabb két száma a 7. és 8., különösen megrödelmük a figyelmét. Benicákyné Balza Lmke és Srac Matild érdekl. regényein kívül egész sorát találjuk a nagylevelű közleményeknek, melyekből csak néhányat említtünk föl ismétlő: „Az első csata”, nagy házi jelenet Szeredai Leóól, „Batalus íle”, Koltemény Sipos Símától, „A bábam Jóska” ebeszélet Scósa Dezsőtől, „A szeretetreméltóság”, cserevész Gszterházi Sándortól, „Magyar elem a bcsi színeszeli kálitá-on”, Van Belától, Tompa egy kiadatlan költeménye (Az olcsóság), közli Rutkay Gyula, Hilgermann Laura (arezképpel), „Gúgor Vaszilika”, ebeszélet Abonyi Arpadól, „Egyedül”, Koltemény Helai Jenőtől, „A paradicsomban”, Gardonyi Gezától, „A klótur”, Kúda Elek-től, Banffy Dező br. (arezképpel) stb. Mindezt számban heti krónika Székely Huszártól. A képek mind művészi becsület, különösen említésre méltók Petenkofen nagyobbára magyar tárgy képei. Az „Ország-Világ” újev óta díszes horitékban jelen meg s mégis 10 lrt helyett 8 lrt az előhétési ára.

CSARNOK

Igazgyöngyök.

A féltékenységről.

(Németből.)

Csodálatos! Hogy az ember külsején észrevehető kisebb betegségek és bajok százezer megfigyelőre találják, kik az éjtt nappallá változtatják, hogy e semmitmondó és vesztélyt nem hozó nyavalyát eltávolítsák az ezzel nem bírók Argus tekintete elől; — kötetekre terjedő munkákat írnak, óra hosszat értekeznek, szóval mindent megtesznek, hogy megismertessék velünk a bajt és

azon gyógmódot, mely által az legbonyonyebben eltűnhető; — de ha olyan bajról van szó, mely külső nyomokat nem hagy maga után, mely elvagyva takarva az emberi létszervertől, mely egyes emberek keblében teregető ragádók, melyek nemcsak egyes emberek, hanem gyakran egész családok boldogsága és bekesége függ, melyek egyedül gyógszere a mai napig a sr. eről hallgat a tudomány, és az — a féltékenység!

De mi is hát az a féltékenység?
A féltékenység egy oly betegség, mely az érettkorú férfi vagy nő szívének nagyrészt beállt, azt marja, tépi és mérgezi, birtokosát pedig folyton ördözi. — Hiába keres az ilyen vigaszt vagy segítséget, mert mindenütt gony és megvetésre talál, hiába óhajtja a bekké hozó halált, a sirt, hol megvált minden fájdalom, az lel nem lelheti, míg teste lelke lel nem emésztetik. Ugy van ő, mint Prometheus, ki az ég tőlkét vitrálta, hogy a nedves embert megszártsa, ki azért csak-láhos láncozoltatván, szavere egy nagy sarkoselyű bilincseltezt, mely azt ráta, a nélkü, hogy valaha leemészret e volna. A szere em azon láng, melyet az létekek a halandóktól megvonnak; elegendő a féltékenység ama ragadó esakoselyű, melynek feladata az amlatigert folytatást retentencia megfosztani.
Nagyköböszetendők azonban a férfi és női féltékenység-egymásól.

Bár kultorrá ok ugyanaz, de folyó-uk és a part, melyet csapdó-uk oly annyira kő-bőlnek cizmásól, mint a Delta, melylül a tengert eléri. — A férfi szíveben gyűlölet, ellenben a nő megvetés vetélytársait. A férfi féltékenysége egy hullámzó tenger, mely vízével minden ábrázolatot, mely benne létezik alárasat; magába téveli a cinyei a keserű érzelmek mindazon folyamait, melyek keble beleszét kitűnhetik és szentrombolhatják, a nélkü, hogy panaszokodnak. — A női féltékenység ellenben egy keskeny, szűk, csilla folyam, mely eléri mélységet, hogy a csendes patról nézve annál inkább emelje és nagyítsa a vesztélyt, miáltal nála lokodók az érzelmek és erdshül a lélek. — A féltékeny férfi bőszielt orozálón, ő nemek és csak az elhész kényeszereti, hogy szakmányt szétzágassa. A féltékeny nő mérges kígyó, hín, és teleszágnya kényeszereti, hogy szakmányt szettepte. — A féltékeny férfi elváseredet ézének törpe, legkedvesebbjét teszi lökne, ki így örökre megszakítja a szerelme fonalát; a féltékeny nő ellenben ve-elytársnőjéne; van szánya, mi alatt szerelme folyton fokozódik. — A féltékenység a férfi nevetészetet teszi és lealacsonyítja a nők előtt; — a női szel-émdusábsba, szerelme-rendtöbbá alakítja és emeli a férfi irányában láptál érzelmét. — A féltékenység egy retentencia véres eszköz, melyet a nő kőnyeszereti szokott használni és gyakran szerelme-rendtől embert séri meg vele, hogy örvendhesen annak fájdalomán. — A férfi kerül-ezen hozasozó eszköz — bár ritkán téveszti el esztjét — ha arra van szánya, hogy egy nőnek szunnyadó szerelme-t lelébressze, hogy az eltitkolat napfenyze deritse, vagy a nem létezőt éreli sz.

Az öröm mindkét részben egyenlő, mert az egész emberi elárasztja. — Mert a kőj harbugy értelmeznek is, és bármily részlet-től se is le az életnek, nem más mint az emberi szív azon nagy és közös műhelyében durva anyagból gyártott érzel, mely bizonyos szabályok szerint elkeszítve az egész emberben arányosan vagyton megosztva. — Minden érzelm, bármely különböző alkotrészekből álljon is, ha a szíven keresztül ment, vérré fog változni, s ebben rejlik az ok, hogy az öröm olyan egyszerű és változatlan és épen eszt ennek nélkülozésre legnehezebb feltételek szereléseknék, minthogy örömtias szírvüket gyakran kell jozanitanunk, hogy újabb örömek levtelére képes legyen. — De a fájdalom érzélete, mely a szíven nem hatol keresztül, hanem azt minden oldalról nyomja, a miert is benedüket gyötör és minden izmokban fájdalmat okoz. De van egy fájdalom, mely közöl rokonsághban áll az örömmel, mely ez emberben kereng és vérré is változik és ez — a féltékenység.

Mig a zene által túlvilági kéjbe és az örömtök birodalmába képzeli magát az ember ragadtatva, — addig a féltékenység olyan rendtívűl fájdalom, hogy a mely keblébe beferkőzött, az a világ minden szenvedését érzi. — Megvetést igaz szerelemnek halál a gyógszere. — De a féltékenység annál is több, mert az a haláltól folytonos rettegés.
A nők nem tudják a férfiak szerelmét megbecsülni, mert azt hiszik, hogy ha oda adták erette mindazt a mi felett rendelkeznek, elég drágan

születtek meg. Örökké csalódnak, ha azt hiszik, hogy az ő szerelmük nagyobb, mert mikor adni vének, nekik adatik; mert a nő csak úgy élhet, ha szeret s csak akkor kezd újra élni, ha a szerelmem tengerébe beletűt. — A nők szive pusztán születik s nem kell eszköz hozzá, melynek segítségével egy kedves férfi-alakot megörökíthessünk benne. De a férfi élénk és népes s egy egész világot kell kiszorítani helyéből, hogy a szerelmének tárgya abban tért leljen. Aldozatul hozza s nőnek minden érverését, szive dobbanását és reményeit. — Érzelmek folyamok, gondolatai rajta s csolnakok, melyeken kedvese számára az élet minden örömeit szivesen szállítja. K. H.

Közigazgatás.

A gabonauzletről. A téli időjárás ismét szilárdabb kifejezést ad gabonatorgalmunknak. A hozatalok piacunkra a havazás miatt szünetelnek s árak fel felé törekednek. Névleges jözevényeink a következők: buza 9.80—90, rozs 9.60—70, tengeri 5.40—50, zab 5.90—95, fehér bab 6.30—40, búkköny 5.40—50, tökmag 6.50

— (Ezen kis szekrény 2 frt 25 krbá kerütné?) Az átellenbeni árudában ezen összegért sokkal nagyobb szekrény kapok! E hiszem vajszelől az eladó, azon szekrények utánzások, nálam pedig csak valódi Horgony-Kőépítőszekrényeket kap; csak fodadja el ezen szekrényt ha valamely kisebb is, mert sokkal több örömet fog ezzel szerezni mint nagyobb utánzással. A vevő végre elfogadta, de nem látszott, hogy meg lett volna elégedve vele.

Ezen eset eszemben jutott, midőn az idén először mentem vására a karácsonyi ajándékok megtekintésére és mindenhol Horgony-Kőépítőszekrényeket kértek. Én felkerestem ennél fogva az esetleg előttem ismeretes vevőt is megkérdeztem, hogy hogyan van megelégedve a tavali veit kis szekrényvel. — „Nagyon jól, az ember nem gondolna, hogy mily nagy mulatság rejlik ezen kis szekrényben, az idén a megfelelő kiegészítő szekrényt veszem! A hányszor csak fiammal építék, mindig örülök, hogy nem hagyta magamat az utánzatok nagysága által tévútra vezetni, mert ismerősömnél láttam egy utánzást, de az semmi az én szekrényemhez képest.” Néhány nap múlva hasonló kedvező ítéletet hallottam: a srülők és a gyerekek egészen el vannak ragadtatva a pompás épületek telett és örülnek azon berendezésnek, hogy a kövek és tüzetek készlete a kiegészítő szekrények hozzávásárlása által nagybővíthető. Én ennél fogva ezen szép ajándékok minden srülőknek első sorban azon megjegyzéssel ajánlhatom, hogy a Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény-gyár Bécsben kívánatra szivesen megküldi a képes árjegyzéket ingyen és bérmentesen.

A szerkesztésért felelős:

Fischer Fülöp laptulajdonos
Lapvezér: Kánitz Béla.

Nyilttér.*)

Egész selyem mintázott Foulardokat méterenként 85 krtól egész 4 ft 65 krig (mintegy 450 különböző aránylatban) megr-nidelt egyes áltönyökre, vagy egész végzekben is szállít házhoz szállítva, postabér- és vámentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájcha címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 998-6

Nyilatkozat.

A „Zala” című helyben megjelenő lap e hó 28-án napvilágot látott számában tiz aláírással egy nyilatkozat jelent meg, mely az e hó 24-én megtartott „Pinczer ifjuság báljáról” azt állítja, hogy: „jogtalan czimmel” és csak is: „Ertl Fülöp és Csóka Frigyes pinczerek éretlen felfogásából nemkülönbén Verderber Alajos vendéglőnek indít-anya folytán rendeztetett.” E nyilatkozattal szemben, midőn először is kijelentjük azt, hogy az illető tiz aláíró ur vastag tévedésben volt akkor, midőn „jogtalan czimünk” nevezte a mi mulatságunkat, mert mi sem a pinczerek betegmegelőző egylete, sem a pinczerkar nevében nem hirdettünk s nem tartottunk mulatságot, hanem egyenesen, a pinczerifjak állottunk össze

s magunk között, magunk részére rendeztünk egy zártkörű mulatságot a melyre kezeink között lévő aláírások után fedeztük az előzetes költségeket; tehát semmiféle „jogtalan czimmel nem álltunk” miert is a nyilatkozat ezen kifejezését mint a rendezőségünk ellen kifejezett ragalmat, visszautasítjuk; másrésztben kijelentjük, hogy csak a legpisskább irigység mondhatja azt, hogy „Ertl Fülöp és Csóka Frigyes éretlen felfogásából” eredt a dolog, mert a mulatság rendezését a pinczer ifjuság kezdeményezte, ez választotta meg a nyolctagú rendezőségét melynek Ertl Fülöp és Csóka Frigyes csak megválasztott tagjai voltak, ezek pedig önhízelgés nélkül mondva, a kartársak előtt is állanak oly értelemi magasságon, mint a tiz nyilatkozó. — végül rossz akaratú valótlanúság az, hogy Verderber Alajos ur volt a kezdeményező, mert a mozgalmat az ifjuság maga indította meg s Verderber ur csak szellemi és anyagi támogatásban részesített a rendezőségét. A „Zala”-ban megjelent nyilatkozatot tehát egész terjedelmében rossz akaratú és becsületünket csúszatosan sérteni szándékozó nyilatkozatnak nyilvánítván, kijelentjük, hogy az azt aláírta tiz egyen csak azért tette e nyilatkozatot, mert kisajdgt láta megsérte az által, hogy őket tekintetbe nem vették a rendezésnél; nyugodjanak meg, midőkor sem veszték őket tekintetbe ha és amikor mi, a pinczer ifjuság fogunk oly sikerült zártkörű mulatságot rendezni mint ez volt, melyet a kellő tisztesség érzetével híró „Zala Közlöny” érdem- szerint méltatni nem találta tekintélye alatt állónak, mint arról a tiz felajánuló gyászpinczer meggyőződhetik, ha az ideztük lapot előlvassa. Köszönettel adjuk meg, azt az elégtételt a nyilatkozóknak, hogy ők a rendezést teljesen érintetlenek, de ez nem az ő hibájuk, hanem a mi érdemünk, akik őket nem vettük számba a rendezésnél.

Nagy-Kanizsán, 1892. évi február 29-én.
31 1-1 Csóka Frigyes és Ertl Fülöp.

Szélíg Lajos-urnak Helyben.

Hunczut gazembernek nyilvánítjuk mindaddig, míg szavát vissza nem veszi, illetőleg míg be nem bizonyítja, hogy egy kávéházban febr. 28-án éjjel, az asztalról eltűnt likör két-lőnk közül egyikünk itta meg.
Ifj. Geiszler Károly és Bódis János.

Legjobb minőségű

ALMA-MUSTOT

ajánl minden mennyiségben
F. C. STREYHOFER
Gráczból. 20 3-1

6379 tk. 1891.

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék tkkvi osztálya részéről közhírré tétetik Schwartz és Tauber czég végrehajtónak Béda Péter végrehajtást szenvedő galamboki lakos elleni 163 frt 68 kr tőke, 150 frt után 1873. évi ápril hó 24-től, 1880. évi június hó 24-ig, 223 frt 60 kr után 1886. évi június hó 24-től, 1885. évi június hó 24-ig, 163 frt 68 kr után pedig 1885. évi június hó 24-től járó 6% kamatai, 5 frt 50 kr jelenlegi s még felmerülő költések iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a galamboki 131. sz. tkvben I. 2-8. sorsz. a foglalt ingatlanoknak Béda Péterrel illető 889 frtra. becsült fele része, továbbá a galamboki 385. sz. tkvben + 176. hrsz. a ugyanannak tulajdonán felvett 160 frtra becsült egész ingatlan.

1892. év márczius hó 21-ik napján
d. e. 10 órakor

Galambok község házánál Fischer Pal felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

N.-Kanizsán, a kir. tszék mint tkkvi hatóság 1891. évi november hó 22-ik napján.

29 1-1 GR. HUGONAY
kirend. kir. tszéki bíró.

6380 tk. 1891.

Arverési hirdetmény

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telekkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a nagy-kanizsai takarékpénztár végrehajtónak Tomsics József végrehajtást szenvedő nagy-kanizsai lakos elleni 744 frt 54 kr tőke, ennek 1891. évi január hó 25-től járó 6% kamatai, 5 frt 75 kr jelenlegi s még felmerülő költések iránti végrehajtás ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagy-kanizsai 5896. sz. tkvbe átvitt + 6574. hrsz. a Pinter Juli tulajdonán felvett 134 frtra becsült, továbbá + 674. hrsz. a ugyanannak tulajdonán felvett 54 frtra be-

csült és 8009. hrsz. a ugyanannak tulajdonán felvett 126 frtra becsült ingatlanok, végül a nagy-kanizsai 4553. sz. tkvbe átvitt + 8010. hrsz. a Tomsics Rozalia tulajdonán felvett 600 frtra becsült ingatlan.

1892. évi márczius hó 21 ik napján
d. e. 10 órakor

ezen kir. tszék tkvi helyiségében Fischer Pal felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tszék mint telekkönyvhatóságnál 1891. évi november hó 22. napján.

GR. HUGONAY
30 1-1 kirendelt kir. tszéki bíró.

HIRDETÉSEK.

Horgony-Pain-Expeller.
Ezen rég-jónak bizonyult beddorzólést orsz. köszvény, tagzsajgatás stb. ellen legjobban ajánljuk a t. cz. községig figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr., és a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. 970 3-17
Csak horgonynyal valódi!

BOR-KIVONAT.

Tökéletesen egészséges bornak pár perc alatt előállítására, a mely bor a természetes bortól mi ben sem különbözik ajánlom ezt a **Jónak bizonyult** különlegességet.

Ara 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására elégséges) 5 frt 50 kr., a készítéséhez szükséges vevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggyazdalkodás

Éretik el az én utólérhetetlen **Erősítő-Essenzen** által a pálinkánál; ez kellemes és metsző-izt ad s csupán nálam kapható.

Ara 3 frt 50 kr. kilónként (600—1000 liter-hez alkalmazva.) Használati utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívül ajánlok még **essenziákat Rum, Cognac és Likörök** stb. készítéséhez utólérhetően minőségben. Utasító vevények díjtalanul csomagoltatnak a küldeményhez, **Arjegyzék díjtalanul.** 984

Pollák Károly Fülöp

Esszen-különlegességek gyára, Prágában.
Szolid képviselők kerestetnek.

Mariacelli Gyomorcsöppök
Nagy szerencsén hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes lázi és népszerű.
A gyomorbetegségek tünetei: étvágytalanság, gyomorégés, széklet, hebet, fejfájás, sárgaság, lehasadás, hasmenés, gyomorégés, feleleteség, nyálakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűllés.
Hatásos gyógyszernek bizonyult feljajásnál, a mennyvilágon ez a gyomorbetegségek számára, gyomortulajdonosai étellel a hálszáj, gízszék, májnak és hámorholdjának.
Említett bajoknál a **Mariacelli Gyomorcsöppök** ezek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg a 70 kr.
Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszer-tára
Budapest, Király utca 12 st.
A vedjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csöppök tessenk itogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (G. Brad) és ezen szalaggal: „Valódiságot bizonyítom”.
A **Mariacelli Gyomorcsöppök** valódián kaphatók.
Kapható Nagy-Kanizsán: Práger Béla, Belusz Lajos gyógyszer-tárban. 990
Barcsón Kohut Lajos gyógyszer-tárban.

* Az e rovatban közzétett nem vállal magára felelősséget a szerk.

Aki szereti egészségét
dohányozzék csak az én szabadalmazott

Magyar nemzeti pipából,

a mely toll könnyűségű s sodronytalan tajtbl készült, belseje asbettel van bélelve, a mely az egész nikotint magába szívja s a pipa nyakába legkisebb nedvesség sem gyűl össze; a dohány egész a fenéki száraz marad, s a pipát éveken keresztül nem kell tisztogatni. Tajt helyetti, kívántra porcellán vagy faból készített ily pipákka is szolgálhatok. Egy teljesen felszerelt

Magyar nemzeti pipa

ára 2 lrt. Ha egyszerre 3 pipa lesz megrendelve, ráadásul még egy tartalék pipa-fejet is küldök. Egyes pipa fejek is kaphatók (50 krért).

Nilvános állásban levő megrendelőimnek utánvétel nélkül küldöm meg megrendeléseiket.

Kucera Ignác,

Bécs, II. Nestroygasse 7. 66-4

MAGYAR KIRALYI

orsz. központi mintapince

kizárólagos elárúsítási képviselő

Budapest, mérleg-utca 4. szám,

ajanlja 22 4-1

kitünő minőségű palaczk borait.

Borok hordókban is szállíthatnak
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A LEGUJABB és LEGOLCSÓBB
POLITIKAI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP a

MAGYAR UJSÁG

Laptulajdonos:

Dr. Fenyvesy Ferencz orsz. képviselő

Előfizetési árak: Egész évre 12 lrt.
Félévre 6 lrt.
Negyedévre 3 lrt.

A „Magyar Ujság” jeles politikai, köz- és mezőgazdasági társadalmi és szépirodalmi cikkeken kívül állandóan két kitünő regényt közöl.

A „Magyar Ujság” kiadóhivatala egész és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt nyújtja hogy a „Magyar Ujság”

VALAMENNYI SORJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorjegyének két csoportjából állanak és a Magyar leszámítóló és Pénzváltó banknál létező helyezettlek, játszanak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 huzásban részesülnek és csoportonként 31, tehát összesen

7 millió nyereségre játszanak.

A felosztás úgy történik, hogy a „Magyar Ujság” minden esetben, melyben valamelyik sorjegy kihuzatik, a nyeresésszeg felét előfizetőinek engedi át oly formán hogy egyik budapesti kir. közjegyző előtt egész éves előfizetők sorából 31, s féléves előfizetőiből 10 sorolatik ki. Ezen 50 előfizető között osztatik azét az egész nyeresény fele.

Mutatónyiszámokat kívántra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG” kiadóhivatala
Budapest, IV. kerület, Grandios-utca 1. sz.

410.

P. 1892.

Hirdetmény.

A Müller László által Pacsa községben gyakorolt italméresi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9 és 10 §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül

1892. évi márczius hó 26. napjának d. e. 9 órája

a n.-kanizsai kir. törvszék emeleti 10. sz. hivatalaszobájába kitűzetett.

Mely határidőre a közbirtokosság tagjai különösen a Romy családhoz tartozók, kiknek jogán, Müller László javára a kártalanítás megállapítható még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A n.-kanizsai kir. törvényszék 1892. évi márczius hó 4-én.

Kemény
jegyző

Tóth
elnök

MAGYAROK

Gradasági, konyhakerti- és virág-

legjobb bevásárlási forrása

HALDEK IGNÁCZ

alapítotott 1871. magkereskedés alapítotott 1877.

BUDAPEST

Károly-körút 9 szám.

mert:

1. ezen magkereskedés a n. királyi általani magvizsgáló állomással kötött szerződés értelmében köteles valamennyi magvát a nevezett állomás által megvizsgáltatni és csak a jónak talált magvát van jogosítva áruba hoztatani; megbízhatósága tehát kétségtelen.
2. Az utóbbi időben a magkereskedések egymással mintegy versenyre keltek, az árjegyzékek minél diszesebb kiállításában, melyeknek roppant költségeit természetesen a fogyasztó közönség fizeti meg. Ha ezek magkereskedése azonban ezen versenyből magát kizárta, csak egyszerű árjegyzékeket bocsát ki, és ezeket is csak kicémtára külföldi elmi által teljesen összeget takarít meg, mely megtakarítást az árak leszállítására használja fel úgy, hogy dacára a legkitünőbb minőségnek, nála a gradasági magok 5-10% al, konyhakerti és virágmagok 10-20% al olcsóbban kaphatók mint bármely más magkereskedésben, 16 1-2

A m. kir. államvasutak gépgyára

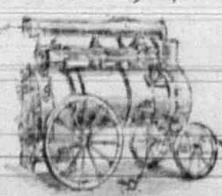
a hazai viszonyokhoz alkalmazott, legkitünőbb szerkezetű és a versenyeken eddigéig legyőzhetlen maradt

6-, 8-, 10- és 12 lóerejű gőzcséplő-garnitúráit

valamint a malomzélókra külön gyártott hengerkazános

9-, 12- és compound-rendszerű 16 lóerejű locomobiljait

a teljesen vasból készült s így tartósság és ellenállósság tekintetében más gyártmányt messze felülmúló

SZALMAKAZALOZO GÉPEIT

ugyszintén a locomobil hátsó kerekére könnyen alkalmazható s így felette célszerű

Stibor szabad. körfűrészzeit,

végül egyéb gyártmányu

2-, 2 1/2-, 3- és 4 lóerejű locomobiljait és gőzcséplőgépeit, vetőgépeit, ekéit, rostált, morzsolóit stb. mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező feltételek mellett

Fehér Miklós,

a m. kir. államvasutak gépgyárának vezérigazgatója
Budapest, Üllői ut 25. szám. „Köztelek.”

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

KALO DONT

Sarg Kalo-dontja magyarul a fogak szépségét jelenti.

Sarg Kalo-dontja el van ismerve mint nélkülözhetlen Fogtisztító szer.

Sarg Kalo-dontja mint teljesen ártalmatlan szor egészségügyi hatóanyag mindig van vizsgálgva.

Sarg Kalo-dontja Igen alkalmas az utazásoknál illatosan átditő hatáskörrel fogva

Sarg Kalo-dontja a legnagyobb eredmény nyel van alkalmazva a bel és külföldön

Sarg Kalo-dontja az Udvartoknál és a nevezetesen ép nyel, mint az egyszerű polgárházaknál használatban van.

Sarg Kalo-dontja kérendő mindig a sokféle értéknélküli utánzatok végett.

Sarg Kalodontja kapható 35 krért dobozonként gyógytárakban dragoistáknál és az illatosított szerszernél

Minden egyes darabhoz mellékelve van a magasabb körökből nyert elismerés. 956

A valuta rendezés.

Az arany-valuta behozatala iránt az egybehivandó értekezlet már ez év február 15-én megkezdte működését. Ezen a mi pénzügyi és gazdasági viszonyainkat egészen átváltoztató, legbensőbb életviszonyainkba mélyen bevágó állampénzügyi művelet minden tőkepenzes és

értékpapir-tulajdonosra

nézve a *legnagyobb* fontossággal bír — Ugyanazért minden ily értékpapir birtokosra, kiváló előnnyel bír, ha az aranyérték behozatala, valamint több állampapirnak konverziója előtt tájékozva van arról, hogy mely *értékpapirok* lesznek *megtarthatók*, *kicsérélendők* vagy *eladandók*. Miután én a kimerítő választ díjtalanul adom, mindenki nyugodt lehet, mert minden kártól megóvandom; ezen nagyszerű hitelműveletnek pénzügyi részét, a magyar- és osztrák bankok eszközlik és e bankoknak biztos és nagyon jövedelmező munkateret szerez, tehát mindazok, kik azon nézethen vannak, hogy sok értékpapir nem

nagyobb áremelkedésre képes

lesz az aranyérték ausztriai-magyarországbani behozatala folytán és hogy legtöbb értékpapirjaink vásárhépesek lesznek egész Európában, miután a külföldiek ezen értékpapirjaink megvásárlása által nem lesznek többé az arany-ágio árhullámzásának kitéve; mert ezen értékpapirok kamatai teljes értékű aranyban lesznek kifizetve. Elfogadok

spekulációra szóló megbízásokat

a legkedvezőbb feltételek mellett és mindennemű e szakba vágó kérdésre teljes és kimerítő tájékoztatást nyujtok. Ezen értékrendezés a legnagyobb befolyással lesz a takarékpénztárakra, miután e mivelet a még most magas kamatozást nyújtó állampapirokhoz, kisebb kamatot hozó papirokkal való kicsérélését vonja maga után. Ez által a pénz tetemesen olcsóbbá válik és *így a takarékpénztárak is kénytelenek lesznek, betéteik után kisebb kamatot fizetni*, ez által pedig a betevő jövedelme is lényegesen csökken. Ezek oly tények, melyek kézzelfoghatók és bővebb magyarázatra nem szorulnak, *e czélból*

felhivom az összes

takarékpénztári betevőket,

hogy a hosszú időn át legjobb és kétségtelenül a legbiztosabb állami jótállással összekötött értékpapirjainkat melyek magasabb kamatokat hoznak, mint a takarékpénztári betétek, haladéktalanul vásárolják meg. Ausztriában elsőrendű takarékpénztárak már most is legfeljebb 3 1/4%-ra kamatoztatják a betéteket. Hogy a mi, még relative magasán kamatozható állampapirjaink, az adott viszonyok között lényegesen emelkedni fognak, ezen senki sem fog kételkedni. Az általunk ajánlt államértékek megvásárlása által a takarékpénztári betevő tehát legnagyobb biztosíték mellett magasabb kamatokat, továbbá a papirok áremelkedése által tőkeszaporítást is elér. Hogy államilag és jelzálogilag biztosított értékpapirok a betéteknél biztosabbak és jobbak, azt minden józan gondolkodónak el kell ismerni.

Mindazoknak, kik ez iránt érdeklődnek és ezen közgazdasági lendületből hasznot szándékoznak huzni, kívánatra a legnagyobb készséggel szolgálok kérdőívekkel bérmentve. Írásbeli vagy szóbeli kimerítő válaszok haladéktalanul azonnal megadtnak, megjegyzem, hogy a kérdezősködés senkit sem kötelez a bevásárlás avagy cserének nálam való eszközlésére

LÖRY J.

BANK- ÉS VÁLTO-HÁZA

BUDAPEST, HATVANI-UTCA 17.

Szerkesztőség:

Fischel Fülöp könyvkereskedése

Idé intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Hármenetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Késziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, s a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként egyszer: vasárnap.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 5 frt — kr
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan fogadják.

Nyitlőr petítésora 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozóak Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Az 1848-ik év tavaszán Európa nyugati részében megmozdult a lelánczolt *»Szabadság Geniusa«*. Már egy századdal ezelőtt is megfeszültek a rabbilincsek, de csak véres nyomokat hagytak hátra s a *»Szabadság Geniusának«* felszabadító véres fejfel porba hullottak, míg az eszme fennségessége fönntartotta magát, tul élte az előharczokat s 1848. február havában kitört a forradalom alakjában.

A tavaszi szellővel kell szárnyra a váratlan hír s feltartóztatlanul terjedt áramlata nyugatról keletre egészen oroszhon határáig, hol a kemény despotismus sziklájában megtört ereje. De a többi nemzetiségeket felrázta nyugodt álmaikból, szította a hazafiság tüzét s az elfásult kedélyeket felébresztette, mire Európa majdnem minden szabadság után szomjuhozó nemzete megmozdult.

Hyeen váratlan átalakulással köszöntött be az 1848. év tavasza.

S nem csodálatos-e, hogy éppen akkor, mikor a kihalt természet hosszu téli álma után feléledni kezdett, mikor a kemény jég-rétegek elolvadtak, mikor az első tavaszi hirdető a hóvirág kivirított, mikor a lombtalan fák rügyet hajtottak, mikor a tavaszi enyhe napsugár szabadba szállt, mikor az erdők énekesei megszólaltak, mikor a mezei munkás nép ekéjéhez nyult, hogy akkor a *Szabadság Geniusa* is feltámadt s világitó láklyát ragadott kezébe, gyújtott mindenfelé, hol sújtó nyomasztó rabszolgaság járma alatt szenvedtek a népek milliói!

S ennek a világitó láklyának fénye nem volt többé mulandó, bűvös hatással kápráztatott el minden honfit, hisz mindenkinek szívében rég szunnyadott már a szabadság utáni vágy s aki csak közeledni hallotta a lelkesült nép moráját, az szívéhez kapott felsóhajtott, ereiben pezsegni érzette véréit, azután az áradatba vegyült, mely magasan lobogtatta azon zászlót, mely az ujjaalakulás evangéliuma a *»Szabadság, egyenlőség, testvériség«* eszméjének feltámadását hirdette.

Oly korszak volt a szabadság ébredésének beköszöntése, melynek meg kellett jönnie, oly csábos hatású korszak, mely minden elnyomott nemzeti önértetét felébresztette, mely meguntta továbbra is a megalázkodás rabbilincseit viselni. Egy felejthetetlen emlékü korszak, melynek áldását mint utóhatást a népek milliói élvezik.

A lant, mely a szabadság nyomása alatt eddig csak kesergett, megszólamlott uj ihletet vezérfiak kezében s bűvös hangjával utat tört még olyan szívekbe is, melyek eddig a szabadság eszméjének átérzésére elfásultak valának. S szállott az uj költészet terméke madárszárnyon, a szabadság dalai gyorsabban terjedtek az irtó tűz lángjával.

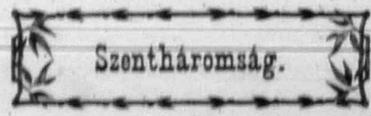
Lehetett volna-e másként? Mikor olyan hurokat penditettek meg millió érző szívekben, melyek eddig soká, nagyon soká nem rezeghettek Gördíthetett volna-e halandó e dallamok elé akadályt, melyek egy uj jövő biztató beköszöntői valának s melyek olyan álmok megvalósulását hangoztatták, a melyeknek eljöttéért esdekelt régóta minden honfitárs, kit a Mindenható szabad akaratlathozott fel.

A francia nemzet volt az uttörő, — a Marseilles induló tüzes harczius dallama lelkesített először olyan hatással, mely alatt ifjak, agkok, férfiak, nők megelégedeztek munkáról, törvényről, éhség s szomjuságról s csak egy eszméért rajongtak; a szabadság eszméjéért.

A francia nemzet rázta fel álmából megmegrnyuló törekvések után végre teljes sikerrel az alvó oroszánt.

Ezért e nemzet multja dicső marad s a történelem is igazságos ítéletével a francziák lapjára jegyzi fel a világ legfényesebb s legfellelzetesebb eseményeit; azon nemzet jutalmául, melynek ősei mint vezérek,

A „ZALA“ tárcája.

Három az, miért szívemnek Minden lángja föllobog,
S arcomon hajnalsugárként A nemesb kőj fölragyog;
A miért az ajk dicsőült Ihlétessel zeng imát,
És miért örömmel adnám, Ifju életm legjavát . . .

És e három, egy fűszében: Isten, a hon és király;
Údse, vágya a magyarnak E szent háromságban áll . . .

Isten a ki megszokaldn, Bánatunknak tengerét,
Végre megnyitá neletünk is A dicsőség fényegét

A hegyelt hon, mely élében Anyjü hőset ápola,

Melynek arcán nem borong már A halálnak fátyola,

A király, ki nemzetünknek Úri nyelvében szót igért;
Hogy betöltés, mit hű népe Anyjü század óta kért,
Sulyánszky.

Derüs s borus dolgok

— Norvégiában töltött földmérői életomben. —
Irta: Tischendorf Károly.*

I.
Ola, az én assistensem.
Soh' sem volt ügyesebb földmérő segédem mint Peersen Ola**, pedant vala akár csak geodesia professor, táradhatlan mint egy szenvedélyes vádász és kitűnő helyismerettel megáldva, mely tulajdonságai őt a nagy, vég nélküli, utatlan norvég erdőkben megbecsülhetlenné tevék, valóságos „ut kereső“ vala. Hi-

*) Haorvo, kinek szívessége folytán jelen rajzokat készíthetem, nem csak jules márius jó német és svéd író hanem elismert nevű tájja-arcoképfestő is hiszen, hogy a dolgok, levdalmi örökéknél fogva is, örömeinek s külsőre, mert a avédéletet tükrözik vissza.
**) Ola, éppen olyan sítterjedett név s norvégia, földmívelők között mint nálunk János v. Pista, kimondva így lesz: „Ola“ (A fordító.)

vatása iránti buzgó odaadása szinte lelkesítette, s ösztökélte minden kigondolható javítás és tökéletesítés gyakorlati kivételére.

A mérő asztallal való eljárását „Ola“ már tizenöt évvel előbb, mint szolgálatombba került, tővről hegyéről ismerte, úgy hogy hozzám kerülésének első heteiben nekem valóságos előadásokat tartott azon apró művészetekről, melyeket más tudós földmérők sem vetettek meg, sőt tanácsa folytán sikerrel alkalmaztak is.

Ha valamely hegyitő vagy mocsár körül megtett utja után hozzám vissza került, kezében tartván a mérőlécezt, legelsőbbben is ünnepélyesen és némán hajolt mérő asztalom táblája fölé, apró szürke, fűrkésző szemével vizsgáló tekintetet vetett papíromra, behatóan s hosszan szemlélgetvén a tőlvételt. Jaj volt nekem, ha a vázlatok meggyezők nem valánk s a természet-

tel.
Ez ellen határozottan kifogást emelt és kategorice kijelentette: „Ugy! most igen is visszamegyek az előbbeni mérőispontozhoz, — olvassa le a távolságot meggyezzer s látni fogja, hogy az ábrán hamis, mert ez a kanyarulat, nem olyan nagy mint a milyennek itt beteteszett rajzolni... Először azonban rendszeren előrántotta feketéző szivott pipáját, mely agyag aszszam nadrágja szobében tanyázott, megtöltötte azt végig büzősillatu dobányával, azt meggyújtva, gömbölyödött vissza a kétén pontozhoz...

Mondhatom, minden hibát mellett is, Ola a földmérősegédek gyöngye közé tartozott. Napok együtt dolgozhattunk ennélkül, hogy szükségét

majdnem két századon át drága vérrrel fizették meg minden nyomát, melynek vívmányait csak az utókor élvezi.

Europa többi nagyhatalmai korántsem sejtették, hogy minő rohamosan közeledik a feltámadás korszaka, mert különben nem tanácsolták volna olyan közönységet e hirtetőkben, midőn imitt-amott fel-fel-villámoltak a hasonló törekvések.

S bár a közlekedés nehézségével kellett e század első felében a magasztos eszme terjedésének megküzdeni, mert táviró nem létezett, még is hirtelen szájról szájra terjedt az új evangélium jana, nyugatról keletre s 1848 március 13-án már Bécsben is kitört a forradalom.

Ezzel szeretett hazánk is hasonló események küszöbén állott. S nemzetünk nem késett az új eszmét tárt karokkal fogadni. Nem habozott, hanem természetzerűséggel csatlakozott a felvilágosodott nemzetek sorába s oly hősi elhatározással lépett a küzdőre, mint a hogyan azt egy szabadságra termelt nemzet csak tehette.

A bécsi események hírei után két nap múlva már háborgott az egész ország.

Mint a villám, úgy támadt fel az ország lakossága, minden megfontolt, kikovácsolt terv nélkül, hirtelenül tepte szét az egész nemzet századok igáját. Nem-e bámulatos, hogy fegyver sem csörgött akkor, a midőn egyszerre semmisültek meg egy sötét korok minden gyászos intézményei? Senki sem akad ki könnyeket hullatott, senkise kesergett a mult szétzúzott emlékei felett, sőt ellenkezőleg a mi népünk apraja nagyja is örömteljes ünnepélyes magatartással sorakozott Europa művelt nemzetei sorába.

Ilyen fenséges előzmények után köszöntött be hozzánk történelmünk legkimagaslóbb ünnepnapja

1848. március 15-ke!

E napon léllelgezt az egész Magyarország a Kárpátoktól az Adriáig. Színtelt a munka a nép az utcákon hömpölygött. Öröm s diadal hir hangzott vissza hazánk minden magyar lakta részéből, mert hiszen szegények, gazdagok, nemesek paraszok együtt alkották meg hazánk új korszakát, annélkül, hogy fegyverrel kellett volna kiterősz-

kolni az eddig csak egyesek tulajdonát képező hatalmat, a szabadságot s egyenlőséget.

Önként mondott le hazánk nemessége szilveszteri előjogáról, megnyitott minden ember számára a tudományos pályát, végkép megszűnt az urbéri teher, község lett a teheresülés, törvény előtt megszűnt minden rangkülönbség nagy polgári, mint vallási tekintetben. Megalakult a nemzeti bank, az első magyar felelős miniszterium, szervezték az évenként tartandó országgyűlést, a nemzeti őrséget, az esküdtészek jogegyenlőség alapján, katonáink megesküdtének a magyar alkotmányra végre felszabadult a „magyar sajtó.”

Március 15-ke tehát a szabadság, egyenlőség, testvériség eszmáját győzelemre vitte.

A 12 pontban, melyet Irinyi mint a nemzet olvasott fel, az ország fővárosában, a múzeum lépcsőzetén, bennfoglaltatik alkotmányos életünk minden jogos s eddig hiányzott kívánalma.

A miről tehát a költészet, századokon át merengett, végre megvalósult!

Szabaddá lett minden magyar s az ifjú nemzedék birtokába jutott nemzeti lételünk alapjának, ama forrásnak, melynek első megtisztelője az ifjú költő Petőfy Sándor volt, kinek felejthetetlen „Talpra magyar” című hazafias dalát, mint a felszabadult sajtó első termékét olvashatta az egész ország.

Ez a megdöcögült szellemű költő a Szabadság Geniussal egyszerre jelent meg mint egy meteor tündöklő fényvel, hogy rövid pályafutása után ismét esodálatosan eltűnjék, mintha a végzet csak-e nagy idők lelkesítő dalnokává szemelte volna ki. De zamatos nyelve, rajongó honszerelme a halhatatlanság babérját fonta homlokára.

S a nemzet méltó volt e nagy vezérfiához mert megértette, átértelte az ifjú költő lelkesítő dalait.

Hála fejében pedig minden év március 15-én a megemlékezés új babékoszoruját teszi le azon szobor lépcsőzetére, melyet az egész ország emelt a nép költészet megalkotójának, a nemzet Tyrtusának, ki mindenét hazájáért áldozta fel.

Ma már 44 éve mult hogy az ébredő

szabadság színterítőttá roszdás békőit. — Ma már csak dédatyák regélhetik unokáiknak, kik az ujjanulés korszakában vézer szerepet játszottak, hogy volt idő a mikor teljesen független volt Magyarország, hogy volt idő a mikor fegyvert ragadott az ifjuság, hogy a Magyarország önállóságát, függetlenségét kivívja.

Sokan véraldosatai lőnek e harcoknak, martyr halált szenvedve sokan pedig önkéntes számkivetésben keseregtek. E hatalmas legnagyobb része az 1876-iki kigegyezés után visszavért, csak egy öreg aggyastyán ki remek alkotásokat teremtett, kinek lángoló hazaszeretete a magyar népet szabaddá tevő, kinek szónoki lehetősége esodálatos lelkesedést varázsolott, élős előrelátásával felhívta az egész nemzet figyelmét tetterejét, avult intézmények lerombolására, ki az elnyomott népekkel együtt küzdött, dolgozott, szenvedett csak ez a nagy államférfi Kossuth Lajos, kesereg mag is idegen hazában a magyar nemzett fényes, lélekemelő, de rövid multján.

Ha olykor, olykor meg-megszóval a távolló, tisztelettel fordul feléje hazánk művelt közönsége, mert daczára magas korának, irálva még ma sem vesztette azon fényes szónokzat mely ifjúkorában olyan ragyogóvá tevő azt.

Évenként ritkul azok száma kik kornuk ujjaervezésének munkájában elő harcosok voltak. Egykor előjövend így az az idő, a mikor már élő tanu nem regél többé a szabadság honfoglalásáról, a mikor az ifjú nemzedék köteleksége leszen utódaikra hagyományozni azon lélekemelő tanok hatását melyeket mint eredeteiket vettek által a szabadság bajnokaitól.

S lesz e hazánk ifjuságának annyi erélye, hogy megvédje az elődöktől ásvett tiszta kincseket, midőn hivatlan szarnoki kéz elrabolni szándékosik a vérral megszerzett szabadságot?

Merit-e majdan az ifjuság tanuságot e korból, fog-e előbre haladni, mert a szabadság Pánteonja melyet 1848. március 15-én emelték, melyet sokan halálukkal szenteltek fel még maig befejezetlen munka.

láttam volna neki parancsot vagy utasítást adni.

„Beltájban előszedte a kávés bögrét, megtöltötte azt a legközelebbi forrás vizével, tüzet rakott és megfőzte kávékat, oly izletesen, hogy neki igazán becsületére váltott. Ha a „bujakomát befejeztük — mindketten rápormentünk pipainkra és lehevertünk az árnyas feynyök alá... beszélgetven hosszan a nagyokat.

Ola az emberek nem szerette. Gyűlölet s epével volt irántuk eltelve s csak akkor bujt elő jó humor a saját magáról szólott. A kormány, a gazdag paraszt és papoktól leborotválta meg az utolsó jó hajzállat is.

„A kormány csak eszik, iszik, ez az egész tudományuk. A gazdag paraszok eladják gabonáikat a pálinka főzőknek, miáltal — a szegény ember tönkre megy, — a hivatalnokok részre hajlók, a papok egytől-egyik hazudnak.” Ez volt az ő meggyőződése, a miért is ritkán kapott tőle valaki kegyelmet. Csak egyet respectált: a földmérő tudományt s művelőit. A többi már az egész világban nem númerált nála semmit.

Hiába vitakozott vele az ember, olyan volt ő mint egy vén csökönyös ló, mely nagy fejevel neki durálván magát, egyik vagy másik helynél tovább nem halad bár mi történjék is vele.

„Meséljen hát nekem valamit katonakorából Ola”, mondám neki egyik szeszünk alkalmával.

„Na ebből az időköl már többeket lehetne elmondanom, bár olyan régen elmúlt, hogy

szinte nem esoda, ha elfeledtem volna belőlük egyet-mást; válaszolá Ola.

„Gondokodjék csak jussom az eszébe valami vig s bolondos katonas csiny...”

„Na, bolondosra nem emlékszem, de valami okosat tudnék, ha „mernék” ur kívánja hát hallja meg, miként jutottam egykoron egy sódarhoz s ráadásul két márká borralalóhoz.”

„Nos rajt!”

„Akkor esett az eset, mikor a Christianiai garnisonban szolgáltam. Ez időtájt még igen zsugori szoldot húztunk s igyekeznünk kellett némi mellékes után nézni, azért azután gyakran lejártam a hajóhidhoz, körültekintően nem akad-e valami teendőm. Egyszer azután csak megtörténik az, hogy egy vastag ténsasszony-nak egy sódart kell vala haza szállítanom. Ott állott a rakpartnál egy dániai-füstölt sonkákka! megrakott juttlandi Jacht, betakarva a fődézetre borított vitorla vászonnal. Helyes, a vastag asszonyosság megvett egy ilyen sódart melyet egy márká bizományi díjért nekem kellett vala haza szállítanom.”

„Történt vala azonban, hogy — másodizben is, elkeveredtem csupa véletlenségöl a rakparira...”

„Egészen véletlenségöl Ola?”

„Igen, egész véletlenül ballagok el azon hajó elött, melyen a vastag ténsasszony a sódart veve. Rekkelő hőség vala a hajós lent a „Kajüt”-jében aludt. A hajón egyebet nem lehetett látni mint „a sódor hegyet” — itt Ola nyugvót tartott és az édes visszaemlékezés mosolya körített ajkait.”

„És mi történt tovább?”

„Hát szépen ráléptem a fedélzetre s megjelenttem egy kicsit a kiterjesztett vitorla vász-nat, de az az akasztóia juttlandi aligha nem meghallotta léptemnek asszét, mert rogtón kitolta kajütjéből (füke) vörös orra cimpáját és imígy mordult réam: „Mi keresni valója van az urnak itt?”

„Hirtelen pompás öletem támadt; oda vágtam lábaim elé a sódart.”

„Miféle sódart?”

„Mi féle sódart? Furcsa kérdés! Hit azt, amelyik éppen kezem ügyébe akadt.”

„Hisz eddig egy betűt sem szólott arról, hogy kezébe valami sódart tartott volna. Honnét szerezte e drága kincset?”

„Honnét? Hm! mondom, hogy neki szaladt a kezemnek, mikor a vitorla vásznat a sonkahegy felett meglebenttettem.”

„Értem Ola, értem! Csak tovább!”

„Erőszakolt mérege: oda vágtam tehát a sódart lábaim elé, imígy dühöngve: Vigye ördög a ven vastag ténsasszonyt! Vissza küldött a magától vásárolt sódarral. Ahol van lá! Nem tartjuk meg, hisz mozog a sok állattól. Adja vissza a pénzt, de nyomban!”

„Csak látta volna a nagy vörös juttlandi! ugrált méregben, mint akár egy ördül.”

„S a dolog vége?”

„A dolog vége? Éppen úgy lett amint azt gondolám.”

„Mert amint a gazember juttlandi, — minden oldalról megorrolta vala a sonkát, imígy

E megkezdett épület teljes befejezése a jövőendő nemzedék tettejére szorul, a mi kötelességünk pedig az épület alapjának szilárdítása, a mi feladatunk az idő előtti leomlás veszélyét elhárítani.

Legyen e palota építője minden magyar építéssel rajta az államférfi eszével, a földműves ekéjével, a kereskedő szorgalmával, a tanító nevelésével, a költő pedig a tiszta honzszeretet lángjával; nehogy beválják Kőlcsei jóslata.

„Más faj állt a kihunytt helyére

A dicső nép

Névben él csak, többé nincs jelen.”

Ápoljuk anyanyelvünket létezésünk, nemzeti jellegünk legszilárdabb alapját, szituk minden évben hasonló ünnep rendezésével a hazaszeretet lángját szenteljük tehetőségünket a haza-jólétének, gyűjtünk hangya szorgalommal minden üdvös tapasztalatot mellyel hazánk felvirágztatásának hasznára válhatunk. Legyünk serények és éberek a veszély percében, ébredjünk nemzeti és polgári méltóságunk öntudatára akkor e poroszembekből, melyet minden honfitárs a haza jólétének alapjához hozzáteszen nemzeti létezésünk erős vira épül hazánk láthatárán feltűnik egykoron az a csillag, mely egész Európának fogja hirdetni hogy édes hazánk mely egy ezred éves fennállás ünnepére készült, szabad föld s a magyar szabad nemzet.

Gergurevics Miksa.*

A Szabadság.

Ünnepeink diszes sorában, a legméltóbb helyet foglalja el, az élet-adó, szívet, lelket emelő varázsszerével csudákat tenni képes szabadság évforduló ünnepe.

Foglalkozunk ezen sokszor félremagyarázott — ritkán tisztázott, fenséges eszmével, melyért milliók meg milliók áldozták fel mindenüket; nincs oly káprázatos jólét, mely őt megközelíti nem pótolhatja semmi, de ő mindent pótolhat. Nincs kor, mely érte ne lelkesedett volna, nincs a világnak egy nemzete sem, mely ne érezte volna hiányát, s mely meghonosítani ne törekedett volna.

* Jelen cikket szerzőtől kaptuk, ki a zürichi magyar egyesület elnöke, s a szejci eszak kelet vasut mérnöke. Szerző az 1892. évi márczius 15-iki ünnepély emlékére az egyesületben ezt olvasta fel.

Lapvezér

szóllott: Tudja mit katoná barátom, forduljon vissza, adja át üdvözlőmet terebélyes asszonyának s mondja meg neki, hogy valóságos „liba”, mert ha az nem volna, tudnia kellene, miszerint én eladott sonkáimat vissza nem szoktam venni. Itt van egy kis borra való, azután takarodjék s ne zavarja ebéd utáni álmodat.”

„Erre oda dobott lábaim elé egy márkát, „mit én szépen telemeltem, s lassu léptekkel vittem a sódort, melyet sem a terebélyes ténsasszony, sem az a gazember jütlandi!”

„Ola talán még sem a jütlandi volt az igazi gazember?”

„Hát ki lett volna? E közben egyet csipptetett szemével, a sunnyi módra pillantott reám.”

„Jah! még csak azt akarom hozzáfűzni, én sem a jütlandi, sem a „kövér liba” többé nem láttam, mert másnap reggel hadnagyommal utnak indultunk Asterdam felé, hogy ott „triggelmétriai” felvételeket eszközöljünk.”

(Folytatjuk.)

Amde képesek vagyunk e megbecsülni ezen kincsértékét ha hiányának átkát nem, vagy csak birból ismerjük? Mit ér azelőtt a szabadság, ki bilincset nem ismer, mit ér az élet örömeiben torkig uszni, ha feneketlen kejük kielégítésében senki által sem akadályoztatunk? Mit annak, ki a pusztán él, napfelkeltét, naplementet természeti gyönyörűségeket látni, mikor azt sem tudja, hogy ezekben gyönyörködni is lehet?

A rabzsola, kinek tagjait bilincs szorítja, a koldus, ki porban esd kenyérért, kin nem esik meg szívetek, az ágyhoz kötött simlódó beteg, ezek, ezek megögjék, majd mondani!

A rabság borzalmaít kell ismerni, hogy a szabadság kincsét megbecsüljék.

Vessünk csak egy futó pillantást ama komor, zordon, verőfénytelen időkre, mely a szabadon gondolkodó ész nyilvánulásait elnyomta, a képzetet szabadon csapongó szárnyait megnyirbálta és az eznek megtiltotta tulajdonképeni hivatását a gondolkodást... és ha ezeken átfutva emlékünkebe visszaidéztük, a multat csak akkor de csak akkor leszünk képesek megbecsülni a szabadság drága kincsét, mely bennünket kiemelt a gyalázat posványából, újra emberré tett bennünket és polgárait a hazának és a hazát önfiaának visszaadta.

Érezte ezt nemzetünk is és évszázadokra menő harez után végre márcz. 15-én, megtörtött, lebullott a bilincs, felszabadult a nép, mely oly sok század éven át siratta rabonát. — Tiszteletre méltó vonása egy népnek, ha hosszú zsarnokság után nyilatkozik benne a szabadság utáni vágy, — mely előfeltétele a szabadságnak.

És mi a magunk erőnkől szabadultunk fel, vér nélkül vittuk ki szabadságunkat, senki sem volt mellettünk, de majd mindenki ellenünk és ily nemzet nagysága előtt le is lehet borulni. Állhatatosan harcoltunk, testtel és lélekkel küzdöttünk a szabadság eszméjért, évszázadokra menő rabság alatt és után, a szabadság gondolatát el nem telejteni, hanem a szabadság érzelmeit ápolni, növelni és nemesíteni, a szabadság védelméért sebektől megronsolt kellel annyi századok verivatarjai közt megállni, any nyit tesz, mint küzdeni, szenvedni érte, any nyit tesz, mint legigazabban kiérdemelni.

Elődeink szerették meg nekünk e szabadságot melylyel mi kérkedünk, fennehirdetjük dicsőségünket, de nem is feledkezünk meg azokról, a kik áldoztak oltárán.

Mert hisz epen a mult iránti kegyelet, az ősök neve, emlékezete iránti tiszteltet és hódolat a szabadság elnyerhetésének egyik fő kelléke. A nép, mely multját tagadja, a jövőre számot nem tarthat; ha végkép szakítottunk multunkkal, egyuttal lemondottunk arról, hogy valaha leszünk.

Az igazi szabadság legbiztosabb jele, legtehetősebb bizonyítéka, hogy telettesére utal és ez a törvény.

Mert nem is akkor szabadult fel hazánk igazán, — midőn a reárákta bilincsek lehullottak róla, hanem mikor az örök érvényű, törhetetlen törvény váltotta meg hazánkat, midőn a szellemi rabság bilincseit dobtuk le magunkról.

Kossuth, Deák, nemcsak szabadító, de törvényadó is, mert jól tudták ők, hogy nem elég újabb jóvóru gondoskodni, nem elég, ha az elavult társadalmi rendet, az új eszmék diadalbarsonjára mellett sirba döntjük, hanem helyette újabbat, jobbat kell teremteni.

Kossuth, Deák, nemcsak törvényadó, de alapító, kik megalapították Magyarországon a szabad gondolkodás által a szabad magyar hazát és e haza fenáll, virágzik, polgára minden ember a ki elismeri. „Nem veszhetsz el a magyar és minden polgár, a ki csak egy közös cél, a haza jóléte emelésére és állandó felvirágztatására irányozza törekvéseit és tiszteletben tartja a mindenkit egyenlő erővel kötelező hazai törvényeket.

Mert szabadság törvény és törvényes rend nélkül, nem szabadság, hanem féktelenség. Hisz törvény, ha megérdemlé nevét, nem emberekhez méltatlan nyög, mely az állat fékezésére való, hanem biztosítéka, oltalma, védpajza, az ősszes emberiség jogának, szabadságának. Törvény biztosítja szabadságunkat, mely törvény egyuttal kötelességeket, terheket ró ránk, melyeket teljesíteni oly édes, oly képes, mert tudjuk, hogy ez szabadságunk bére.

Tetteinket ugyan korlátozza, — felelősek vagyunk minden tettünkért. De hát hol van za-

badságunk, — kérdezhetné tán valaki, — ha nem tehetjük azt a mit akarunk, ha gátsa vetnek tetteinknek, ha felelősek vagyunk tetteinkért, ha teher is nyomja vállainkat. Természetesen; jogokat kötelességek nélkül és viszont, alkotmányos államban nem is képzelhetünk. — Mert ha e kettő elszigetelten állana, akkor vagy határtalan önkény, vagy vég nélküli szolgasság nehezdednek ránk. A kötelesség a jog nélkül elveszti ethical jellegét és durva kényszerrel aljasodik, a jog a kötelesség nélkül elveszti az öntudatosság jellegét és féktelen önkényenyé fajul. A pusza kötelesség szolgasság, — a pusza jog anarchia. Jog és kötelesség válhatatlanul egybe foorrtak, együtt élnek, együtt halnak.

Valamint jog és kötelesség egy állnak szabadság és törvény. A szabadság a jog, a törvény kötelesség. Hála, dicsőség, elismerés mind azoknak, kik számunkra a szabadságot megábréztek, mert mi már a szabadság századában élünk! Szabadságunk visszaállításával visszakaptuk jogainkat és pedig mindnyájan egyformán, mert jog csak ott érvényesülhet, alapfeltételei csak ott találhatók, hol jogegyenlőség uralkodik.

A szabadság mellett viruljon az egyenlőség élető virága, ebből fejlődik ki az egyetértés, a virágoknak csak akkor leszzen gyümölcse, ha a béke mennyei harmata őríti a kebleket. Ebből fejlődik ki minden állam jólétének alapja: „Szabadság, egyenlőség, testvériség.”

Eltűntek a felhők, eltűnt az éj sűrű homálya reánk derült a szabadság fényes reggele: reánk, és mindazokra, kik rabságban tespedtünk. — És most jöhet vihar, zivatar, villám, hullám! — Nem félek. El még a magyarok látna!

Széchenyi emlékezete.

(Casinók.)

(Folytatás.)

Czél itt az üzleti érdek, a magán érdek istápolása, — itt tehát nem várható, hogy az összes osztályok művelt elemei találkozzon adjanak koncentráltassanak, megismerve becsülni tanulják egymást, mintegy egymáshoz simuljanak — mint a nagy reformator tervelte, mert ez csak egy osztály, a kereskedő osztály tagjait tartja össze, azokat gyűjti; az ellenkező osztálybeliek pedig ott nem keresnek szórakozást, ahol nagy ritkán folyok hazafias eszmecserék, az egyetértés fokozására, a társas erők szilárdítására, a szellemi élet elénkité-ére nem történik semmi csak ott lehetséges társaslet hol erre a főtétel adva van, a Casino exclusivságát három izben jelezte, másra vár tehát e városban a feladatot megvalósítani s ez a nagy-kánizsai polg. egyeslet.

A nk polg. egyeslet haladása a társadalmi téren a nagy eszmék felé, elvitázhatlan; ha visszapillantunk multjára látjuk, hogy az céh volt, a kézművesség gyűlhelye, mit a conservatív iparos osztály tartott megszállva, szelleme is inkább német volt, neve: bürger Verein, tagjai: bürgerek akik tele voltak antipatiákkal, más osztály és a Casinobeliek iránt s ez az egyeslet fokrolokra előretör, leteszi nevét magyarrá lesz, — elveti kasztjellegét: modern Casinóvá alakul, amelynek választmányában is elvéte van a régi előjog emlékére iparos.

Reform iránynyá változik a conservativizmus s democraticussá kaszt szelleme s társasága.

1885. volt a fordulópon, amelyben diszes háza felépült s amely a régi traditiók az 1866—68-ki tárgyalások értelmében hivata lett volna az egész kánizsai társadalom egyesítésére.

Nem vágunk azonban elé a dolgoknak, mert mindezeket csak azoknak az okoknak következményeiképartozunk elismerni, amelyeket ismerünk és nyilvánvalók — de amelyekből azután következtetést találunk a jövőre is.

A nagy-kánizsai társasköré az érdem, hogy társas életünket felrúta letargiajából, a két másik társageyletet a polg. egyeslet s a Casinot haladásra reformra ösztönözte, illő tehát, hogy legelőben is reá terjesszük ki figyelmünket.

A nagy-kánizsai társaskör nem e nevet viselte alakulása idejében, eredeti neve: fiatalági társaskör volt és most is ben van alapszabályai-ban „a fiatalág szövetségének elősegítése jól-lehet ma már nem sok dolga van a fiatalokkal sőt 20 éven át maga is megagott.

A társaskör kezdetben egy vadeglő külön szobájában helyezkedett el, kevés tagjával 40 irtos tagdíjjal míg később 1875 körül a gő-

rög közösgázába, — majd a főtczára tette át lakását.

Helyiségei mindig szűkek voltak és kényelmetlenek, de csinosan rendezettek és barátságosak, addig pedig, míg a fiatalságot bírta, estélyei, társasága a lehető legösszetartóbbak a kedélyesebbek voltak.

Es az időben a társaskörnek mégis volt a létjoga, mert a polg. egyesület, vagy mint iparostestület építkezési terveket főzött, míg összes helyiségei — rozsbabul néztek ki a legutolsó korcsmánál, a Casino pedig oly kedélyes német kávéház volt Slaraffiájával, amely nem kelhetett senkinek.

A legjobb időt választotta tehát a társaskör a megalakulására — és a legjobb elemet a fiatalságot, — mert valóban igaz volt akkor, hogy azért alakult, hogy legyen egy hely, hol a kor színvonalán álló szellemi igények tűrhetőleg ki-elégíthetők, a társadalmi czeloknak a vidéki intelligenciá megnyeresése, a testvéries művelt elemek egyesüljenek s társadalmi egészséges állapotok teremtesenek s társalgás által a nézeteltérések tisztáztassanak.

1879-ig virágzott is és ellehet mondani, nemcsak díszesen berendezett helyiségei, tagjainak műveltsége, — hanem helyesen felhasznált népszerű és nyilvános felolvasásai és előadásai által, a többi egyesületek közül magasan ki is emelkedett.

(Vége köv.)

H I R E K.

— **Városi közgyűlés.** Még soha annyi képviselő és virilista a városkáznyterembe egybe hívott közgyűlésen meg nem jelent, mint folyó hó 8-án, bár nem akarunk önmagunknak hizelegni, hanem mégis azt hisszük, hogy e tény arra vezethető vissza, hogy lapunk a város közönségének érdeklődését a választás iránt felkelte; mert nem csak a választók, — hanem az egész város közönsége oly kíváncsi várakozással leste az eredményt, a minő még városunkban soha sem volt. És ennek így kell lenni! Érdeklődni kell a közügyek iránt mindenkinek, különösen azoknak. — kiknek szavazata a városnak tisztviselőt ad. Így kellett volna már ezeőt is, és így kell lennie a jövőben! A választók közül 80—90 szavazzon, hanem 190, mint most történt. A közgyűlést Csertán alispán ur vezette s a jegyzőkönyvnek hitelesítésére kijelölés, a candidáló bizottság megalakulása s ennek befejezett eljárása után, megkezdődött külön az adóellenőri s külön bizottság előtt a kórházgondnoki állásra s a szavazás. Az eredmény a következő: Neu Albert kapott 66. — Fábán Ferenc 57. — Lőrinc 54 és Perger 6 szavazatot, s így adóellenőrnek Neu Albert lett megválasztva; — a kórházgondnoki állásnál: Hiczelberger Lajos 94. — Tomka 73 és Grebenz 19 szavazatot, s így kórházgondnok lett Hiczelberger Lajos. — Wiassics és Neusiedler a választás előtt visszaléptek. A megválasztottak nyomban letették a hivatalos esküt s elvárjuk tőlük, hogy hivatalukban esküjükhöz híven, melyet annyi ember füle haláltára tettek le — kötelességüket teljesíteni fogják s nem lesz ok panaszra. Meghajlunk mi is a többség akarata előtt s üdvözöljük az új hivatalnokokat s hisszük, hogy mindenkor gyakorlándó igazságos kritikánk, róluk csak szépet és jót fog mondhatni — s ekkor legyenek ők meggyőződve, hogy bennünket mellettük és soha nem ellenük küzdve fognak találni.

— **Márczius 15-ikét** megünneplik a nagy-és kis-kanizsai egyesült ellenzék, Kozma György vendéglőjében.

— **Meghívás.** Az „Első nagy-kanizsai magyar asztaltársaság” márczius 15-ikét, vagyis a nemzetnek e nagy napját megünnepelendő saját gyűléshelyiségében Pintér Sándor urnak „Petőfihez” címzett vendéglője díszesen berendezett termében „Társas-estélyt” tart, melyre a tagokat és az érdeklő emberbarátokat ez estélyre tisztelettel meghívja. Az elnökség.

— **Véres verekedés** Hol? Hát Kis-Kanizsán! Hisz ez máshol nem is igen történhetik! Horváth Gyuri Laczi. állítólag a képviselő választás lelet elvi differenciák miatt szóvitába keveredett Knausz Andris Károlylyal, s a vita oda lyukadt, hogy Horváth Gyuri Laczi kést vévén elő, több helyen igen mély és súlyos vágást eszközölt Knausz Andris Károly arczán, úgy hogy Knausz súlyos betegen fekszik. — A késelő politikust az ügyesség vette pártfogásná alá.

— **Chewra kadlia** betegápoló és temetkezési egyesület f. hó 6-án tartotta közgyűlését Löwy Adolf elnöklese alatt az izr. hitközség tanácsalmében. A Goldmann S. által titkár szerkesztett jelentésből a következő érdekes adatokat vesszük: Az egyesületnek hármas feladata van: A kórház fenntartása, szegénysorsu betegek ápolása és holtak temetése. A kórház a nagyszabású kórház mellett sem válttelealegessé. Ennek fenntartása az egyesületnek 4136 frjtába kerül. Ha ezen jelentékeny költség daczára a kórház fenntartásának fontosságát nyomatékosan hangsúlyozza az egyesület erre csakis a legmelegebb felebaráti szeretet ösztönzi, mert a beteg hitorsosok sinődő állapotokban szilárdan ragaszkodnak hitükhöz és a vallás vigaszában végöráikban, megnyugvást találnak. Három év alatt 47 egyen vette igénybe a kórházat. A kórházon kívül betegeknek és házi szegényeknek 2153 frtot adott könyöröadományul. Szegényt üres kézzel soha e! nem utasított. Harmadik feladatát, a holtak eltemetését kegyelettél végezte. Három év alatt összesen 276 halott eltemetéséről gondoskodott az egyesület. Saját költségén pedig 133 egyént temettetett el. Az upponan megvett temető területét mérnök által fölvetette, fő és mellékutak által czélszerűen beosztatta és fa sorokkal díszítette. Ujabb idő óta a temetkezésnél felesleges és a pompát szaporító koszoru adományok mellőzöttek. Helyette a zsidó vallás szellemének inkább megfelelő jótékonyczélú adományok osztatnak ki. Ezek egy év óta 366 frtot tesznek ki. Elnöknek újból Löwy Adolft választották meg. Dr. Neumann Ede főrabbit pedig, — tekintettel az egyesületnek tett lényeges szolgálataiért, dísztagnak választották meg.

— **Levinzky estély.** Ritka művészetben részesült kedden a „Casino” nagytermében szép számmal megjelent distingválit publikum. Levinzky József, ki már néhány évvel ezelőt is szerepelt városunkban tartotta lekötve a közönség, érdeklődését és figyelmét. A műsor minden egyes darabjáról nem szólhatunk külön, hanem általában véve Heine darabjai különös tetszést nyertek, valamint a többiek is, de különös tapsvihart és tetszést eredményezett Lenoré előadása. — Lenorénak anyjával folytatott párbeszéde megdöbbentő és borzasztóan szép volt. Az ejjeli ut a vágatás oly természetesen, oly hűn adatot elő, hogy szinte előtünk láttuk vágatni Vilmost az ő szorongó kedvesével. — Finis coronat opus. Petőfi „Czatadala”-nak Neugebauer fordításában való előadása valóságos extatisba hozta a közönséget de különösen a tapsokban bőkezű fiatalságot. A „Nur for” refrain emelkedése mindinkább fokozódva tört ki a szavaló lelkesűő kebleből és a végén gyszólván a hazafis lelkesedés szent tüzevel rohant be a halálba. A közönség üdvriadiban részesítette a művészt, megjelenezte, meg tapsolta és vagy ötször hivta a podiumra. Egy szóval rendkívül élvezetes est volt és városunk közönsége újból megmutatta, hogy logékony minden szép jó és nemes iránt.

— **Humorisztikus Dalestély.** Ollop Imre dr. Rothschild Samuné urhölgy s Boronkay Francziska k. a. szives közreműködésével, vasárnap 1892. évi márczius hó 13-án a nagy-kanizsai „Casino” dísztermében *Humorisztikus Dalestélyt* rendez. Kezdete 8 és fél óraker. Jegyek ára: I. sor 2 frt, II.—III. sor 1 frt 50, a többi sor 1 frt. Karzati ülőhely 1 frt. belépti díj 60 kr. Jegyek előre válthatók Práger Béla gyógyszeriarában és este a pénztárnál. — Műsor „Spatzentratsch” J. Löthy. — „Grüss Euch Gott” (parodia Mihóker, éneklí Ollop Imre. — „Népdal” Komzák. „Loindu bal” Gillet, hegedűn előadja az I. nagy-kanizsai vonósnégyes társaság Mike, Kondor, Ortner és Wajdits urak. „A kis molnárné” operetéből Stojánovits. Celesta dal. Ab, kurta létünk, éneklí dr. Rothschild Samuné urhölgy. „A levél” (monológ) Gabányi, előadja Boronkay Francziska k. a. „Landwirtschaft, Forstwirtschaft, Ackerbau, bécsi Couplet, Sioli. „Néklülöshetellen” „Tél és Tavasz” operetéből Rosenzweig. „Wenn wahr is” Couplet éneklí Ollop Imre. „Komikus dal” előadja a vonósnégyes társaság. „Das Sonntagshind” operetéből Millóker: „Ich photographir’s” éneklí Ollop Imre. „En face és profil” kétfős dal, éneklí dr. Rothschild Samuné urhölgy és Ollop Imre. „Ha ha!” kétfős dal éneklí dr. Rothschild Samuné urhölgy és Ollop Imre. „Die Dragoner.” hármas dal éneklí dr. Rothschild Samuné urhölgy, Boronkay Francziska k. a. és Ollop Imre. A zongora kíséretet *Bischitzky Miksa és Poldák Miksa* urak szíveségből elvállalták.

— **Felolvasás jótékonyczélra.** Dr. Szűcs Miklós törvényészeti bíró ur folyó hó 26-án a „Casino” nagytermében a feleő magyarországi inségóek javára felolvasást fog tartani. Hogy miről? azt a meghívók fogják tudatni. Városunk társadalmának e kedveljét, tekintve a nemes és jótékonyczélú is, bizonyára rendkívül nagy közönség fogja meghallgatni.

— **Körorvos választás.** Letenyén folyó hó 8-án körorvos választás volt, Dr. Kovácsics Ferencz orvostudort, a helybeli urodalmi számtartó fiát, — nagy lelkesedéssel és egyhangulag választották meg. Gratulálunk a szép tehetségű s nagyon alapos készségű fiatal orvosnak; s továbbra is szerencsét kívánunk! — Perlakon is most volt körorvos választás s ez alkalommal lapunk munkatársa Dr. Vistelek Frigyes, orvos lett megválasztva. Üdvözöljük őt és örvendünk megválasztásának.

— **Beküldetett.** Igen tisztelt szerkesztőség. Csak a napokban értesültem, hogy becses lapok f. évi 9 ik számában egy közlemény jelent meg, mely közleménnyel foglalkozik. Az van abban a hír közleményben, hogy nekem *Wiassics Gyula* Kis-Kanizsán léte alkalmával (jan. 23-án) „10 frtot oly czéltól adott át, hogy abból 2 frtot az olvasókör tagsági díja fejében fizessenek be, a többi 8 frtot pedig az olvasókör vagyonának gyarapításához adja.” Ez igaz. De az, hogy én „a jelzett 10 frtot többszöri felszólításra sem juttattam rendeltetési helyére, — nem felel meg a valóságnak.” A valóságnak teljesen megfelelő tény az, hogy én a 10 frt átvétele után több alkalommal sürgettem *Haba József* olvasóköri elnök urnál közgyűlés egybe hívását és *Wiassics Gyula* egyetemi tanár urnak tagul leendő fővélelét, mert az atadott 10 frtot csak annak megtérítente után adhattam át szabályszerűen az olvasókörnek. Az elnök azonban elfoglaltsága miatt közgyűlést nem hívhatott egybe. A halogatást végre megszokálva, az átvett 10 frtot febr. 23-án átadtam *Tóth Lajos* olvasóköri pénztárnok urnak, hogy a közgyűlés megtartásáig és *Wiassics Gyula* ur szabályszerű fővételeig tartsa magánál és őrizze. Ez csak marcz. 6-án történt meg, mikor is a pénztárnok a már előzőleg átvett összeggel bészálolt s az olvasókör javára könyvelte azt. A helyes eljárás csak az lehetett, mivel tagsági díj könyveleséről addig nem lehet szó, míg valaki tagul töl nem vétetett. — Ez felel meg a valóságnak. Az informatio v. „panasz”, melynek alapján a hír-közlemény világgá lett bocsátva, nagyon téves volt. — Az olvasó közönség tájékoztatása czéljából kérem rectificáló soraimnak szives közlését! Maradtam az i. t. szerkesztőségnek, Kis-Kanizsán, 1892. márc. 8-án, alázatos szolgálja: *Dolmányos Ferencz.*

(Szívesen adunk helyet e közleménynek, bár a nálunk panaszt tevőknek ezt megmutattuk, ennek egyes része ellen nekik kifogások lehetne; de az így hékes megoldást nyervén, ennek örvendünk, s minden további hozzászólást feleslegesnek tartunk.)

— **Halálozás** örv. Davidné kinek férje városunkban sótnak volt, s ki férje halála után, állandó tartozkodásra Községre távozott, hol e napokban meghalt, Holtestét Nagy-Kanizsán a r. kath. temetőben tették f. hó 11 d. u. 4 óraker férje mellé öröknyugalomra.

— **Filák László** ismét szerencsét próbált, már tudja Isten hányadszor, — de csak rajta csipők megint. Steitner testvérek lakásából azt az ismeretes hosszú sárga téli menschikoffot akarta elemelni szó nélkül, — de nem sikerült s most pár napig vizsgálati hűsítőt kapott, — majd jövő héten tán szerencsésebb lesz.

— **A Zürichi magyar egyesület** mint minden évben, úgy az idén is méltóan megünnepelte márczius 15-ikét folyó hó 5-ikén, hogy abban az ottani műgyetem magyar halgatói is, kik a szünoidőkre haza utaznak szintén résztvehessenek. Ezte tél 8 óraker zürichben tartozkodó magyarok, körülbelül harminczan, köztük honfitársaink Tetmayer és Stein egyetemi tanárok, összegyűltek a Rebstock szálloda nemzeti színekkel díszített nagytermében. Az ünnepepy a Szózat elénekülésével vette kezdetét. Bajci műgyetemi halgató szavalta Petőfi „Talpra magyar” című költeményét; az emlékbeszédet az egyesület elnöke Gergurevics Miksa az észak keleti vazut mérnöké tartotta. Ezután kezdődött a társasvacsora. Felköszöntöket mondtak: Bajci az elnökre, Günsbeiger Benó az alelnökre Temer-Lajosra, és Papp Farkas titkárra. Elnök élteti Tetmayer és Stein tanárokat. Stein tanár ki a legközelebbi napokban a Berni egyetemre távozik, könyvelt szemekkel, gyönyörű szép beszédben mondták

bucsat itteni honfőrsainak, buzdítva őket a hazaszeretetre. Az egész társaság vígán mulatozva együtt maradt az éjtel után körülbelül két óráig és minden résztvevő örökre kelemenösen vissza fog emlékezni ezen lélekelmélő és hazafias ünnepéyre. Csak azt sajnálta mindenki, hogy nem volt legalább egy szál magyar cigányunk!

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Bűnügyi tárgyalások

1892. Március 14-én.

Gyilkosság büntetével vádolt Csörgei Gábor és t. elleni bűnügyben végt.

Március 16-án.

Lopás büntetével vádolt Kozják Iván st. elleni bűnügyben végt.

Özv. Palfi Józsefné elleni bűnügyben II-od bír. ítélet hird.

Déli Katalin elleni bűnügyben III-od bír. ítélet hird.

Domötör Józsefné elleni bűnügyben II-od bír. ítélet hird.

Péti Gábor elleni bűnügyben III-od bír. ítélet hird.

Március 18-án.

Sikkasztás vétségével vádolt Pásztor Gergejlyné elleni bűnügyben végt.

Súlyos testisértés büntetével vádolt Horváth István elleni bűnügyben végt.

Lopás büntetével vádolt Percsics József elleni bűnügyben végt.

Laszás Rozsi elleni bűnügyben III-od bír. ítélet hird.

Felső bíróságtól léérkezett.

Lopás büntetével vádolt Novák János elleni bűnügy. helybenhagyólag.

Gondatlanság által okozott súlyos testi sértes vétsége miatt vádolt Becsei János elleni bűnügy. részben helybenhagyva a trvszék ítéletét.

Gondatlanság által okozott súlyos testi sértes vétsége miatt vádolt Schönfeld Miksa elleni bűnügy a kir. Curiatól helybenhagyólag.

Hamis eskü büntetése miatt vádolt özv. Zozoli Ferenczné szül. Bauer Mária elleni bűnügy a kir. Curiatól helybenhagyólag.

Magánosok ellen erőszak büntetével vádolt Kobra István elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyólag.

Lopás büntetése miatt vádolt Jámbor István elleni bűnügy a kir. táblától helybenhagyólag. Molnár Ferencz postatisztának a cs. és kir. Délvársut elleni 36000 frt s jár. iránti pere a kir. Curiatól részben megváltoztatta a kir. tábla a tszék. ítéletét.

Irodalom és művészet.

Lapunk e rovatában ismertetett művek, lapunk kiadójánál, Fischer Fülöp könyvtáros üzletében megrendelhetők.

— „Fekete Madonna“ s czime ama regénynek, melyet Rudai Sándorné irt s mely a „Képes Családi Lapok“ kiadásában jelent meg. A regény a nápolyi halászeletből van merítve s minden sorában észrevehető irojának világlatottsága és gazdag tapasztalata. — A regény mely a „Képes Családi Lapok“ szokásos díszes kiállításában jelent meg, bármely könyvkereskedésben és a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatalában Budapest V., Nagy korona utca 20. sz. 1 frtért kapható. Ez alkalommal nem mulaszthatjuk el felemlíteni, hogy a „Képes Családi Lapok“ előfizetői négy ily regényt kapnak egy évben mint ingyen mellékletet, miért is a nevezett képes heti lapok legjobb lelkismerettel ajánljuk olvasóinknak. Előfizetési ára: Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1,50 kr

— **Uj zenemű!** Dr. Komlódi Gyula a hírneves és igen elterjedt „Soh-se halunk meg című csárdás (ára 1 forint). Szerzőjének egy újabb műve jelent meg a „Hirlapiró csárdás, melynek ára 70 kr. Kapható Táborcsy Nándor nemzeti zeneműkereskedésében. Bpest, Váci-utca 30-ik szám alatt.

— **Táborcsy Nándor zeneműkereskedéséből** Budapestén a következő zeneművek küldettek be; Abrányi Lossuth dals. „Hej be hangos a becsali csárda.“ Földényi „Talpra magyar.“ E kitűnő zeneművek a zenélő közönség figyelmébe ajánljuk.

A Kézi Lexikon tízedik füszete. Az Athenaeum Kézi Lexikona, A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra. Szerkeszti: Dr. Ácsády Ignác. Tízedik füszet. A gyorsan népszerűsödött s nagy elterjedésének örvendő vállalat az új füszetből már egyszegyed részben a közönség keszében van. A negyven füszetből megjelent tíz, mely az A., B., C. és D. betűk roppant s főleg a magyar nyelvben gazdag anyagát tartalmazza. E tíz füszetben nem kevesebb mint 28 gyönyörűen kiállított melléklet és pedig 7 színes, 8 térkép, 9 kettős fekete műlap, 4 tábla volt csatolva melyeken különböző, körülbelül 300 ábra, rajz, kisebb kép, metszetek-rend stb. van. Ez eléggé megmondja, hogy a kiadó társulat a vállalatot milyen magas színvonalra emelte, amiben nagy szerepe van a közönség ritka aránya támogatása, mely a Kézi Lexikonnak már eddig is rendkívüli elterjedést biztosított. A most megjelent tízedik füszet három mellékletet hoz és pedig egy gyönyörűen kiállított színes műlap az óshó gombákat mutatja be tíz különböző fajban. Egy kettős műlapon gazdasági gépek és eszközök láthatók. Összesen 26; van kúntak a 101 kassa, Vidécszéle magyar-éke, a magyar államvasutak gépjárára által szerkesztett impozans csapólap stb. Végül a harmadik színes melléklet az északi éghajlatot díszes térképe. A szöveg befejezi a D. betűt s ezuttal a Degras-dasidas könti anyagot könti. Kiváló figyelmet érdemelnek a Delegation, Déli vasút, Déryné, Deszka, Detznata, Devise, Deina, Differencial- és Díjazások, Dillvium, Diploma, Dixitó stb., Diuretin (új gyógyszer), Dixón, Dob, Dobb, Dobnái jégarlang, Dohány, Dollár, Dolomit, Dumonkosrend, Don Juan, Dostvay, Dósa Gyurgy, Drágakő, Dráma, Dsemherczeg, Duzsasztás. Dysenteria nagy cikkék. A füszetnek kiváló értéket kölcsönöz a sok Duna-cikk, melyek száma a harminchat meghaladja, köztük a legfontosabbak a Duna és földrajzi leírása s a Duna szabályozása szakavatott ismertetése. A vállalat 40, két heti 3 íves füszetben jelenik meg; Legcélmerőbben előfizetési 10-10 füszetre 3 frtal, mely összeg az Athenaeum kiadóhivatalához Budapestre küldendő. De megrendelhető minden könyvkereskedésben is.

Felbátorítva a magyar irodalom terén eddig elért sikereim által, elhatároztam, hogy munkáimból előnkint új kiadást adok ki. Első, önálló s a huzal sajtó által igen kedvezően fogadott művem: „A babonáról“ szóló népkönyvem volt. Ezt — népies irályban, javítva és bővítve azon — „**Babonák Könyve**“ cím alatt a szerzői felelősség s a babonák köznépi oklása szíjéből, mulattatva-oktató szellemben szerkesztve fogom újból kiadni. Második munkám, az „**Anyósok Könyve**“ cz. humoros művem, miután még most is vannak rossz anyósok — a nők vigasztalására napamasszonyék bosszantására s a nagy közönség nyújtózkodtósára — temerdek képpel százzantni élecczel — új s gonoszított kiadásban — a már is nagy számu t. megrendelőnek rövid pár hónap múlva küldöm szét. Harmadik művem, melyből a lapok szintén igen díszesleg nyilatkoztak. A „**Magyar Közmondások Könyve**“ (Bolti ára 2 frt, tölem rendelve fűzött példány 1 frt 30 kr. díszkötésű 2 frt 30 kr.) Ebből külön-letyomat is készült: „**Tanulmány a közmondásokról**“ cz. sz. füzet-kiadásban (ára 40 kr.) Ezekből meg néhány példány van készletben. Legújabb „**Trefás Talányok Gyűjteménye**“ című kisebb munkám eddigi anyagának összeműltetésével és sajtó alá rendezésével foglalkozom. Egyszerre csak a „Magyar Közmondások Könyve“-re, a „Tanulmány a közmondásokról“ cz. füszetre fogadom el a megrendelést s az „Anyósok Könyve“-re kérem az előfizetést. Ennek ára példányonként egy larmás forint. Többi műveim áráról azoknak kinyomatása után tesszem meg időnkinti jelentéseimet. Munkám tökélyesítésé végett — figyelembe véve az eddigi bírálatokat — készséggel helyőadok azokban a hozzászólásokban s haaznak különböző vidékei otthonos babonás szokások- és mondásokban, s úgy a köznépi használatos közmondásokban. Trofat érto s azt kedvelőktől megfűjtelmes ellátott könyvből talányokat és szelimes anyós-vicczákat kérék. A káziatok és megrendelői pénzek hozzászólások küldendő. Gyűjtők 5 példány után a hatodikát ingyen kapják. Hazaosz adóval: Sirisica Andor, pécs-belvárosi tanító.

— **„Képes Családi Lapok“** új rovatot bővítette a lap tartalmát, a mennyiben „zenészet színe“ cím alatt minden számában referátákat közöl a színházakból és hangversenyteremből. Legutóbbi számában Molnár Géza fővárosi ismert zenekritikus behatóan foglalkozik Massenet „Werther“-jével, a francziák most élő legnagyobb zeneköltőjének operájával, mely nem rég adatott elő Bocsben fenyos siker mellett. A „Képes Családi Lapok“ ezennel kimerítette a szépirodalom összes ágait, s tartalma oly gazdag és változatos, hogy hazánkban egy hasonirányú lap sem vetekedhetik vele. Legutóbbi számában három regényt, 3 elbeszélést közöl Tolnai Lajos, Bába Pál, Paál Gyula, Murányi Kornélia stb. tollából, továbbá Rudolf trónörökös veresét magyarországról, Tábori Róbert „Karczaképe a művészet világlátói“ című hosszabb ciklusának 4. sorozatát Fái Szenaról és Massenet „Werther“-jét Molnár Gézától. Költemények, heil csavogás, több apróság fejszik be a „Képes Családi Lapok“ s szíamát. Részünkről legméslegében ajánljuk olvasóink figyelmébe a „Képes Családi Lapok“-at, melynek kiadóhivatala Budapest V., nagy-korona-utca 20. sz. alatt van. Mutatványsszámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal.

Uj napilap. A fővárosban újev „Ló“, mint tudva van „Magyar Ujság“ címmel dr. Fenyvesy Ferencz orsz. képviselő tulajdonában új politikai és közgazdasági napilap indult meg. Előfizetési ára 12 frt. Arról értesülünk, hogy a „Magyar Ujság“ egy mint a többi hasonló alakú napilapok dacára előcsöb árának, szintén 18 oldalnyi gazdag tartalommal jelenik meg. A lap tartalma ép oly érdekes, mint változatos, rovatok kifűgástanak, szépirodalmi része a legszellemesebb írókat gyűjti maga köré, azonkívül két rendkívül érdekes regényt közöl, egy előkelő ari hálygtól pedig hetenkint állandó és illusztrált divatújságot hoz.

Ajánljuk a lapot olvasóinknak, annál inkább, mert fél év egész éves előfizetésnek még az az előnyök is van, hogy a „Magyar Ujság“-nak 7 milliónyi anyareményvel kecsgetett két sorajgy-csoportjára jászhatnak.

CSARNOK

A ló.

Közlő: Kőrömczi.

Feri bácsi, aki hangos „gruss!“ kiáltásairól nálunk eléggé ismeretes alak, a lórol óhajti egy két kötetes regényt írni. Ezt csak titokban, igaz baráti körben szokta elmondani, sőt azt is megszokta sugni, hogy az első kötet regény már elkészült, a második egy kevés változtatás (a czimben) mellett szintén mielőbb sajtó alá kerülhetné. Minden megvolna tehát, csak kiadó s olvasó publikum kell még.

Öszintén megvallva, én Feri bácsit mint régi huszár embert a fenti jeles munkának megírására különösen hivatottnak tartom, hisz elég sok a jól írt a nyeregben egyrészt, másrészt mióta az armádia lováról leszállt, ennek jó 15 esztendeje, egyebet sem tesz, mint tanulmányozza s kritizálja más emberek loait... Ne csodáljatok, sovány gagejából nem kerül lótarára, pedig fájó tyukszemre legjobb ir lenne, ha inspiczi-rungjait lóháton s nem kutyafutásban végezhetné. Sajnos de való! akinek a mai világban lóva nincs, annak gyalog kell járnia.

Feri bácsi azonban mégis nyargal... ropogós huszár élcezt hátán, vagy lóháttal... sógor urának... tüziaparipáján. Ilyenkor teremnek írói zsongói, melyek telett sógorostul kacagnak olyan józdekét, hogy tesők-lelkük csak úgy zökög belé nem csak, de bahotára fakad körülötük az egész közönség. Az alvilágról követt cikkekelyei különösen érdekesek és kimerítők szoktak lenni, így például: „Nagy gyilkosság Kovácska tisztartók-nál“ című munkája örökre biztosítja neki az írói babért: Kivonatban közölve tartalma annyit, hogy tisztartó uraméknál egy jól kihuzott disznót találtak, hátsó lábainál fogva két szegre felakasztva és két felé hasítva. Természetes dolog, azt megállapítani, vajlón szándékos gyilkosságnak esett-e a szegény alat áldozatul, vagy egy életunt disznóknak öngyilkosságával állunk-e szemben, ezt rendőrségi kóstoló mellett lehetett csak konstataálni. Gyanítom, hogy a fenséges nyelvezetű s lenkölti szellemű disznóhátoriába sógor uram is bele fröcscsentelte kalamarisának fekete cseppjeit...

De térjünk a dologra!
Azt hallottam, hogy Feri bácsi a ló című regénynek megírásához egy fiskalist is megcsipett volna munkatársul. Ha azt találta feleslegit akit én gondolok, akkor igazán magához hasonló szakértő kapacitására tett szert; aki éppen alkalmas lesz a munkának lóvásárlásra vonatkozó részleteibe a tragikumot megkapóan ecsetelni. Többek között két megvett ló ügyében, 3 somvás, 3 válto és 4 becsült sértésit, meg 5 párba ügybe keveredett bele. Óh aranyos fiskalisom! ha eszembe jutnak e dolgok, szinte irigylen a Feri bácsitól. Hogy is ne? Mikor olyan munkatársra akadt, a ki e téren valósgos geni! Ha egyebet nem teszen is, mint a lenti ügyek hivatalos adatait közli, akkor is halás lehet Feri bácsi, mivel olvasó közönsége ezeket átolvassván mindenbizonytal átérzi s megtanulja a karrórágást mint hibát, valódi értékében mérni.

Mindenen dolog azonban igen messze vetnek tulajdonképeni szándékától, mely oda lukad ki, hogy Feri bácsinak én is némely jó adattal szolgáljak, megirt vagy megirandó két kötetes regényéhez, mely felett azután lesz nevetni valója az egész magyar nemzetnek.

Írt ugyan is valami német vaskalapos Dr. akit Knöpfler Carlnak hívnak, a ló és fajairól négy vaskos kötetet, (tehát kötszer annyit mint a Feri bácsi), melyekben a magyar lönyesztésről is megemlékezik, még pedig díszesleg. Kiemelt a mezőhegyesi, a bábolnai méneseket, megemlékszik Hunyady, Feschig (Festelich) és Koralyi (Ká-

rolji gétek istalóiról. Azután attér a földmivelő osztály létesítésére és ily épületes dolgokat közöl.

A magyarparaszrok — egy angol utazó leírása után — legelőbnyire két kutyá nagyságu állatkával vézik földmunkaikat melyeket öklónak, általános nyelvükön *Vorspannak* neveznek.

Erre a könyviroja következőkben adja a vorspannok magyarazátát: „A magyar posta közlekedés legelőbnyire lovak által végeztetig, így tehát az utazóknak jó elve kell a fogatokról gondoskodniok, hogy falutól-faluzig nagy idő veszteség nélkül eljuthassanak. Ezért minden községben van egy ember akí e célra előteremti a Vorspannt. Ezen hivatalával együtt a birói hivatal is megilleti őt s jogában áll botbüntetéseket osztogatni. Tehát a Vorspann nem egyébb mint két lovacska meg egy kocsi, ha ugyan kocsinak nevezhető az oly szerszám, mely egy villa alakú előrészből 4 kerékből és kiegészítő része a római V. alaku tonyított koszrból áll, melyben az utas s kocsi foglalnak helyet.”

A nagy tudós még azt is elmondja: „Magyarország lakói, magyarok, tótok, németek, horvátokból stb. stb. állanak. Legesodálatosabb azonban szinte, hogy majdnem az ország szívében még egy tisztán francia falu is létezik, bár neve igen németesen hangzik t. i. *Fünfkirchen*. (Mit szólnak ehhez a Pécsiek?)

Na de tovább nem produkálom, a német vasalaposnak remek mondásait, de ha szüksége volna Feri bácsinak ezen adatokra, úgy szívesen rendelkezésére bocsájtom az egész könyvet, azon kikötés mellett, hogy cserébe az Ön két kötetes regényét kezeimhez eljuttatni nem lesz terhére.

Addig is gruss!

Közgazdaság.

A gabonaüzletről. Az üzletmenet teljesen pang s forgalmi viszonyaink oly élettelenek, mint más években május—júniusban szoktak lenni.

Piaczi áraink a következők:

Buza 9.75, rozs 9.50, tengeri 5.25, zab 5.75 búkköny 5.50; fehér bab 6.25—30, tarka 5. frt, tökmag 6.25

A szerkesztésért felelős:

Fischer Fülöp laptulajdonos
Lapvezér: Kánitz Béla.

Nyiltér*.)

Báil selyemszöveteket méterenkint 55 krtól 9 frt 85 krig. (mintegy 300 különböző árnyalat és színben) szállít megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekbén is postabér- és vámmentesen **Heuneberg G.** (cs. kir. udvári szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 998—3

Nyilatkozat.

Csoka, Frigyes és Ertl Fülöp pinczerek által a Zala című helybeli lapban közzétett hazug nyilatkozatára ezenel a következőket válaszoljuk:

Homlok egyenest ellenkezik az igazsággal azon hazug állítás, hogy a rendezés nem jogtalanul történt, a mennyiben az aláírásokat gyűjtő felhívási ívben nem kizárólagos táncszívalom rendezéséről, hanem egy tiszteletbeli társasébd létesítéséről volt szó, mely egy házias esti táncmulatsággal lett volna kapcsolatos s így a fentérintett ívvel összegyűjtött aláírások által felajánlott költségi hozzájárulás — igénybe vehető nem volt, mert a társasébdre kevesen jelentkeztek, — tehát a táncmulatság előbb halt meg, — mint a bankett megszületett volna. — Minthogy pedig újabb felhívási ív ki nem bocsájtott és mégis 8 tagu rendező bizottsággal mernek vakmerő kecsgetéssel élni, ennélfogva jogosan kijelentjük, miszerint a bankettos ívvel „schwindli” után össze koldált pénz — kegyadományilag — de jogtalanul használtott fél és a szerint a meghívókra pinczérifjúság cím nem illet sehogysem, hanem inkább „Kegyadományból alakult bizottság bálja” volt írható, mert a fentemlített két rendező e finansziális segélyre utalva volt. Addig mig nekünk oly 8 egyént, kik velünk szakismerőtféleg egyenlő fokon állanak magnevezni képesek nem lesznek mindaddig, éretlen gyerekeknek nyilvánítjuk — különben igazolja ezt jelen nyilatkozatunk fentebb írt része. Nyilatkozatunkra tett védő kifejezésekre kijelentjük, hogy nem irigység, sem pedig czélszatos becáslólat sértő nézetünknel

* Az e rovathban közöltöktört nem vállal magára felelősséget a szerk.

nem jelentünk mag hanem azért mert soha nem is óhajtottak és nem is óhajjuk soha — névezett két éretlen embernek társaságot — avagy önlak eredt indítványt méltatni. (Mi csakis a jótékony célú indítványokat pártoljuk.) Azt, hogy bennünket gyászpirosoknak neveznek el fogadjuk, mert ószintén be valjuk, hogy a két éretlen ember városunkban mint előhalott andalog közöttünk, így gyászoljuk is őket, de lumpolásra kedélyüket anyagiilag segíteni hajlandók nemvontunk. Elég gyászt jelentett a mulatságon az mikor a közönség Ertl Fülöp főfőrendező ott nem látta — ? s a czigáay is csak saját passiója szerint játszott, mert a tánczrend hányzott s rendező nem volt. Tanulság: tanulj tinó ökor lesz belőled! (Bárminemű nyilatkozat adása tekintetbe vétetel nemfog.)

A nyilatkozó consortium nevében:
Freyberger Lipót, Freysinger József, Rumpold Gyula, Magyesy Lajos.

Nyilvános bocsánatot kérünk Szélig Lajos uról, mivel tolyó hó 6-án megjelent nyiltérünk nem öiet, hanem ilj. Szélig Antal urat illeti.

íj. Geisse Károly és íj. Bódis János.

En ilj. Szélig Antal urról visszavonom hunczut gazemhereszemet, mivel ő engem rágalmozó és sértő szavait visszavette.

íj. Geisse Károly.

Almákat

szép és tartós minőségben postacsomagokban és nagyobb mennyiségben olesón szállit és ajánlatokkal szívesen szolgál

F. C. Streyhoffer.
Grázban.

HIRDETÉSEK:

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult badörzölést orsz., köszvény, tagzsgatás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk s t. cz. köszvényé gyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr., és a legelőb gyógyzsejtárban kapható. 970 3—17

Csak horgonynyal valódi!

ÚJJES-ÁLLMÓKÉRT
soralegyezkednek részletfizetésekre való elindításból igen kedvező jutalmak feltételek mellett keres az „Első Magyar Iparbank”
BUDAPESTI
IV. Deák Ferenc utca 5.

Kneipp lelkesznek Eredeji tiszta lenből készült triko-egészségi fehérmemű.

Az izadtságot kitünően beszívja egyenlő meleget tartó, kellemes ruhaviselet.

Első osztrák gépi triko és fehérmemű gyára

Kápfér és társának Bécs, XVII. Ottakringertstrasse 20.

Főraktárak:

- Nagy-Kanizsán: Irmler Józsefnél.
- Keszthelyen: Mérey Ignácznál.
- Kaposvárott: Löw Móríc és testvére.
- Sümegeen: Epstein Vilmosnál.

- Kapronczán: F. Schwarz és fainál.
- Varasdon: Grünwald és Schwarenál.
- Béleóron: Plachte Edénél.
- Kreuzcon: Markó Breijer & Sohnnál.

Csak akkor eredeti, ha a fehérmemű a lelkesz ur aláírásával van ellátva.

Bérbeadás.

Egy nemesi birtok Károlyvárostól 10 percnyi távolságban 138 hold szántóföld, 95 hold rét, 7 hold szőlőhegy, 106 hold erdő, 1 hold legelő és 7 hold kert lakhely és gazdasági épületekkel együtt f. é. april 1-től 5—10 évre bérbé adatik.

Azon óvadékképes egyének, kik hajlandók e bérletet átvenni forduljanak személyesen vagy írásbeli ajánlattal.

Dr. Tkalec Stankó
kir. nyilv. közjegyző és ügyvéd
Károlyváros
(Horvátország.)

Lóheremag, Luczernamag,
a budapesti állami magvizsgáló Allomás által
arankamentesnek
nyilvánított minőségben, valódi oberndorfi
répamag, búkkönymag
jutányos áron kapható **KLEIN VILMOS** mag-
kereskedésében **Szatmáron.**

Számos uradalom s nagyhirtokos elismerő le-
vele rendelkezésre áll. — Minták és árjegyzékek
bérmentve. 34

Rendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A cs. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak férfiak rókton, tartósan és utóbajok nélkül még oly esetekben is, hol semmi sem használ; még több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreállíthatik (különböző csapáshatású, garanzírozott tartalmú) izgalom nélküli kellemes gyógymód). Híres tanárok elismerő nyilatkozatai, legmegelőbbi orvosi ajánlások és alaposan kigyógyultak szoronyi hálaíratai érdek nélkül tanácsolják a cs. és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás díszfretióval. Tartalom és származás felismerhetlen **dr. Altmann Károly**, Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70. Felvilágosító rőpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. 35

A legsikeresebb szer a vízi betegség minden neme ellen, valaamint ennek utóbajai — ugymint: Sárgaság, Húgyeső és Hólyag hurut, Nehézlégzés, Műbajok stb. ellen, a

HYDROPSIN

(orvosoktól ajánlva.)

kapható: **Grobstein** gyógytárában **Gmundenben.**
Felső-Ausztriában.

Ára: 1 üvegnek, használati utasítással 1 frt, csomagolással együtt 1 frt 20 kr.

SARG-nak egészségügyi hatóságilag meg-
vizsgált **FOGYSZÍTÓ** szere!

KALODONT

Kapható: a gyógytárában

955 és illatszereknél 1 drb. 35 krajár.

BOR-KIVONAT.

Tökéletesen egészséges bornak pár perc alatt előállítására, a mely bor a természetes bortól mi-
ben sem különbözik ajánlom ezt a **Jónak bi-
zonyult** különlegességet.

Ára 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására
elégleges) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges
vevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért
és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

Éretik el az én utolérhetetlen **Erősítő-Essen-
zem** által a pálinkánál; ez kellemes és metsző-
ízű ad s csupán nálam kapható.

Ára 3 frt 50 kr. kilónként (600—1000 liter-
hez alkalmazva). Használati utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívül ajánlok még
esszenciákat Rum, Cognac és Likőrök
stb. készítéséhez utolérhető minőségben. Utasító
vények díjtalanul csomagolhatnak a küldemény
hez, **Árjegyzék** díjtalanul. 984

Pollák Károly Fülöpp

Egészen-különlegességek gyára, Prágában.
Szolid képviselők keresetnek

Pályázat.

328, 892 sz. A Zala és Vas vármegyék törvényhatósága területén állami kezelésbe átvett községi közbirtokossági, stb. erdők törvényszerű ör-
zése végett ez évi július 1-től betöltendő 7. I-ső, — 18 II-od és 8 III-ad
osztályu — 300, 250 és 200 frt évi bérrel. 40 frt lakpénzzel és a kerüle-
tek nagyságához és az erdők szétszórtságához mért 30—100 frtnyi évi
pótlékkal javadalmazott járási erdőőri és 3, 150—160 frt évi bérrel java-
dalmazott erdő szolgái állomására egyévi próbaidő kikötése mellett — ezen-
nel pályázat, nyitlatik.

Az erdőőri állomások székkelyei következők, és pedig Zala várme-
gyében: Sümeg (2) Tapolca, Keszthely, Monostor, Apáti, Nyirád, Bálaton-
Füred, Felső-Dörgicse, Karos, Magyar-Szerdahely, Tóth-Szt.-Márton, Bánok
Szt.-György, Perlak, Vizi-Szt.-György, Csesztreg, Szécsi-Sziget, Nova, Szőpök,
Zala-Egerszeg, Kustánszeg, Salomvár és Pacsa.

Vasvármegyében: Pomó, Német-Gencs, Rohoncz, Nagy-Németh-Szt. Mi-
hály, Borostyánkő, Alsó Lőd, Karácsfa, Nádasd, Pusztá Szt.-Mihály, Szt.-Gott-
hard és Tót-Keresztur.

Az erdőőri állomások elnyeréséért pályázni óhajtok felhivatnak, hogy
az erdőőri szakvizsgának belföldön való letételét, eddigi szolgáltatukat, életko-
rukát és illetőségüket, nyelvismeretüket, egészséges testalkatukat, jó látó és
halló képességüket igazoló, sajátkezűleg írt és 50 kros bélyeggel ellátott kér-
vényeiket legkésőbb

ez évi április hó 15-ig

a zala-egerszegi m. kir. erdőhivatalhoz nyujtsák be, mert a kellőleg nem ok-
mányolt vagy később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Zala-Egerszeg, 1892. márczius hó 5-én.

Hangay Géza

m. kir. erdőmester.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

— a —

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

mely némcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ó cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénásvartartalma * A bornak színét nem változtatja
Természetes ízét kellemessé teszi

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

**Ujabbban a homokos talajban termett savanykás borokhoz
kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyuvize.**

Vegyelmezve **Dr. LENGYEL BÉLA** egyetemi tanár

úr által.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési- és
húgyeső-szervek hurutos bántalmainál; hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvély-, vese- és
köszvény-bajokat, épügy-használható a tagok szűzes bajainál, gyermekeknek megátoja a
tulságos gyomorsavany-képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénas-
tartalmánál fogva ezen üdítő-savanyuviz a legkellemesebb ízzel bír s borral használva igen
nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, ép
egy mint hazánkban, általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

**Friss töltésben az ország minden gyógyszerházában, fü-
szerkereskedésében és vendéglőjében kapható.**

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR

ÉDESKUTY L.,

cs. és kir. és szerb kir. udvari ásvány-
viz-szállítónál

BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Szerencsés eszme,

hogy mielőtt ön az értéktelenségén bármilyen kezdeményezne, rendelje meg előbb JULES RAFF-nak megbízható „a tőzsde vezetőjét”, melynek könnyen megérthető magyarázataiból átlátható, miképpen lehet a tőzsdén biztos sikerrel működni. — Megrendelhető Fodor Nándor bankháznál (Bpsten. Erzsébet-körút 15) 60 krnak előleges beküldése mellett. 36

orsz. központi mintapince

kizárólagos elárúsítási képviselő
Budapest, mérleg-utca 4. szám,

ajanlja. 22 4-1

kitünő minőségű palack borait.
Borok hordókban is szállíthatnak.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A LEGJABB és LEGOLCSÓBB
POLITIKAI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP a
MAGYAR UJSÁG.

Laptulajdonos:

Dr. Fenyvessy Ferenc orsz. képviselő

Előfizetési árak: Egész évre 12 frt.
Félévre 6 frt.
Negyedévre 3 frt.

A „Magyar Ujság” jeles politikai, köz- és mezőgazdasági társadalmi és szépirodalmi cikkeken kívül állandóan két kitünő regényt közöl. 24 4-1

A „Magyar Ujság” kiadóhivatala egész- és féléves előfizetőinek azt az állandó kedvezményt ajánlja hogy a „Magyar Ujság”

VALAMENNYI SORSJEGYEIRE.

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak

és a Magyar leszámítoló és Pénzváltó banknál letétbe helyeztetek, játszannak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 húzásban részesülnek és csoportonként 31, tehát összesen

7 millió nyerményre játszanak.

A felosztás úgy történik, hogy a „Magyar Ujság” minden esetben, melyben valamelyik sorsjegye kihuzatik, a nyerményösszeg felét előfizetőinek engedni át oly formán hogy egyik budapesti kir. közjegyző előtt egész éves előfizetői sorából 30, a féléves előfizetőiből 20 sorolattik ki. Ezen 50 előfizető között osztatik szét az egész nyermény fele.

Mutatószámokat kicserélve ingyen küld a

MAGYAR UJSÁG Kiadóhivatala
Budapest, IV. kerület, Grandos-utca 4. sz.

Rendkívül jutányos ár!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint a tavaszi idényre raktáromat a legfinomabb, legdivatosabb bel- és külföldi kelmékkel dusan felszereltem.

Üzletem- és műhelyemben ujonnan alkalmazott munkaerők által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden felpróbalás nélkül legdivatosabb szabásu, teljesen jól álló ruhákat szállíthatok

Teljes tisztelettel

Kaufman Mor férfi - szabó

(ezelőtt Székely és Kaufman)

Iőter Ebenspanger-féle házban.

42

Schlick

-féle vasöntőde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

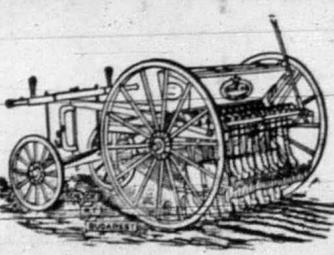
Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT.

Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCA 14. — Flókraktár:

39

KEREPESI-UT 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

számos első díjakkal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék
mélyítő- és egytetemes acél-ekék,

eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egyvasu ekék, talajmivelő-eszközök,
valamint Schlick-féle szab. Haladás sorbavetőgépek

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévektő és marokrakó arató-gépek és fűkasáló gépek szállítottó mezél vasutak stb.

38.704 szám.

A zala-egerezezi m. kir. pénzügyigazgatóságól

I. 1891.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak mult évi szeptember hó 23-án 76.101 sz. a. kelt magas rendeletével nyert felhatalmazás alapján, a nagykanizsai m. kir. dohányáru raktár elhelyezésére szolgáló kincstári épületnek a főtérre nyíló bejárása új kapuval lévén ellátandó ezen munkára nézve a költség és pedig a mennyiben a kapu kemény fából készítettének 351 frt 05 krnal, ha pedig vasból készült kapunak felállítása határozatának el, 200 frttal állapittatik meg, mely összeg egyttal kikiáltási ár gyanánt szolgál.

Ezen munka elvállalása céljából a nyilvános szó- és írásbeli verseny tárgyalás megtartására, a határidő, f. évi márczius hó 22-ének d. e. 10 órája a nagykanizsai m. kir. adóhivatalnál kitűzetik. — Írásbeli ajánlatok, a bántépenz vagy pedig annak letételét igazoló, valamely kir. adóhivatal által kiállított nyugta becsatolása mellett f. évi márczius hó 21-ének d. u. 5 óráig fentirt kir. adóhivatalnál benyújthatók, mely ajánlatban a beígért árleengedés illetve az igényelt munkadíj betűvel és számokkal kiirandó. — Bántépenzül fenti munkadíjak (10) tíz %-a, vagyis 35 frt 10 kr. és 20 frt állapittatik meg. — A feltételek, melyek vállalkozót kötelezik s melyek alapján a szerződés megkötetik, említett kir. adóhivatal és a nagykanizsai m. kir. dohányáru raktárnál a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők miért is az írásbeli ajánlatban határozottan kiteendő, hogy vállalkozó a feltételeket ismeri, és azoknak magát aláveti, azonkívül az adóhivatalnál betekinthezők a mérnökileg záradékolt költségvetés és tervrajzok is.

Zala-Egerszeg, 1892. márczius hó 7-én.

40

Gernya m. kir. pénzügyigazgató.

Máriaczell
Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülkötetlen és álló-fánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegségek tünetei: étvágytalanság, gyomorpanaszok, bűzös lehellet, teljesség, savanyu leibőség, hasmenés, gyomorgég, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, stb.

Hath 100 gyogyszernek bizonyult lejtájásánál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél stelekkel és illatokkal, gúttárok májajok és hámorhóidánál.

Említett bajoknál a **Máriaczell gyomorcseppek** evék óta kitünökének bizonyították, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati céljára együtt 40 kr., nagy üveg ára 50 kr.

Magyarországi főraktár:
Tótrók Jozsef gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.
A vedlegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeknek tessék elugadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”

A **Máriaczell gyomorcseppek** valódiságát kaplatok

Kapható Nagy-Kanizsán: Práger Béla, Belusz Lajos gyógyszerházában. 990
Baron Kohut Lajos gyógyszerházában.

Szerkesztőség:

Fischel Fülöp könyvtáraskezelése

Ide intérendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kezektől fogadottnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, s a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városháza-épület Fischel Fülöp könyvtáraskezelése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 5 ft — kr
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetéseket jutányosan számítottnak

Nyitlár postáozra 10 kr.

Előfizetéseket, valamint a hirdetésekre vonatkozókat Fischel Fülöp könyvtáraskezelésébe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Szegényügyünk.

A szegénység, a pauperismus, hazánkban, különösen ennek felső vidékein Árva, Turóc és Trencsén megyékben óriási mérvben terjed; de érezhető az ország ama vidékein is, hol a szőlőrovár a gazdaközönység egyetlen jövedelmező forrását, kenyerét — a szőlővesztőt kipusztítván, tönkretette hosszú évek sorára a termés lehetőségét.

A szegénységet tagadni nem lehet, nem szabad, mert a tagadás, hitegetésnek, olyan szomorú következményei lehetnek nálunk is mint a felvidéken látjuk; nem kevés rossz hírt halunk a balaton melléki vidékről, hol kipusztulván a szőlő, a nép kenyér és foglalkozás nélkül maradt, — s egyes izgalom csábos ígéreire hallgatva tömegesen szándékozik elhagyni drága hazánk földjét, — fájó, szétlépett szívvel bár, utnak indul, a szegény nép, nem jobb szöb hazát, hanem kenyeret keresni.

És bár a kormány minden tőle telhető megtesz, hogy az elkeseredett népet a kivándorlástól visszatartsa, mégis ugylátszik kevés a hatalma, mert a népnek kenyér és csak kenyér kell, — annyit pedig kormányunk jelenlegi pénzügyi viszonyai az egyensúly veszélyeztetése nélkül meg nem bír, —

hogy néhány milliót költsön évek során keresztül a szegény nép segélyezésére; — ide a magyar társadalom, jómódu földbirtokosaink, papjaink és különösen pénzintézeteink válvetett segítségével szükségeltetik, hogy e szomorú állapotok megszüntethetők legyenek.

»Egyesült erővel« gyárakat kell az ország különböző vidékein építeni, — s munkát adni az éhező népnek, hogy meglegyen mindennapi kenyere. Kétszeres áldást hozna ennek keresztül vitele, mivel egyrészt megszűnnék az országos szegénység, — másrészt Magyarország ipar- és kereskedelmét virágzásra emelnék. A részvényeseknek ily gyáripárban elért nagy dividendájának igazán örülne azután a magyar nemzet minden egyes fia s többszörös öröme lehetne maguknak a részvényeseknek, mert tudhatnák, hogy önzellenül segítettek a hazán, a nemzetet, és önmagukon.

Megalakult a „dunántúli közművelődési egylet“, — de működéséről még eddig nem hallottunk; pedig volna szép tere, hivatása s szükség is volna reá, hogy kezébe vegye még ideje korán a dunántúli megyék népének szomorú ügyét, — s tőle telhetőleg igyekezzék felolvasás, gyűjtés s minden módon helyzetükön segíteni, — a kivándorlás-

ról őket lebeszélni, mert ha még soká ily csendben nézi és nézzük a dolog további fejlődését, aligha oda nem ébredünk, hogy mire felébredtünk, — későn van!

De ezek országos ügyek, melyeket a mi gyenge tollunk egyszerű szava ugy sem intézhet el, — vállat von reá mindenki s az a kifogás, hogy nincs „kezdeményező“, hiányzik, ki biztos, erős kézzel és lélekkel és még erősebb kitartással „mint vezér“ kezébe venné, s magasra emelné a „szászlót.“ Biz ez szomorú, de van benn némi valóság!

Ép ezért hagyjuk, nem bolygatjuk ezt, — hanem megtekintjük egy perczre Nagy-Kanizsa város szegényügyét.

A városi tanács sok igyekezettel, több jóakarattal, de kevés sikerrel, sokat kísérletezett városunk szegényügyének rendezése körül. Minden kísérlete hajótörést szenvedett, eredménytelen lett, — mert azt városunk közönsége kellő támogatásban nem részesítette. Pedig a szegényügynek rendezése városunkban további halogatást nem tűr; — mert ez a jelen alakjában elviselhetlen ugy a közönség, mint a város szegényeire.

A városi költségvetésben azt találjuk, hogy a város 2700 frtot fordít évenként a szegé-

A „ZALA“ tárcája.

Édes apám temetőbe...

Édes apám temetőbe,
Édes anyám ravatalon —
S az az egy még kit szerettem:
Hűtlenné lett a galambom...

Édes apám elsírattam,
Édes anyám elkönyezem —
Hát tégedet átkozalak,
Sirassalak-e hűtelen?!

Nem átkozlak, nem siratlak, . . .
Minek? . . . csupán azt kívánom:
Hogy a szíved, mint a szívem
Bűbánattól éjjen, fájjon . . .

S az örömid ne legyen több,
Mint a mennyi jutott nekem —
A szeretőd hozzád egykor,
Mint te hozzám, olyan legyen —

*Reménységed mikor legszöb:
A családás akkor érjen —
S kitől akkor vigaszt várnál:
Csaljon ugy meg, mint te engem . . .*

*S ha mindenki megvet, elhagy
S mint érlelled: az emberek
Eltiporva sárba dobnak; —
Jöjj hozzám; én felemellek.
Herke Mihály.*

A meghalt szabó mester.

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —
Közi: Phogma.

Nagyszerű, a maga nevében páratlan ember az én ismerősöm Besenstock Jeremiás; még a holdvilágnál is külböb ember ő, mert amíg a holdvilág havonta csak egyszer telik meg, addig Besenstock Jeremiás mindennap rendezen... bor vagy pálinkával.

Na de még sem ez az ami őt hírnevéssé teszi, hanem arról ismeretes leginkább messze földön és ezt bizonyítja is kilencz kerület kicsinyenyája, de még hatóságai bítelei okiratokat is csatolhatnék arról, hogy Besenstock Jeremiás szabómester, akiről én most írok el... pedig már 20 esztendeje... meghalt. Vagy ha jobban tejszik, hát mondjuk, hogy ő nem egyébb mint egy szel-

lem, mely ezen a világon csak látogatába, jár-kál, egyik korszakból a másikba, vagy egyik templomból a másikba aszerint amint a szél fúj. Röviden mondva: Besenstock Jeremiás egy hamvaiból feltámadott Phönix.

Persze ma már a „fő“ igen keveset numerálná, de annál inkább meggyült baja a „nix“-el. Valahányszor fizetésről szólnak neki, azt mondja „habe nix.“ Azért azután, ha jólakott s nagyokat ivott, nem is sokat tekelóriáz, hanem koményen oda állít a fizető pinczér elé és uri büszkeséggel azt mondja neki: „Főpinczér tessék engem kidobni!“

Ilyenkor az ismeretlen fizető pinczér mosolyogva kérdi: „hát miért is dobnám én ki az urat? hisz „jobb kölbö vendégem meg a héten nem is volt.“

„Hát csak azért“, válaszol lakonice Besenstock ur, „mert nekem egy árva garasom sincs. Érti, tudja?“

Itt aztán vége a mulatságnak, a felmérgedt pinczér Besenstock szabómestert ugy kitölttyenti, hogy még a lába sem éri a földet, de ő észéjrat elerte mert hát „mir nix, dir nix“ -jólakott. Az eszé után, feltápaszkodik és röviden azt mondja: „das macht nix.“

Ha azonban eljő az ideje annak, mikor Besenstock ur eszekerekei rendbe járnak akkor két bétig olyan szorgalmasan dolgozik, mint akár a többi okos emberek s mint a féle ügyes szabász szép pénzeszkét meg is keres. Pénzét, miután adósságai lelküimeretét nem igen bántják, leginkább ruhára fordítja s annyira piperkőz, hogy még orrát is örökké biborvörösbé járattja. Di-

nyek felszegélyezése s 1000 frtot tesz le évenként egy árvaház létesítésére; ez igen szép cselekedett Nagy-Kanizsa városától, csak hogy az a baj, hogy ez által a szegények helyzetén még csak enyhítve is alig van, — az árváknak pedig várakozniók kell, míg a felépítendő árvaházra az összeg teljesen egybegyűjtve leszen. Pedig ez soká fog még bekövetkezni s hány árvának kell addig szülni, nyomorogni, gondozatlanul elpusztulni, oktatás nélkül felnőni, míg ez be fog következni?!

Tehát ez állapotot ideiglenes eszközök igénybe vételével is, de meg kell szüntetni már most; addig is, míg a város a szegényügyet véglegesen rendezheti.

Erre pedig legcélszerűbb volna, ha a város a városi jótékony egyletek rendelkezésére bocsájtana egy épületet, — melylyel bőven rendelkezik, — s az évenként a szegények segélyezésére fordítandó összeget, — de hacsak lehetséges a jelenlegi 2700 frtban fölvettnél többet, bocsása a jótékony egyletek rendelkezésére, s ezen egyletek melyeknek különben is hivatala városunk szegényeit saját erejükkel is támogatni, egyesült erővel gondoznak, ápolnak a város elaggott szegényeit, s bizonyára ezen agg szegények mellett juttatnának helyet, s gondozást — már most is — a város néhány árvának is.

Azt hisszük az ideiglenes és gyors segítségnek ez volna a legkivihetőbb módja — de ha bárki jobbat tud, szívesen helyt adunk lapunkban annak fölemlítésére.

A szegényügynek végleges rendezése céljából az erre szükséges összeget ki kellene számítani s azt a város közönségén alig érezhető kis összegű pótdobban kellene bevenni. Meg vagyunk róla győződve, hogy nincs városunkban csak egy ember is, ki ezen nemes és szent célra a reárott pár

rajczárt sokalná, vagy sajnálná. — Az árvaházban pedig, az évi 1000 frt s kamataiból felszaporodó összegben kell embertársainkat segíteni.

Sőt azt hisszük, hogymár az ideiglenesség idejében a polgárookra kivetendő és beszedett pótlékból a jótékony egyletek nagyobb támogatásban részesítendő, hogy a kitűzött célnak jobban megfelelni képesek legyenek, mert valóban elszomorodik az emberi szív, ha látja, hogy mily óriási összegek fordítatnak minden célra, csak erre az egyre, a mely a legfontosabb és legéletbevágóbb, alig kerül valami, . . . csak egy kis morzsalék.

Hiszük, hogy akad egy férfit még a városban, a ki a szegényügyet egészen elaludni nem engedi, hanem szabályrendeletet ad be, hogy ezen ügy mielőbb rendezessék

Kaczér Béla.

Felebarát.

Futótűzként terjedt el ama rémes hír, mely az egész országot borzadályllyal tölti el és lázas izgatottságban tartja, hogy különben gazdagon áldott hazánk felvidéken az éhínség kitört.

Mélyen megrendülve állunk ezen szomorú katasztrófa előtt!

Azonban csak egy pillanatra bénítja el erőnket, hogy a jövő perczben annál élénkebben működjön.

Már is az egész ország figyelme az inségesek felé fordul, — hogy roppant szerencsétlenségükön segítsen.

Nem létezhetik borzasztóbb, mint az éhezés! ehhez viszonyítva betegség és halál csak jótétemény!

Mily érzelmek fogják el kedélyünket ama gondolatnál, hogy szeretett honfitársaink és testvéreink éheznek, míg mi a jólétben naponta többször is jóllakunk.

Azonban nemzetünk nagylelkű nemes és mindig áldozatkész!

Minden kéz tevékeny, hogy a roppant szerencsétlenségen enyhítsen, és reményelhető is, hogy sikerülni fog az éhséggel sújtott három vármegye, (Arva, Trencsén és Turóc) nyomorúságán a következő aratásig enyhíteni.

Jótékony mindenki lehet viszonyaihoz képest de ez esetben ez nem elégséges.

Itt a jótékonyoknak csak akkor lehet hatásos ha az a legnagyobb mérvben gyakoroltatik és ha a jótékonyabb összpontosítatik, ha a segédlet cél és terv nélküli, akkor nem felel meg feladatának.

Hasonló elvektől áthatva a fővárosban a nemesszív Szapáry Gyuláné grófnő kezdeményezése folytán, egy a legnemesebb, legelőkelőbb tagokból álló és a hercegprímás védnöksége alatt álló segélyező egylet alakult.

Ezen segélyegylet feladatául azon célt tűzte ki magának, hogy nemcsak pillanatnyi segítségben fogja részesíteni a szerencsétleneket, hanem állandóan együtt tartva segélyt fog nyújtani ott, ahol ez továbbra is szükségesnek látszik.

Ezen segélyegylet Jókai indítványa folytán „felebarát” címet tette magáéva s az egyesület, mely országunknak színe-javából és parti s hitfelekezet külfölség nélküli, egyéniségei által volt látogatva, országunknak dicséretére válik; az ott elfogadott határozatok ezer és ezer könyveket fognak csillapítani s ki fogják vinni azon nemes célt, hogy az onbijaikon kívül ily borzasztó csapással sújtott felebarátaink a kizsákolástól s a mindenhatóba biva a jövőtől jobbat remélhetnek, mert a magyarok isteneinek és a nemesszív jótévedőknek szemei örökökre fölöttük.

A „felebarát” című és a miniszterelnöknek elnöksége alatt álló egyesület központosított jótékonyága abban áll, hogy a pénzügyi tevékenységet az egész országban egyidejűleg gyakorolja, az ország összes pénz és egyéb értékeit fel fogja livni, hogy a gyűjtéseket eszközölje és maguk is áldozzanak, a bizottság körlevelet fog intézni az ország földbirtokosaihoz, melyben gabna és mag természetben adományozására fogja őket felkérni, ugy szintén az összes jótékony és magán-egyletek kéretnek, miszerint ezen nemes cél elősegítéséhez hozzájárulni szíveskedjenek, de a papságot is fel fogja szólítani, hogy hatalmas befolyását szerencsétlen hazánkfiak javára a szószékéről tartandó beszédei által gyakorolni kegyeskedjenek.

Jókai által a nemzethez intézett szívreható felhívás nem fog eredménytelenül maradni, s mindenkinél akár gazdag, akár szegénynél a kellő hatást fogja előidézni s igyekezni fognak az emberek tehetségük szerint a szerencsétlenségen segíteni.

Itt adjuk a felhívás szövezerint másolatát: „Felhívás! A felvidéken inség van s ez inség még növekedni fog! A múlt évi aratás a hegyes vidékeken rossz volt. A termés megromlott s az idei aratás még messze van. Ha a természet mostoha volt fiaihoz, legyen edes anyjuk a haza. Ha a föld bezárta keblét legmunkásabb gyermekei előtt, nyissa meg előtűz keblét az emberiség. Az éhezők nevében felhívást intézünk Magyarországra összes lakóihoz, segélyt kérve a

szes, ragpos s módosan jár, mint egy 45 éves szabó... aki 20 esztendővel ezelőtt meghalt.

De térjünk a dologra. Huszonöt esztendeje annak, hogy Besenstock ur mint a város legcsinosabb szabó legénye, aki azonfelül, hogy jeles munkás volt, egy kis örökség pénzecskével is rendelkezett, belé szeretett Feinfrucht Ninuskába aki szép volt mint a májusi virágszál, melyen hajnali harmat rezeget, de kényes és negédes, mint akár a páva.

Ninuskának nem is sokat kellett, hogy Jeremiás udvaroljon, hisz a földhöz ragadt szegény leányunk innáére lehetett a jó mód, melylyel a köztudt frigy hű lelkét kecsesgette. Vonalom észinté szeretet, leendő férje iránt táplált megbecsülésre nem is gondolt. Cszéger kellett a szép pinczér leányunk, mert Feinfrucht Ninuska az vala, hogy üzletét szabadon folytathassa.

Szegény Jeremiás pedig, ugri főles 20 esztendő szabóhoz méltóan, mind ezt figyelembe sem vette. Vak volt, mint a denevérek nappal, mint a vakond a föld felett. — Ő csak Ninuskának hájait látta, de jószágát nem kereste. Valóságos szabó tempó!

Meg volt röviden az eljegyzés, meg az esküvő is. Jeremiás és Ninuska lettek és ember előtt egyik levének elválasztatlanul, egyik egész a hatalgá s ezért kellett Jeremiásnak 20 évvel ezelőtt meghalni, mikor még 25 éves vala, „Ninuska pedig alig 23.

Az első esztendőben csak megvoltak valahogy hisz Jeremiás előtt a családi élet örömei jameretlenek valának eddig s ha ebből boldogságot

ébb hazi csepetétek megzavarták is néha, a hízogó szépség. Ninuska karjaiban, csakhamar ellefedtette azokat.

Jeremiás, örökségén saját házat vásárolt, üzletét nyitott s segédekkel dolgozott. Ninuska fényes confortálót tágas szobát butorzott be magának. Volt ott ebédlő-, háló-, boudoir- de még zongora szoba is bár ha zongorázni sem lére, sem ő nem tudának? A zongora kedvéért természetesen, vendégeket hívtak, hisz Ninuskának a járásbíró-, az orvosnövendék- és katona tiszt urak egyaránt jó ismerősei voltak. Ez természetes következménye annak, ha valaki három esztendeig pinczérnő vala. Jeremiás üzlete kitűnően ment, birta a kaszárja a daridókat, melyek egyre sűrűbben tartattak házanál s gyakran a hajnali órákig húzódtak el. A kedves vendég urak s Ninuskának magának is legnagyobb öröme tellett benne, ha Jeremiást jól berugatta morpheus karjainak adhatták át. Ilyenkor azután szabad volt a vásár.

Tovább is irjam e realis képet? Nem, gördüljön le a függöny s fedje el a feleslet élet orgiáit, hisz ez minket nem érdekelhet...

Rövid öt év mult el így. Jeremiás ez alatt kitanított korhely, de földhöz ragadt koldussá is lön. Üzlete pangott, a községség bizalmát elveszté, agyon nyomták az adók s adósságok. S mitőbb egy szép reggelien neje, egyetlen virága, bájos Ninuskája s Csehországba áthelyezett dragonyos főhadnaggyal... megözökött...

Nemcsakra azután, egy szép napon a rendőrnél jelentés érkezett be, hogy Besenstock Jeremiás szabó mester ruháinak hátra hagyása mellett mint öngyilkos a Majna folyóba ugrott.

Zsebeiben egy levelet találtak, melyben öngyilkossága okát anyagi zavar s szerencsétlen házassággal indokolja. Harom hét elmúltával még holttestét is kifogták, sőt személyazonosságát is konstataáltak.

Ninuska is visszatért Csehországból, mert hát a dragonyos főhadnagy ur megnősült, s miután más örökös nem volt, megkapta Besenstock Jeremiás, vagyonának romjait, ezzel eltávozott. Azt mondják a rossz nyelvek, hogy kórházban halt meg.

Egyszer miután már a Besenstock familiáról meg a madarak sem fűtyöltek, hisz 20 év mult el az elmondottak óta, csak beült Besenstock Jeremiás, az a Besenstock Jeremiás, ki hivatalos okmányok alapján már régen meghalt, de a helyi illetékes hatóságok nagy bamaulatára s nem kis bosszuságára az élők sorába kíván felvétetni. Hisz akkor, mikor a vízbé ugrott bele... nem is ugrott bele csak a ruháját tette a partra. maga pedig bubanában nyakába vette a nagy világot s kereste elvesztett szerencséjét, mit nem találván meg, ismét haza jött.

Folyamata van ez a bonyadalmas ügye már t. i. hogy a megholtak, a bíróság most ujra meg nem holtak nyilatkoztassa ki, s vissza adja neki polgári jogait (hisz választaskor reá is lehet meg szűkség). Azt hiszem ha lesz türelme Besenstock Jeremiásnak ez ügy befesjéjéti élni s várakozni, akkor élvezheti majd polgárjogait többek közt físzhet sok adót, de az ismerősök körében, örökre csak a „meghalt szabó mester” marad. Rövid volt e történetke de azt hiszem vala benne tanulság...

leglőbb, a legszorgalmasabb, a legszegényebb honfitársak számára. A ki a szülőködködnék ad, letennek ad; a ki a menyországba vet, üdvös-séget arat. Adományok elfogadhatnak pénzben a földhitelezettséghez és termékekben a magyar országos gazdasági egyesülethez küldve, a honnan azonnal rendeltetésük helyére fognak küldeni s a megválasztott bizottság által a szülőködkök közt kiosztatni. — A gazdák adományait és az üzvegyasszony fillereit isten áldása kiéri.

Városunkban is már megindult ez irányban a mozgalom. Nem vártuk be a fővárosból érkező buzdítást, hanem jöszivü és nemes polgáraink megértve és felfogva a nemes célt a szavakkal segítségünk gyorsan, hol a segítség segítségeltelik; mert gyors segítség, kétszerezés segítség; — siettek a szükséges mozgalmat megindításához. Az iskolákban folytak a gyűjtések és jó is a gyermekeket arra tanítani, hogy a jótékony emberbaráti kötelesség.

Egy köztünk élő, nemesszívű férfi is megragadta az alkalmat a teljes erejéből segítségre t öktele el magát.

Dr. Szűcs Miklós ur, úgy látzik farszói hivatásának dicsőre, nem kímélt fáradságot, hogy ezen nemes célnak szolgálva felolvastat tartson. Ezen elhatározás dicsőretet érdemel s a vállalatnak anyagi sikerét pedig a boldgyvilág által kedvence iránt tanúsított jóindulat, — biztosítja.

Bár nemes fáradozása sok utazónkra akadna! fel! fel! Polgártársak!

Segítsen mindenki a hogy tud s áldozzon minden egyes jótékonyaság a oltárán! Mert jótékonyaság kamatozik.

Kérjük a Mindenhatót, hogy drága szeretett hazánk mindörökké ily nehéz és szomorú sors-csapástól mentve legyen s hogy boldog és szerencsés jövőnek nézhessünk előbe!

Es ha van egy Isten, — nem is imádkozunk hiába!

Obláth Mórné

Uj rendelet a vasárnapi munkaszünetről.

Baross kereskedelmi miniszter a vasárnapi munkaszünetről érvényben lévő rendeletet a felmerült legtöbb kívánság és panasz figyelembe vételével, sok pontjában megváltoztatta, és nehogy a kereskedelmi miniszter rendelkezéseit különböző rendeletekből kelljen összekeresni, — 14837. sz. a. egészen új, az összes kivételeket magában foglaló rendeletet bocsátott ki, úgy, hogy a régi rendelet teljesen hatályát veszti és kizárólag az új rendelet lesz érvényben. Az új rendelet határozmányainak mindenesetre legfontosabbja az, hogy az összes üzleteket júlvőre, június és július hónapok kivételével — midőn 50.000 lakosnál nagyobb népességű városokban ezentul is délelőtt 10 órakor kell bezárni az üzleteket, déli 12 óráig nyitva szabad tartani. A fodrászok délutáni 2 óráig tarthatják nyitva üzletüket; ép úgy kifejezetten meg van engedve, hogy a különböző üzletek és gyárak, valamint ipari intézetek irodáiban 12 óráig szabad ezentul dolgozni.

A dohánytőzsdéknél világosan meg van engedve, hogy egész vasárnapon át eladhajnak gyufát, szivarka-papírost, pipát, pipaszarát és egyszerű fa- és papír-szopókat. Az új rendelet határozmányai már f. évi márczius 20. hatályba lépnek.

Alább szószzerűen azövegben közölhetjük a kereskedelmi miniszter rendeletét, mely a hivatalos lap holtapi számában fog megjelenni.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. XIII. törvényzikk 3. §-a alapján 1891 évi július hó I. 37.892. szám alatt kidott rendeletem I. II., III., IV., V., VI. pontjai alatt foglalt határozmányoknak hatályon kívül helyezésével az időközben szerzett tapasztalatok alapján azon iparágakat, melyeknél az ipari munka az alább előadott módokat mellett vasárnapokon, — valamint Szent-István király napján is végezhető lesz, a belügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök és a földmívelésügyi miniszter úrral, illetve a horvát-szlavonalmát bán úrral egyetértőleg a következőleg szabályozom.

Végezhető lesz az ipari munka:

I. mert az üzem félbeszakítása lehetetlen, 1. az agyag, porcellán, majolika és kőedény iparnál, nemkülönbén a méz-, fasz-, ce-

ment- és téglaszegítő iparnál — kizárólag az égetési munkák;

2. a bőriparnál a kavarási és bőrforgatási ipari munkák, — de csak legfeljebb délelőtt 9 óráig;

3. a cukoriparnál a cukorgyártással és finomítással járó munkák;

4. az ecetiparnál a feltöltési és az erjedési műveletek körül végzendő ipari munka;

5. a fémiparnál a elorozási és lugszási munkák legfeljebb délelőtti 10 óráig.

6. a kenderáztatási iparnál;

7. a keményítő iparnál;

8. a kőolajhőmérő iparnál azon ipari munkarész, mely a végzendő művelet természeténél fogva félbeszakítást nem tűr;

9. a légszuszitiparnál kizárólag a légszuszító előállítására, a lámpák meggyújtására és eloltására szükséges ipari munka;

10. a malmoknál őrlési művelet;

11. a kertészi iparnál a termeléssel és műveléssel kapcsolatos félbeszakíthatatlan és sürgős munka;

12. a papír, papírpép és cellulose iparnál a félbeszakítást nem tűró munka;

13. a pótkávé és katangszárító iparban ama ipari munka, mely ősszel a répa vagy gyökér feldolgozására és szárítására elkerülhetetlenül szükséges;

14. a sajt készítése iparnál és

15. a szállami-gyártásnál a félbeszakítást nem tűró munka;

16. a selyemiparnál:

a) a selyemgubók beváltásának ideje alatt a selyemgubók átvetele s továbbítása, fojtása és gondozása körüli munkák;

b) a selyempete- készítés által igényelt munka;

17. a sörfőző, maláta- és

18. a szeszipar, valamint a szeszfinomítás és élesztőgyártás, nemkülönbén az élesztőnek elővarozása;

19. a színnyomásmál és keffestésnél végzendő ama munkák, melyek a folytonos üzem félbe nem szakíthatása miatt szükségesek;

20. a tésztagyártásnál a szárítással egybekötött munka déli 12 óráig;

21. az üvegyártásnál, a mennyiben a regeneratív futókészülékkel üzemeltetési, az üveglvasztási és üvegfuvasi — félbeszakítást nem tűró munkák;

22. a vas- és acél-gyárak üzem-ágainál mindazon munkák, a melyek félbeszakítást nem szenvedhetnek, jelesen a vas- és acéolvasztó, kávaró, finomító és csőferrasztó munkák, a hengerelő művek munkái az ezekkel kapcsolatban levő és üzemük folytonosságához szükséges összes műhelyek, a gáz- és gőzfejlesztő, szénégető, kokszegető, taaszaló, pörkölő és öntő üzemek, a helyi szállítópályák és egyéb mellékműveletek, valamint berendezések félbeszakítást nem tűró munkái;

23. a vegyészeti iparnál az üzem azon egyes műveletei, melyek félbe nem szakíthatók, pl. az izzó láng- és olvasztó kemenczéknel, ölmkamrák és reaktoroknál folyó munkák stb;

24. a villamos erő, illetve áramot előállító telepeknél előforduló ipari munka;

25. a zománczott vasedény iparnál az olvasztási, égetési és önégetési munkák;

26. borkereskedőknél, illetve raktároknál és pinczézetnél a házilag végzendő sürgős javítási munkák;

II. mert a fogyasztó közönség igényei a folytonos üzemben tartást megkövetelik.

A) Vasárnapokon:

és pedig

1. egész napon át:

a) a cukrász és mézeskalácsos iparnál;

b) a nyondaiparnál a halasztást nem tűró allami és hatósági nyomtatványok, színlapok, műsorok, gyászjelentések előállítására és szétthordása;

c) hírlapok előírása és széttdordása;

d) a szódavíz gyártása, előírása és házhoz szállítása;

e) fürdő intézeteknél;

f) lakásoknak sürgős átalakításánál a szükséges munkák, azonban csak a hatóságilag szabályozott költősködési időszakokban, — valamint az ezeket megelőző és követő egy-egy hetben;

g) kenyér, péksütemény, tej- és gyümölcs árusítása és házhoz szállítása;

h) természetes virágok árusítása;

i) a szálloda, vendéglő-, sör-, pálinka- és bormérő, kávéház és kávémérő iparoknál, ideértve

a házhoz szóló megrendeléseket is, vagy az ily üzletekben szokásos bármily étel vagy ital kiszolgáltatását;

k) bucsukon- és ajátosságra szolgáló egyéb gyülekezeten, az ugynevezett bucsucikkneknek, mint pl. imakönyvek, olvasók, viaszgyertyák stb. árusítása;

l) országos vásárok napján az ipari és kereskedelmi előírás és pedig nemcsak a vásártéren, hanem a vásártartó város, illetve község egész területén; ugyancsak országos vásárok alkalmával a szállítás, illetve fuvarozás;

m) a kofák üzlete, a mennyiben az árak üdülő- és mulatóhelyeken, vagy városban, illetve a községen kívül sátrak alatt vagy valamely szokásos módon állványon, asztalon vagy a földön kirakva árusítottak;

n) élő állatoknak a szállítási eszközökből való kirakása és hazaszállítása;

o) az izraelita husvéti kenyereknek előállítás és árusítása.

2. délutáni 5 óráig:

Oly községekben, melyek az országhatártól 10 kilométernél távolabb nem esnek, az e rendelet II. A) 1. pontjai alatt nem említett mindenipari és kereskedelmi előírás.

3. délután 2 óráig:

A) borbély és fodrásziparnál az üzlet helyiségben, azontul csak magánlakásba, színházakba vagy hasonló előadások alkalmából házhoz hiva;

4. déli 12 óráig:

a) a gépiparnál a sürgős és halaszthatatlan javítási munkák;

b) a kisiparnál sürgősen rendelt javítási munkák;

c) a pékiparban az áru elkészítése elszállítása;

d) a mészáros, heutes és kolbászkészítő iparnál az elkészítés, előírás és szállítás;

e) minden a jelen rendelet II. A) 1. és 2. pontjai alatt meg nem nevezett ipari és kereskedelmi üzletekben az előírás és a házhoz szállítás.

f) kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és gyári alkalmazottak irodabeli munkája;

g) gyorsárak, sör és baromfi szállítása;

h) sertéshizláló telepeknél a hizlaláshoz szükséges anyagok szállítása, sertéseknek a szállásokba vagy telepkébe behatása.

A június és július hónapokba eső vasárnapokon azonban oly városokban, melyek lakossága a 20.000-et meghaladja a jelen 4-ik pont a) f) alatt elősorolt munkák csak délelőtti 10 óráig folytathatók;

5. délelőtti 10 óráig:

a) a jégnek szállítása és

b) vasárnapokra eső hetivásárokon az előírás és szállítás.

B) Szent István napján:

csak az A) 1. a) — e), g) — k), m), n), továbbá 2., 3. és a 4. b), d) pontok alatt felsorolt ipari munkák az ott említett időn belől; valamint a túszer, bor-, tea-, csemege- és lisztkereskedéseknél, nemkülönbén a szatócsok üzleténél déli 12 óráig.

D) A munkaszüneti napot követő napon az ipari munka megkezdhető.

1. éjjeli 1 órától:

mindennemű élelmiszerek előállítására és szállítására nézve a mennyiben azt az illető iparág természete indokolja;

2. reggeli 5 órától:

a) élelmi szereket és italokat árusító és kimerő üzleteknél;

b) a fuvarozás előkészítése és foganatba vétele.

III. Mert a forgalom valamely hadászati vagy egyéb közérdek folytonos üzemben tartást feltétlenül követi.

1. A vasuti és hajózási üzemek, valamint a posta- távirda- és távbeszélő üzemeknél előforduló ipari munka;

2. hadászati szempontból sürgős építkezési felzereelési vagy szállítási ipari munkák;

3. árvíz és más elemi csapás elleni védelmi munkák, valamint az illető elemi csapás következményének eltávolítására vagy orvoslására elkerülhetlenül szükséges munkák.

4. oly ipari munka, mely a nyilvános közlekedés és közbiztonság érdekében halasztást nem szenvedhet;

5. ünnepségeknél bármily díszítés munka;

6. a társas- és bérkocsiipar;

7. a hordár és targoncás ipar;

8. a temetkezési vállalatok.

IV. Az idézett törvény 3. §. b) pontja szerint ipari munkát végezhetnek a mondott napokon amaz önálló kisiparosok, kik maguk és pedig segédek és tanonczaik, valamint más segéd-munkások igénybe vétele nélkül lakásukon dolgoznak.

V. Ha valamely üzlet állami egyedárság tárgyát képező cikkek elárúsítására fel van jogosítva, e mellett más cikkek vételével vagy elárúsításával is foglalkozik, vagy a mely ugyanazon üzletteliségben más ipart is gyakorol, az ezen utóbbi üzletkörre nézve egy az 1891. XIII. törvényeknek hatálya, mint a jelen rendelet hatálya alatt áll.

Az egyedársági cikkek elárúsítására jogosított üzletekben mindazonáltal az ezen elárúsításra nézve megengedett időn belül gyufa, szivarkapapír, pipa, pipastár s közönséges fa- és papírszipkák árúsítása is meg van engedve.

VI. A jelen rendeletben az egyes munkákra, illetve műveletekre nézve engedélyezett kivétel csakis azon munkásokra, illetve műveleteknél tényleg alkalmazva van.

VII. Azon iparnemeknél az ipari munka a fentiek szerint vasárnapokon is végezhető lesz, köteles az illető iparizó az ezen munkánál alkalmazott munkások olyatén felváltásáról gondoskodni, hogy a munkások legalább minden hóban egy teljes, vagy minden két hétben egy félvasárnapon munkaszünetet élvezzenek.

VIII. Az egyes küszökökre és egyes ipar- és kereskedelmi telepekre nézve általam külön engedélyezett, vagy még engedélyezendő kivételek ezen rendelet által nem érintettek.

IX. A jelen rendelet 1892. évi márczius hó 20-án lép életbe.

H I R E K.

— „Széchenyi emlékrete“ című cikkünk folytatását és végét jövő számunk hozza, mivel lapunk annyira megieit a halasztást nem tűrő cikkekkel, — hogy az említett cikk jelen számunk keretébe el nem fér. Szíves elnézést kérünk olvasóinktól.

— **Márczius 15-ike.** Csaknem egészen zajtalanul vonult el felettünk a szabadság születésének ünnepe, de a lelkes gymnasiumi ifjuság kebeléből nem halt még ki a dicső és a nagy ösök iránti tisztelet és hála, melynek eclatans kifejezést adott márczius 15-én tartott rendkívüli dísz ülésével, melyen az összes gymnasiumi ifjuságon kívül jelen volt — néhány kivétellel — az egész tanári kar. — Az ünnepélyt Hajdu Gyula VIII. oszt. tan. nyitotta meg Petőfy »Nemzeti dalának« lelkes előadásával. — Utána Sukup Wladimir főjegyző olvasta fel »Szabadság, egyenlőség, testvériség« című saját művét, melyben ez eszínék létokát és természetét fejtegette. — »Márczius 15-én« Inczédtől szavalta Haász Lajos VIII. oszt. tan. — Totola Károly VIII. oszt. tan. »Márczius 15-én« című lendületes költeményét adta elő. — Havas Hugó VII. oszt. tan. elszavalta Landler Jenő VII. oszt. tanulónak »Márczius 15-én« című lendületes ódáját. — Czuczor »Riadóját« Totola Károly VIII. oszt. tan. szavalta. — Hajdu Gyula VIII. oszt. tan. előg lelkesedéssel olvasta fel »Szeresd a hazát« című alkalmi beszédét.

— E díszes ülés végét Petőfy »Cantadálának« Landler Jenő VII. oszt. tan. általi előadása fejezte be, mely szavaltat oly hatást, oly lelkesedést keltett a hallgatóságban, hogy szavaltata után kitoró éljenzéssel valóságos ovációban részesítették, a mit valóban meg is érdemelt, mert lelkesedett a hazáért, lelkesített a szabadságért, buzdított kitartásra és berohant a halálba — Méltán elmondhatjuk, hogy elismerés illeti meg az ifjuságot, hogy ily szépen ülte meg »márczius 15-ét« és elismeréssel kell adoznunk Landler tehetségének, mert a fénypontját az előadásnak, az ő szavaltata képezte.

— **Az első magyar asztaltársaság** fényesen és nagyon kedélyesen ünnepelte meg márczius 15-kének emlékét.

— **A tagok** — s azonkívül a városnak számos intelligens egyéne mint vendég — szép számmal jelentek meg a nemzeti zászlókkal feldíszített egyleti helyiségben, — a mely helyiség valóban úgy tisztaság, mint térség és kényelem tekintetében mi kívánni valót sem hagy hátra. — A vendégek elhelyezkedése után Rottmann Béla együleti elnök »Szeresd a hazát« mottoju igen szépen átmondott beszédben emlékezett meg e nap jelentőségéről, fókuszódott hazaszeretetre buzdítván a jelen voltokat Beszéltek még Kánitz Béla, Galambos és Földi Ferenc. — Vig cigányzene mellett a kedélyes társaság tánczra is perdt, — kielégítvén a megjelent hölgyeknek legkedvesebb vágyát is. — Jó bor, jó magyar konyhá, — a mely körülmények Pintér Sándor vendéglős javára irandók. — és zene mellett, a jókedvű társaság reggelig együtt maradt.

— **A nagy- és kis-kanizsai egyesült ellenzék** is vígan ünnepelte meg márczius 15-ének emlékét Kozma György vendéglőjében, hol a kedélyesen mulatozó szép társaság csak a reggeli órákban oszlott el, Mondanunk sem kell, hogy talpraesett felköszöntőkben nem volt hiány.

— **Előértekezlet.** A felső magyarországi inségesek javára jövő hó 2-ára Guttman Vilmosné és Clement Lipótné urnók kezdeményezése és rendezése mellett városunk több kitünőségének részvételével jótékonycélú előadás tervezetik. — Ezen előadás részleteinek megvitatása czeljából f. hó 16. d. u. 5. órakor előértekezletre volt meghívva vagy 50-60 az ily előadásoknál szereplő vívó egyén. Guttman Vilmosné urnó üdvözölvén a megjelenteket, tőle a szót Szűts Miklós dr. törvényszéki bíró ur vette át, ki oly szép szavakban adta elő az előadás nemes, magaslatos czelját s oly correctül jelezte a keresztyüvel módozatait, hogy azt a jelen voltak mindnyaja éljenzéssel fogadták el, sőt Schwarz Adolf dr. meleg szavakban mondott köszönetet az ügybuzgó, fáradhatatlan rendezőnek s Szűts Miklós dr. urnak, ki soha és sehol egy alkalommal sem hiányzik onnét, hol jótékonyágról van szó s nehéz hivatása közepete is szakít időt, a szegény éhezők ügyének gyamolítására s könnyeinek felszárítására. Sok ilyen térfut adjon az Isten a magyar hazának s akkor nem lesz okunk bármily körülmények köz-ött csüggedni! A program még csak ideiglenesen lön megállapítva s már az idő óta is több helyen változást szenvedett s bizonyára még ezután is sok változásan fog keresztül menni; ép ezért csak fenntartva a jövőbeni változások újbóli tudtul adásának jogát, közöljük ezt olvasó közönségünkkel. Két részből áll, u. m. komoly és vig. A komoly részben lenne 1. Megnyitó beszéd, Szűts Miklós dr. 2. Trio, Pólgár Pál, Sternék Zsigmond és Ollop Ernő. 3. Férfi négyesének. (Ez megjelölés akar lenni, a működő tagokat nem ághatjuk el.) 4. Előképek. — Tréfás rész: 1. Felolvasás, vagy esetleg egy vígjáték Sünegitől, 2. Fűtyszóló, Sternék Zsigmondtól. 3. Balletáncosnő és gigerlik. 4. Rothschild Samuné és Ollop Imre ének. 5. Ollop Ernő zongorajátéka cigányzene kísérettel. Ez az ideiglenes program a mondhatjuk ily is nagyon érdekesnek ígérkezik, hát még azon változtatásokkal, melyeket utóbb tudtul vetünk! De csill, — halgassunk!!!

— **Meghívó.** Dr. Szűts Miklós törvényszéki bíró ur a nagy-kanizsai Casino felkérése tolytan a felsőmagyarországi inségesek javára 1892. márczius 26-án a nagy-kanizsai Casino dísztermében felolvasást tart, a felolvasást tánc követi. Kezdeté fél 9 órakor. Belépti díj személyenkint 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirdlapig nyugtáztatnak.

— **Tornászok banketteje.** A nagy-kanizsai tornaegylet a mult közgyűlésen megjelölt tisztújítás alkalmából kedden, f. hó 22-én este a »Hungaria« szalloda dísz termében társas vacsorát rendez. Mint halljuk, a tagok nagy része valamint számos vendég fog résztvenni a bizonyára kedélyes mulatoágon.

— **Első mise.** Vasárnap folyó hó 13-án tartotta első miséjét a szent-ferencz-rendiek templomában Pelcz Árpád városunk szűfőite. Az oltáránya Erdődy Lajosné volt, s az ünnepi szónoklatot Neun eier »Aczmecekei (Baranya m.)

káplán tartotta, — szép beszédben oktatván Pelczet jövendő pályáján mikénti viselkedésre. A templom zsúfoltság megtelt a város legintelligensebb közönségével. Ott voltak: Tóth László tövényszéki elnök, Weber Károly tszéki bíró, — Erdődy Lajos az új misés keresztatyja, — Bogyai Odón ügyész, a törvényszék és járásbírószág összes hivatalnokai, az összes ferenczrendi pap-ság, — s a közönség köréből sokan nagyon sokan. Koszorús leányok voltak: Erdődy Kissaszonyok, Eperjessy k. a., Koháry k. a. (Bpestől); — a felavatott pap nővere, — Kaszmitter k. a. Reiner Karolin k. a. és Ertl Gizella k. a.; — vőfélyek voltak: Eperjessy Gabor, Juck István, Gombár Gyula, Reiner Lajos és Harsay György. — A szülők házanal d. u. 2 órakor nagy lakoma volt, a melyen Tóth László tövényszéki elnök, Weber Károly tövényszéki bíró, Bogyai Odón ügyész, Erdődy Lajos ügyvéd a jirosági és tszék összes hivatalnokai, a ferenczrendi pap-ság, a noszolyók és vőfélyek és számos vendég vetek részt. Az első felköszöntőt Nith Norbert gárdián mondotta megmutatta az utat melyen az új papnak pályáján haladni kell, — utána Juck István éllette Pelczet, mint volt iskolatársát, — Pelcz Árpád szűfőite emelte poharát, — utána Erdődy Lajos, Huckstätt Gotschard, Munkácsi Nándor, Neumeier e Mo'nár nyug. esperes plébános emeltek különféle okból poharat, s mondtak szebbnél-szebb felköszöntőket A kedélyes poharzás közben pedig Grunner Armin magyar népdalokat énekel, melyekkel nemcsak kellemesen fűszerezte meg a lukuusi lakomat, hanem felkorbácsolta a tüzbe jött kedélyeknek utolsó sziporkáját is. — Az óregek jó későn, a fiatalok jó korán távoztak.

— **Stocker Antal** a nemrég elhalt keszthelyi kir. járásbíró fia, ki eddig az igazságügy-minisztériumban segéd fogalmazó volt, a n-kanizsai kir. törvényszékhez alügyesszé nevezetett ki üdvözöljük.

— **Bereczky Viktor** városunkban kedvelt fiatal ügyvédjelölt, a mult héten nyerte el a jogtudori címet. Gratulálunk dr. Bereczky Viktor-nak.

— **Ollop estély.** Zsufolásig meg télt márczius 13-én a Casino díszterme, mindenki aietett, hogy városunk pöetájának himoristájának, szívvidítójának előadását élvezhesse. A terem egyébként még jobban megtelt mint a nagyeredklésből következtetni lehetett. Az első sorok elé még egy sort kellett elhelyezni, a mit Ollop tréfas hangon hozott a közönség tudomására és ő is nagyon ki hasznalta azon kivételt, melynél fogva megtoldotta a sorok számát. — Álló helyre jegy nem is volt kapható; nebanyan már jegy nélkül jöttek (de belépti díjat fizettek). A vonos négyes társaság érzéssel, ügyesen játszotta el játékát, a melyből az oroszlan rész a primet, illete és ép ezért adozunk neki a kapott tapsokon kívül elismeréssel is. — Az est ténypontját kétségkívül dr. Rothschild Samuné urholgy és Boronkai Franciska k. a. képezték. — Rothschild Samuné urnó, — tszita — kellemes hangon énekel — és kedves arczjátéka és mozdultatai nem is maradtak hatá nélkül. Az közönség minden darabot a melyben szerepelt lelkesen megtapsolt és meg éljenzett, sőt több alkalommal ki is hívták. — Boronkai Franciska k. a. Gabányi (Árpád) »Levél« című monologját szavalta és pedig a hangnak és gestusoknak ügyes hordozásával, az egyes kifejezéseknek jellemző, helyes hangsúlyozásával, oly természetesen, oly megragadón mintha bizony övele esett volna meg az elszavalt történet. A közönség ki is ünnelete, tapsviharban részesítette és még előadását is többször szakította meg a tapszenyilvánítás csattanó példája. — A műsoron csak egyetlen változtatás eszközöltetett pedig a vonos négyes társaság által másodsor játszandó darabjának. A komikus dal-nak előadása melyet Kondor Jenő szavalta el »Egy megbukott jelölt keserveit« több jóakarattal mint hatással. — A második kiegészítő rész volt »Wassergigerli« melyet Boronkai k. a. énekelte, tszita hangon aranyosan. Röviden összefoglalva a fennebbieket, végeredménykép az jelentkezik, hogy a közönség nagyon jól mulatott, jóakarata és türelme a hosszú műsor által nagyon igénybe vétetett. Az elő adást táncz követte és reggeli fél 5 óráig maradt együtt a tánczkezdő mindkét nembeli ifjuság.

Márczius 15-ike Sümegen. A sümegi polgári önképző kör szép ünnepélyrel ülte meg márczius 15-ét. Eitner Sándor elnök lendületes szavakkal nyitotta meg az ünnepélyt, dr. Kélemen Károly realiskolai tanár pedig remek beszédben méltatta a nap jelentőségét Bódia Mátyás Patófnak márczius 15-e című költeményét szavalta nagy hatással. Közben az egyesület dalköre hazafias darabok éneklésével tette bensőbbé az ünnepély lefolyását.

Öngyilkosság. Grosz Sándor a helybeli Bettelheim és Guth vaskereskedő özégnél volt segédi minőségben alkalmazva, s a derek fut ügy főnökei, valamint azok kik ismertek, szerették. A mult héten Pacsnán megejtett sorozásra utazott, hol a katonasághoz alkalmazának lett felvéve. Hazautazott Dióskalon lakó szüleikhez s itt pisztolylyal agyonlőtte magát. Az általános ismert közbecsülésben álló s mélyen sujtott szülőket vigasztalja a közrészvétel!

Halálozás. A következő gyászjelentést vettük: A keszthelyi községi elemi fiú- és leányiskola tanítótestülete szomorodott szívvel jelenti Bérczi Mór urnak, községi elemi iskolai tanítónak, szeretve tisztelt karfiarsának 1. hó 15-én éjjel, áldásos életének 63 ik, közhasznú tanítói működésének 40-ik évben, hosszas szenvedés után történt gyorsan elhunytát. A meghaldogult földi maradványai 1. hó 17-én d. u. 3 órakor fogtak a keszthelyi izr. sírkertben örök nyugalomra felelni. Keszthely, 1892. márczius hó 16-án. Áldás poraira!

Beküldetett. Felhívás és meghívó! 1885. év november 29-én alakult meg többek buzgó és odaadó fáradozása folytán Perlakon a társaskör. — A midőn az alapszabályok megörzítése után, az új egylet a közelet nyilvános küzdelmére kilépett feladatául üzte: az általános művelődés és felvilágosodás terjesztésén kívül, a magyar szellemű közművelődés előmozdítását, támogatni mindazon intézményeket és tevényezőket, melyeket az általános és helyi haladás emelésére szolgálnak. — Hogy az egyletnek választmányra és tisztikara e feladatot mindenkor szem előtt tartotta, azt eléggé bizonyítja, hogy az egylet több éven át virágzott, áldásosan működött és jótékony hatását éreztette. Hiszen kis egyletünknek, dacára 480 ft 54 kr évi kiadásunk 293 ft 92 kr: tőkéje és a legzükségesebb butorzonon kívül 250 művet magában foglaló könyvtára van. Sajnos azonban, hogy egyletünk életünk a legutóbbi időben teljesen pangásnak indult az érdeklődés megcsökkenéséig ugyanannyira, hogy társaskörünk ma a feloszlás szélén áll. Amikor tehát a f. év márczius 20-án délután két órakor tartandó rendkívüli közgyűlésre a T. társaskör tag urakat tisztelettel meghívám, egyuttal hatorokodom felkérni, hogy e közgyűlésen teljes számban megjelenjenek mellőztassanak, miután e közgyűlés van hivátva társaskörünk léte vagy nem léte felett határozni. Végül azon reményben, hogy a társaskör t. napjai ahatva annak tudatától, miszerint társadalom nélkül az ember mint társadalmi lény életközéjének meg nem tevelhet: és tudva azt, hogy egészséges társadalmi élet nélkül egyesek, úgy mint városok léte csak merő tengődés; továbbá hogy a szellemi élet csak ott emelkedhetik, csak ott virágozhat fel, hol társadalmi társaséletre támaszkodhatik; s habár társaskörünk iránt mutatott érdeklődés ugyan csökkeni is mégis e közgyűlésre teljes számban megfognak jelenni, mint egy demonstrálandók; habár viszonyaink ma olyanok is, melyek a társaskör életképeségét megfenntartják, mégis bizunk a jövőben s társaskörünket fen akarjuk és fenfognak tartani. Kétszínzár s. k. elnök.

1892 febr. havi közbeszédhetlen levelek. Nagy J Bpest, Erdélyi János Pécs, Schwarzcz Henrik Wien, Menzer Lipót Bpest, Buzási Jozsef Bpest, Gerencsei János Wien, Hoch Jozela Bognasztgyörgy, Rottauszer N Vesztrpém, Kelle Katicza Bpest, Riedl Ferencz Insdorf, Lessner Bernát Paris, Bedenek József Kis Anjom, Hoffmann August Csáktornya, Molnár Pál Csurgó, Varó Teréz Boglár, Póll Ferencz Bpest kőbánya, Szabó Örszi Bpest, Mocsári Mihály Bpest, Brüder Weiss Wien (csomag), Anstein Jaques Dárdó, Poste restante 20 szám alatt Pécs, Feinlauf József Dalja Kukecz János Metkovichin, Mészáros, Kőzsa Bpest, Grossmann Fanni Kaposvár Alexander Adler Komárom, Catarina Dach Kraljova, Lina Varro Gráz, Varga Gyula Csurgó, Schwarzcz Elizabeth Bpest, Szigethy Kaposvár, Asboth János

Bpest, Rosina Hruschka Wien, Johan Putir Kis-Kanizsa, Balog Teréz Bpest, Palonyi Alajos Buda, Bártoki László Békés Csaba, Meskó Antalné Vizvár, Varga Mari Z. sz. Mihály, Farkas Samu Bpest, Halasi Edvart helyben, Radosits János Bpest, Ilavady Francz Wien, Hirschl László Bpest, Kűchlics Fáni Bpest, Legenstein Georg Grac, Keresztas Katalin Temesvár, alispán Kaposvár, Izr Cultus Gemeinde Orechovicza, Horváth Fanny Daruvár, Waldburga Schlesinger Rumburg, Bedő Mari Bpest, Horváth Emanuel Sümegh, Rancevics József Szőlős. A postahivatal.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Halálos ítélet.

Egy szerelmi tragoediának végső szomorú felvonása játszódott le a helybeli kir. törvényszék végtárgyalási termében.

1891. évi október hó 18-án az égenföldi községhez tartozó ingói berekben halva találtak Remete Károly szent-györgyvári lakost ki e helyen több napon keresztül nádat arasztott. A gyanu mindjárt Csörgei Gábor felé irányult, hogy Remete Károlyt ő lőtte agyon az égenföldi berekben, mert Csörgei Gábor ellenséges viszonyban élt Remete Károlylyal, kinek nevével titkos viszonya volt.

Csörgei Gábor be is ismerte a vizsgálat során hogy 1891. év okt. 16. és 17-ike közt éjjel ő lőtte agyon egy főt pisztolylyal Remete Károly azon indokból, mert 1891. évi aug. hó 15. midőn őt Remete Károly feleségénél érte, őt egy vasvillával megütötte. Özv. Remete Karolyne szintén beismerte, hogy Csörgei Gábor, kivel szerelmi viszonya volt, 1891. év aug. 15. óta, vagyis mikor őket férje Remete Károly együtt érte; többször említé, hogy férjét agyon lőni és azt is beismeré, hogy 1891. év okt. 16. midőn nála volt Csörgei Gábor, ez kijelentette előtte, hogy estere kimegy a nádashoz, Remete Károlyt felkeresi s agyonlövi.

A helybeli kir. törvényszék ezen felelte érdekes bűnügyben a napokban tartotta meg a végtárgyalást, a mely alkalommal Csörgei Gábor tagadta ugyan a terhére rótt bűncselekményt, de a bizonyítékok és a bűn súlya alatt összeroskadva a végtárgyalás során is vallott, azonban később mindig visszavont beismerő vallomást tett.

Özv. Remete Karolyne nem tagadta, hogy Csörgei Gábor többször említette és hogy a mondott napon szintén említette Csörgei, miszerint lérjett agyonlövi, csakhogy azzal védekezett, miszerint ő Csörgei Gábort mindig arra kérte, hogy férjét ne bánítsa s miután Csörgei ezt neki 17. reggel meg is ígérte s ő azt, hogy férje, kit erre szintén folyton kért, éjjelre a berekben maradt, nem tudta s nem is tudhatta, lérjett a lenyegető veszélyről nem is értesíthette.

A kir. törvényszék Csörgei Gábort gyilkosság bűntettében mondotta ki bűnösnek s ezért őt kötél általi halálra, özv. Remete Karolyne Horváti Rozát pedig a gyilkosság bűntettének bűnrészes-ségében mondta ki bűnösnek s ezért 5 évi jég-házbűntetésre ítélte.

Bűnügyi tárgyalások

1892. Márczius 21-én.

Lopás bűntettével vádolt Csordás Teréz elleni bűnügyben végtárgy.

Lopás bűntettével vádolt Matotek Vincze elleni bűnügyben végtárgy.

Lenovics Vendel társai elleni bűnügyben III-ad bir. it. hird.

Novák János elleni bűnügyben III-ad bir. it. hird.

Márczius 23-án.

Sulyos testi sértés bűntettével vádolt Fehér Károly st. elleni bűnügyben végtárgy.

Lopás bűntettével vádolt Gál János st. elleni bűnügyben végtárgy.

Ifju Mihácz János elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.

Bonezók József elleni bűnügyben III-ad bir. it. hird.

Hajdu Lajos st. elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.

Kreuzer Tamás elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.

Felső bíróságtól leérkezett.

Sulyos testi sértés bűntettével vádolt Smidt Janos és Müller Janos elleni bűnügy a kir. Curia-tól helyben hagyva a kir. tabla ítéletét.

Lopás bűntettével vádolt Marcsecz Miklós elleni bűnügy a kir. ítélő tablától helyben hagyva a kir. törvényszék ítéletét.

Lopás bűntette miatt vádolt Nagy Lajos elleni bűnügy a kir. ítélő tablától — helyben hagyva a kir. törvényszék ítéletét.

Török Erzsébet férj. Balás Ferenczné és társainak — Márton Anna özv. Török Peterné elleni örökség megítélése és jár. iránti rendes pere a kir. tablától — helyben hagyva a törvényszék ítéletét.

Dani Juli és Péternek — Borsos Péter és társai elleni ingatlan tulajdonjoga s jár. iránti r. pere a kir. tablától — helyben hagyva a kir. törvényszék ítéletét.

CSARNOK

Régi képek.

Czétalanul járkálok a kert lombtalan fái között. Itt ott mar apró bimbók fakadnak az orgonabokrok gyöngye galyain a rajtuk csúngó pókhálókat már enyhe napsugár aranyozza meg. A lágy tavaszi szellő meglegyinti arcomat a tova fut a bokrok sorai közt.

Gondolataimban elmélyedve haladok a kert utain tovább.

Képzetelem visszazsál a multba, az ifjuság rágyogó napjai közé. Megcsendült fülemben az erdei epret szedő kis leányok, majd a forgó tündérvárnak kedves meséje, melyekkel oly sokszor ringatott álomba dajkám egykoron.

Majd úgy hiszem, hogy megint a tanyaköz árkaiban barangolok s a jegyzőék Eszतिकéjével megint ott futkosom a virágos réten az aranyos szárnyú pillangók után.

A kora ifjuság napjai elszállottak a tanyaköz árka is üres, elhagyott lett, a virágos réten pedig nem futott a pillangó után többé senki se. A jegyzőék Eszतिकéje sincs már többé. Egy szép ősz reggel felszállott pillangóival az égbe s most talán az ég virágai közt hajszoja azokat.

Majd egy másik kép, — első szerelmem, Marinkaképe tűnik föl előttem. Oh nagyon szép volt az én első szerelmem!

Mintha tegnap bolyongtunk volna Marival az erdő utain, mintha tegnap neveltünk, daloltunk vón az erdő nevető dalos madaraival. Pedig azóta sok év mult el!

Első szerelmemről ma csak egy hervadt rózsaszegregel, melyet szivemen fogok hordani annak utolsó dobbanásáig. Szegény rózsák! Nem-e fognak téged szemétre dobni, ha ez a tájo szív megcsúszunk dobogni s nem lesz senki, a ki elvezné sárga levelednek eihaló illatát.

De nem!

Neked nem szabad az én szivemről leszakadni a te sárga leveleid közé Marinkaképe, Marinkaképe szerelme van lehelve, nekem az én szivemmel kell széthullanod, elporlanod.

Tovább haladva ifjuságom utain mind kevesebb lett a rózsák, a virág s lábaimat mind többször szaggatja meg az ott teburjánzó tövis. A messze maradt utról el-elhozta a szellő a virág-illatot s ekkor mintha szűnni éreztem vón a tövis okozta fájdalmakat.

Itt elvesztett boldogságról, a tova tűnt ifjuság napjairól zengett a madarak danaja, melyek közé egy fájó szív elhaló zokogása verődött. — Föld nem termett virágot, a fák lombtalan állottak utamon.

De mintha a sors gunyjátéka vizsgálatást öntött volna a tájo szivbe s még egyszer megízleltetné vele az öröm édes italát.

Még egyszer feldobogott, még egyszer lángra gyúlt e szív, de ez a láng nem soká lobogott, elhamvadt, eltűnt egyidejűleg az aláhanyatló nap végsugarával.

Ha még egyszer újra lehetne kezdeni az életet!

Poleszner Árpád.

A szerkesztésért felelős:

Fischel Fülöp laptulajdonos.

Lapvezér: Kdnitz Béla.

Nyilttér.*)

Fekete, fehér és színes selymeket méterenként 15 kettől 10 fut 65 kraj. sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végokban is postabér- és vámmentesen **Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) **selymgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek, Svajcra címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 56-1**

Nyilatkozat.

Alótírtok saját érdekeinkben ezennel kijelentjük, miszerint a „Zala” helyi hírlap 11-ik számának nyilcterében megjelent és általunk aláírt nyilatkozat szövegének következő része: Schwindli úján összekellett pénz, kegyadományilag, de jogtalanul használtott fel, s e szerint a meghívókra pénzár ifúság cím nem illet sehogy sem, hanem inkább „kegyadományból alakult bizottság hája” volt írható; mert a fent említett rendező a finansziális segélyre utalva volt.
Határozott tiltakozásunk és akaratumk ellenére lett közzé téve. — A midőn a fentidézett nyilatkozat szerzője ifj. Kolárzik Ferenc ezen nyilatkozatot előttünk felolvasta, mi fentidézett rész közlése ellen tiltakoztunk, ha ez mégis megjelent, erről mi nem tehetünk, erről feleljen a nevezett szerző. Mi komoly férfiakat ilően tárgyilagossan és tisztán minden phrasissok nélkül ohajtottuk magunkat tisztázni, de nem volt szándékunkban senkit sem becstelében sörteni, sem rágalmazni — Ennyivel tartoztunk az igazságnak, úgy a magunk, mint mások becsületének.
Kelt Nagy-Kanizsán, 1892. márczius hó 18-án.
A consortium nevében:
Freylinger József, Rumpold Gyula,
Freiberger Lipót, Meggyessy Lajos.

* Az e rovatban közlöttékért nem vállal magára felelőseget a szerk.

HIRDETÉSEK:

SARG-nak egészségügyi hatóságilag megvizsgált **FOGTISZÍTÓ** szere
KALODONT
Kapható: a gyógytárakban
57 és illatszerezésznél 1 drb. 35 krajár.

Bérbeadás.

Egy nemesi birtok Károlyvárostól 10 percnyire 138 hold szántóföld, 95 hold rét, 7 hold szőlőhegy, 106 hold erdő, 1 hold legelő és 7 hold kert lak- és gazdasági épületekkel együtt f. é. april 1-től 5—10 évre bérbe adatik.

Azon óvadékképes egyének, kik hajlandók e bérbevételre forduljanak személyesen vagy írásbeli ajánlattal.

Dr. Tkalac Stankó

kir. nyilv. közjegyző és ügyvédhez
Károlyváros
(Horvátország)

Földessy Lajos

26 év óta szilárdan jennálló
MAGKERESKEDÉSE
Budapest, Mária-Valéria u. 7. sz.
Tisztelettel ajánlja 72

mindennemű gazdasági és kerti vetőmagvait, a legjobb tiszta, friss, a lehető legjutányosabb áron, biztosítván t. c. vevőt, hogy becses megrendelésüket a legpontosabban és teljes megelégedésükre teljesítendő — Az idei 27-dik folyamán, 1892 dik évi, tavaszi magárjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Budapest

3 emeletes körüli palota: a legjobb vidéken 30 évig adómentes, a lakások a leg-elegánsabban kiállítva, parquetákkal, kárpitozott falakkal, fürdő-, elő-, esélészobákkal, szobákkal stb. kiállítva 300,000 frtért, továbbá 2 emeletes, új sarokház, fenti kiállítással, a Kerepesi-ut közvetlen közelében, 9%-nyi tiszta jövedelemre, 80,000 frtért kevés készpénzfizetéssel eladatik vagy pedig helyben fekvő házra vagy birtokra elcseréltetik. Továbbá ajánlok olcsó családi házakat megvételre. Bővebb értesítést csakis önévőknek szívesen és díjmentesen ayajt Löwy Emil hatóságilag engedélyezett, kereskedelmi- és váltó-törvényszékiileg bejegyzett ingatlanok közvetítési ügynöksége
IV. Ujvilág-utca 33-madik szám.
Budapest.

Megjelenik 40.000 példányban.

PESTI HIRLAP

független, szabadelvű, demokratikus napi közlöny, naponkint 16—20, ünnep- és vasárnapokon 24-28-32 oldal terjedelemmel.
Rendes zenemellékletek.

A husvéti számhoz rendkívüli kedvezményül az előfizetők számára **egész eredeti regény** lesz mellékelve.

JÓKAI MÓR tollából a nyár folyamán **TRENK** czimvel érdekesítő történeti regényt közöl a Pesti Hírlap

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3.50 kr., egyóra 1.20 kr., A fürdő- s utazási idény alatt a lap egyszerű bejelentésre bárhová és bármely rövid időre utána küldetik az előfizetőnek.

Mutatványszámot kívánatra egy héttig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

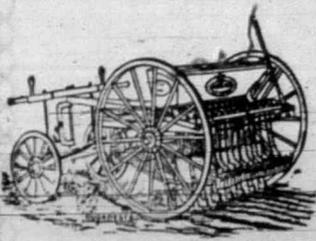
Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.

Schlick

-féle vasöntőde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT.
Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCA 14. — Fiókraktár:
42 KEREPESI-UT 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek

számos első díjakkal kitüntetett
szab. Schlick-féle 2 és 3 vasú ekék
mélyítő- és egyetemes acél-ekék,
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle
egyvasú ekék, talajmivelő-eszközök,
valamint Schlick-féle szab. Haladás sorbavetőgépek

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és
mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéve-
kötő és marokrakó arató-gépek és fűkasáló gépek
szállítató mezél, vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Lóheremag, Luczernamag,
a budapesti állami magvizsgáló állomás által
arankamentesen
nyilvánított minőségben, valddi oberndorfi
répamag, búkkönymag
jutányos aron kapható **KLEIN VILMOS** mag-
kereskedésében Szatmáron.
Számos uradalom s nagybirtokos elismerő le-
vele rendelkezésre áll. — Minták és árjegyzékek
bérmentve. 55

Rendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A cs. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak
férfaik rútkön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly
esetekben is, hol semmi sem használ; még több évi
gyengült v. elvesztett erő is helyreállítható (külö-
leg észrevehetetlen, garantizott ártalmatlan, igazolom
nélküli kellemes gyógy mód). Híres tanárok elismerő
nyilatkozatai, legmögébb orvosi ajánlások és alapo-
saa kigyógyultak esernyi hálaíratul érdeklő nézők tá-
nácsolják a cs. és kir. szab. **Potentator** alkalma-
zását. Maradandó eredmény: A küldés és csomagolás
diszkrétóval. Tartalom és származás fellelmerhetlen **dr.**
Altmann Károly, Wien, VII., Mariabilderstrasse
Nr. 70. Felvilágosító rópiratok kívánatra ingyen és
bérmentve küldetnek. 55

Rendkívül jutányos ár!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, misze-
rint a tavaszi idényre raktáromat a legfinomabb, legdiva-
tosabb bel- és külföldi kelmékkal dusan felszereltem.

Üzletem- és műhelyemben ujonnan alkalmazott
munkaerők által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy
minden felpróbalás nélkül legdivatosabb szabásu, teljesen
jól álló ruhákat szállíthatok.

Teljes tisztelettel
Kaufman Mor férfi - szabó
(ezelőtt Székely és Kaufman)
főter Ebenspanger-féle házban.

42

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BOR-KIVONAT.

Tökéletesen egészséges bornak pár perc alatt
előállítására, a mely bor a természetes bortól mi
hen sem különbözik ajánlom ezt a **Jónak bi-
zonyult** különlegességeit.
Ára 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására
elégéses) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges
vevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért
és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

éretik el az én utólrhetetlen **Erősítő-Essen-
zem** által a pálinkánál; ez kellemes és metsző-
ízűt ad s csupán nálam kapható.
Ára 3 frt 50 kr. különként (600—1000 liter-
hez alkalmazva.) Használati utasítással ellátva.
Ezen különlegességeken kívül ajánlok még
esszenciákat Rum, Cognac és Likörök
stb. készítéséhez utólrhetlen minőségben. Utasító
vények díjtalanul csomagoltatnak a küldemény
hez. **Arjegyzék** díjtalanul. 984

Pollák Károly Fülöpp
Esszenc-különlegességek gyára, Prágában.
Szolid képviselők kerestetnek

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A m. kir. államvasutak gépgyára

a hazai viszonyokhoz alkalmazott, legkitűnőbb szerkezetű és a versenyeken eddigelé
legyőzhetlen maradt

6-, 8-, 10- és 12 lóerejű gőzcséplő-garnitúráit

valamint a malomcélokra külön gyártott hengerkazános

9-, 12- és compound-rendszerű 16 lóerejű locomobiljait

a teljesen vasból készült s így tartósság és cölászorúság tekintetében más
gyártmányt messze felülmúló

◀ SZALMAKAZALOZO GÉPEIT ▶

ugyszintén a locomobil hátsó kerekére könnyen alkalmazható s így felette cölászorú

☛ Stibor szabad körfürészeit, ☛

végül egyéb gyártmányu

2-, 2¹/₂-, 3- és 4 lóerejű locomobiljait és gőzcséplőgépeit, vetőgépeit,
ekéit, rostálót, morzsolót stb. mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező
feltételek mellett

a m. kir. államvasutak gépgyárának vezérigényőke
Fehér Miklós, Budapest, Üllői-ut 25. szám. „Köztelek.”
— Árjegyzék ingyen és bérmentve. — 69

Ügyes ügyintézőket
sorajegyeknek részleteit
létre való eladásához igen
kedvező jutalék felté-
telek mellett keres az
"Első Magyar Iparbank"
váltó-biztosító
BUDAPEST,
IV. Deák Ferencz-
utca 5.

Munkaközlöny:

Fischel Fülöp könyvkereskedés

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kesekből fogadtnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, s a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Kiadóhivatal:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	5 frt — kr
Félévre	2 „ 50 „
Negyedévre	1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számíttatnak

Nyitlér petítorsora 10 kr.

Előzetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

A primás és a Szent István-társulat nagygyűlése.

A papnevelő-intézet nagy dísztermében tartotta meg rendes évi nagygyűlését márczius hó 22-én délelőtt a Szent István-társulat.

A nagygyűlést kivételes jelentőséggel az ruházta fel, hogy Vaszary Kolozs, az új primás ez alkalmat választotta a nagy nyilvánossággal való első érintkezésére, ma jelent meg először mint az ország főpapja, hogy szavát hallassa, gondolatvilágát, szive érzéseit fűltárja s előre bejelentett szándékához képest a legfontosb egyházpolitikai kérdésekről nyilatkozzék. Mindenki érezte hogy az elnöki megnyitó ma primási székfoglaló és programbeszéd lesz.

Miután elfoglalta a főhelyet az asztalnál Zichy gróf világi elnök és Császkai kalocsai érsek közt, felolvasta kéziratból a várvárt beszédet, — melyet csak részletben adunk:

Tisztelt nagygyűlés!

Midőn hivatásomnál fogva e díszes helyet elfoglalni és e magasztosczélú társulatnak nagygyűlését megnyitni szerencsém van, mindenekelőtt hő szeretettel üdvözlöm önöket, tisztelt uraim, mint a ker. kat eszme és a magyar nemzeti élet vallásérkölcsi érdekeinek munkásait.

Alkalm- és időszerűnek vélem nyilatkozni néhány oly fontos kérdéstről, melyek

a közvéleményt évek óta foglalkoztatják és a kat. egyház ugy belső, mint külső viszonyait lényegesen érintik.

Szálljon ez apostoli igék erejének világossága sziveinkbe, hozza közénk a szeretet, a béke és a türelem angyalát, hogy az Isten és hazánk ügyét szent egyetértésben a kereszténység négy sarkalatos erényével: a justicia (igazságosság), prudencia (okosság), fortitudo (erősség), temperanciaival (mérséklet) szolgálhassunk egy élő szóval, mint az irodalom terén is, mely erényekre különösen a következő nagy kérdések tárgyalásánál szükségünk lesz; e kérdések: 1. az elkeresztelés, 2. a kat. autonómia, 3. a kongrua ügye.

Engedje meg a t. nagygyűlés, hogy mind a három kérdésben körvonalozzam állás pontomat.

Öröksejtemnek legnehezebb részét képezi az u. n. elkeresztelési ügy.

Tudvalevő, hogy az 1868. évi törvényhozás az akkori képviselőház központi bizottságának megolálása szerint az 1868. évi 53. tcz. 12. §-ával a vegyes házasságból származó gyermekek vallási hovatartozandósága kérdését az élettapasztalatok alapján és gyakorlati uton kívánta megoldani; előrelátót zavart, vizályt, keserűséget és surlódásokat megszüntetni; a családok szentélyéből idegen befolyásokat eltávolítani, végre a vallások érdekét biztosítani

Hogy mennyire éretett el a törvényhozás

ez intenciója, főleg mióta a kormány legutóbb az 1890. évi február 26-iki kibocsátott miniszteri rendelettel az 1868. évi 53. tcz. 12. §-ában állított rendelkezésnek megfelelő anyakönyvvezetői törekedett biztosítani erről bőven tanuskodnak ismét az élettapasztalatok, nevezetesen: ama keserűség és az ebből eredő izgatottság, mely sokak kedélyi nyugalmát megzavarta; továbbá ama surlódások, melyek a kat. és más keresztény vallású lelképásztorok és hívek között kifejlődtek; végre az a tény, hogy a kat. lelkészek vallási meggyőződésükkel összeközösbe jutottak.

Más külföldi államok a melyekben hasonló törvényes intézkedések egyideig fenállottak, szintoly tapasztalatok és az ezen irányban tett kísérletek sikertelensége után a természeti jog álláspontjára helyezkedvén nem késtek a vegyes házasságból származó gyermekek vallási nevelése tekintetében a szülők természetes jogait biztosítani, ugy hogy európa nyugati, sőt az egész világon fennálló kulturállamokban a miénkhez hasonló törvény ma már nem létezik.

Ellenben hazánkban a vegyes házasságból származó gyermekek vallási nevelése tekintetében törvényesített természetellenességhez hozzájárult az anyakönyvvezetés iránti fennemlített intézkedés is, mely az ügyet még bonyolultabbá tette.

Azonban nem szabad ez eljárásban irányzatosságot feltételeznünk, mert e kérdés hitágazati jellege, az idézett törvényszakasz-

A „ZALA“ tárcája.

Tündöklő a gyémánt . . .

Tündöklő a gyémánt
Fénye, ragyogása;
Tündöklőbb a rózsás
Hajnali mosolygása. —

Tündöklőbb ezeknél
Szivárvány az égen —
Hej! de mindezeknél
Legettündöklőbb nekem.

Fényes csillag párja
Két sőt két szemednek;
Mert csillaga olyan
Nincsen az egzeknek!

Ha beléjük nézek
Ott két eget látok
S abban a két égen
Fényes menyországot. —

El is nézném hosszan,
Hej, de minék nézzem:
Abban a két égen
— A pokol van nekem!

Herke Mihály.

Derűs s borús dolgok

— Norvégiában töltött földméri életemben. —

— A „ZALA“ eredeti tárcája. —

Írta: Tischendorf Károly.

Ola az én áststensen.

Egy másik alkalommal Ola a következőt mesélte el: „Eppen őrt állottam vala, kegyetlen téli időben midőn egy polgár szánjáról lezállván eme szókkal közelit hozzám:“

„Jónapot ör ur!
„Jónapot polgár! válaszolom neki udvariasan, bár mint örnek jogomban állott még előírásaink értelmében is gorombászkodni.“

„Nem tudnád nekem megmondani, — hisz tudja mérnök ur, hogy a polgár otthon mindenkit „tegez“, tehát a városban vala, kegyetlen téli időben, hol vehetnek egy avét kályhát? Ki van írva az ujaágba, itt valahol közelében kell léteznie.“

Zaebeim kongott az ürességtől, tehát hirtelen imigy válaszoltam neki: „Hogy ne tudnám én azt, ebben a dologban nem kell sokáig fáradozni — látod polgár azt a kis alacsony, szürke kőházat, — ott balról?“

A polgár igenlőleg bólintott fejével.
„Ott áll a hirdett kályha, miután újat állítanak fel az avét eladódik.“

„Ki lakik a házban?“

„Az a katonai őrtanya. A kályha ujkorában tiz tallerba került, de ha nekem egyet most kezimhez lefizet megkapod, elvinnék azonban csak holnap szabad, mert nekem ott kell lennem a lebontásnál. Ma azonban amint látod szolgálatban állok. Megértettél?“

„A polgár rendkívül értelmes lévén, meghízta a kívánt tallért. Eppen rendes időben parolgt el mellőlem, mivel nyomban utána törtetett a vizitáló tiszt ur.“

„Mánap szabad időm lévén, ösztintén be kell vallanom, nem maradtam egy gyöngy Schwipps nélkül... egy olyan potya tallér igen alkalmas a szomjuság növelésére.“

„Es a kályha?“ kérdém én.

„Oh, azt is meg tudja rögtön mérnök ur az valóságos komedia, neveléses komedia volt j.“

„Mánap korán reggel megáll egy rossz, sovány gebétől vont szán őrtanyánk előtt. — megjött az én polgárom, — hogy kályháját elszállítsa. Belépven az őrszobába, kacsakaringsót köszönt és a szolgálatban állók nagy bámulatára egyenesen a hatalmas kályha őrtas felé evedzett, azt tetőtől talpig megvizsgálta, még pedig nagyon is szakértői szemekkel. Vallami segítség féleről is dörmögött, akik a lebontásnál kezére kell, hogy járjanak, mielőtt eltavozott, az őrtsternek ki nagyott bámult, rövidesen kijelentette, hogy egy óra múlva ismét teendő tisztelet.“

Es csakugyan, az én polgárom, egyóra elmulta után két felszerszámozott mesterember kíséretében csak ugyan újra beköszöntött.

A vaskályhában szépen lobogott a barátságos láng szinte öröm volt, hisz odakint kegyetlen hidegen fűtől a szél.

„Légy olyan szives, katoná barátom oltsd ki a tüzet. — mondá a mellette ülő, melegedő hadiúnak az én jeles barátom, — mert ezt a kályhát megvettem tehát elviszem.“

nak valódi jelentősége, illetőleg a természeti joggal való összedtközése csak a törvény alkalmazásában kezdett hovatovább kidomborodni.

Az 1890. évi február hó 26-án, mint a velem közölt hivatalos adatokból meggyőződtem — bona fide kibocsátott miniszteri rendelet, nem annyira oka mint okozata a bajnak, mely az említett törvénycikk 12. §-ában gyökeredik, úgy, hogy ha ezen rendelet visszavonatnék is, az annak kibocsátását megelőző időben 1868. óta felmerült bajok, kellemetlenségek és surlódások megszüntelve nem lennének.

Azt hiszem, hogy a magyar kormány és törvényhozás a többszó idézett törvényszakaszban gyökeredző baj alapokát a külföldi törvényhozások példájára mihamarabb fölismeri annak megfontolása mellett, hogy a katolikusok álláspontját a szülők természeti jogának biztosítása iránt a múlt századbeli országgyűlési vívmányok alapján a protestáns vallás felekezeteit gravamenjeivel, továbbá a Jegszabadalvűb államsferfiak mint hazánkban Eötvös báró és külföldön Rotteck és másoknak minden kétséget kizáró nyilatkozataival lehet igazolni; nem különben, hogy midőn az ujjabkori magyar, szabadalvű törvényhozás a katolikusok hozzájárulásával a vallásfelekezetei egyenlőségét és viszonyosságát megállapította, önmagával ezenkívül a viszonyos igazság és méltányosság, végre a szabadalvűség követelményeivel jutna ellenlébe, ha az ország lakosságának többségének vallási meggyőződését sértene és ezen a kedély-két nyugtalanító állapotot tovább fentartaná, figyelmen kívül hagyván, hogy a jelenlegi állapot fentartása az ország érdekével is ellenkezik s hogy „nihil liberale, quod non una est iustum“

Az ekkép indokolt hitben, meggyőződésben és reményben, tekintve, hogy az egyház dogmái szerint a hit és erkölcsi kérdésekben egyedül illetékes forum a római szentszék, érsekprimási kettős esküm letétele után azonnal kikértem a római szentszék, utasítását és a nyert nagy kegyességi felhatalmazás alapján haladéktalanul megkezdtem a tárgyalásokat hazánk kormányával, melyel több közérdekű tekintetből ideiglenes

modus vivendi megállapítását is czélzó tárgyalások azóta haladéktalanul folynak.

A ki a fennforgó nehézségeket, a bevégzett tényeket és több mint 23 évi fejleményeket és ezek előzményeit kellősen mérlegeli, az türelemmel várja be e tárgyalások eredményét annyival inkább, mert a követelt és tovább követendő eljárásomért az állásomból kifolyó nagy felelősséget, úgy egyházam, mint hazám irányában elvállalom és annak súlyát teljesen átérzem; továbbá mert más alkalommal tett kijelentésem szerint: törekedni és mindent elkövetni fogok azon czélra, hogy az egyház és az állam között a békés viszony mielőbb biztosítsák és habár egyház-elvi álláspontomból egy szemernyit sem engedhetek, nem adtam fel a reményt, hogy eljárásomat siker koronázzandja, minthogy ügyünk igazságából kifolyó álláspontom más törvényesen bevett vallások jog egyenlőségébe és a viszonyosság elvébe nem ütközik, a más vallásfelekezetei érdekeit nem sérti, végre a törvényhozás és kormány tekintélyét nem csorbítja, sőt azt emeli és megszilárdítani fogja. Attérek az autonómia kérdésére: előre bocsátom, hogy tekintve azon lényeges változást, mely a kat. egyház és az állam között a királyság megalapításától fennállott közjogi szoros kapcsolatban, főleg az 1848. évi XX. tcz. és az alkotmány visszaillesztése óta bekövetkezett;

tekintve továbbá az egyházpolitikai viszonyaink jelen irányu fejlődését: a kat. autonómia szervezését egyházunk világi vonatkozású ügyeire nézve szükségesnek tartom.

Kétségbenvonhatatlan, hogy a gyakorlati élet szükségletei első sorban a hitközségi szervezettel mielőbbi életbelepítését követelik: tehát a hitközségekben kell megvetnünk az autonómia alapját s csak a biztosnak megvetett és bizonyult alapon szabad tovább építnünk.

Az 1869—71. évi kongresszusi javaslatra vonatkozólag csak oly rövid megjegyzést teszek, hogy annak felkarolása azért sem látszik célszerűnek, mert attól lehet tartani, hogy a vele kapcsolatos nagy kérdések tárgyalása a vitális ügynek megoldását évtizedekre elodázná.

Ennélfogva az uralkodó véleményekkel szemben a közeputat választottam azon tudatban, hogy érdekeinknek, valamint a fennálló viszonyoknak megfelelőleg járok el.

Ha ezen egészen új, még nálunk ki nem próbált, a közszellemben még be nem hatolt, csak elvont fogalomban létező intézmény felépítésében sikeresen akarunk eljárni, az elvek meddő vitatásának mellőzésével főleg a gyakorlati szűkösglet által kijelölt uton kell haladnunk, mely uton legbiztosabban elérendjük a kitűzött célt, azt t. i. hogy közszellemet teremtsünk a kath. önkormányzati cselekvés iránt.

Végül kijelentem, hogy habár nem zárkózom el a bárhonnan eredő helyesbítés elől mégis jónak véltem az előadott értelembe az illetékes helyen máris eljárni és pedig a siker reményével.

A kongrua-ügy kérdése köztudomás szerint igen régi, annak rendezése századok óta egy a törvényhozás, mint a legfelsőbb kegyur rendeletei és intézkedései folytán ugyazólva napirenden volt.

Nem farszantom a t. Nagygyűlést e nagy fontosságú kérdés jogtörténelmi részével.

Legmélyebb hódolattal hajlok meg a felségének legfőbb elhatározása előtt, miután minden kétségenkívüli, hogy a kongrua-ügy szabályszerű tárgyalása csakis az apostoli király, mint legfelsőbb kegyur engedélye alapján és annak értelmében veheti kezdetét; de fontolóra véve, hogy e legfelsőbb elhatározásban felsorolt előzetes kérdések alapos tárgyalása és eldöntése előrehatólag hosszú időre, évtizedekre fog terjedni; fontolóra véve továbbá, hogy számos lelképásztornak állászerű ellátása az egyház és haza érdekében égető, elődázhatlan szükség, ismerve a csász. és ap. kir. felségének ezen nagyfontosságú ügy mielőbbi elrendezése iránti legmelegebb érdeklődését, igyekeztem a legilletékesebb helyen engedélyt nyerni arra nézve, hogy a jelzati előzetes nagy kérdések időszertüli alapos megvitatása előtt és közben a lelkészek megelégedéséről más módon is gondoskodhassunk.

En a kongrua-ügy tanulmányozásából arról győződtem meg, hoz eddigi eredmény-

„Elviszi ám kelmed a poklokat, de nem ezt a kályhát! — dörge az örmester ur.“

„Higadt léptekkel indult a polgár vagy három lépésnyire, ott álltán csajpta a vizes korsót és azután Pász! a tartalmát egyenest reabörtotta a parázásra. Ezt látta volna a mérnök ur! Lett kaczagás... mert hát nem víz, hanem az örmester ur... süre volt a koróban, melyet éppen most hozatott vala.“

„A legközelebbi pillanatban mind a hárman, polgár és segéde, hanyat-homlok buktak ki a puha hóra. A polgár erre pokoli lármát ütött s a tiszt ur előtt eltalgálván a dolgot kimagyarázta, hogy ő a kályhát megvévén ragaszkodik hozzá, hisz isten és törvény előtt is az ő tulajdonát képezi, hogy is ne? mikor egy ör urnak tegnap már az árát is kiléjtette.“

„A dolognak vége szigorú vizsgálat után az lett, hogy engem a lukba zártak, ez tény, de később még a tiszt urak is sokáig-nevettek a polgár s a kályha felett.“

Ola szeretett — szeretett szenvedélylyel! Ha szerelme tárgyával összekerült, akkor a nap hátralévő óráiban egészen megzavarodott s nem volt többé használatos semmire. A szerelmem, melyet azívben hordott nem valami szöke nyulának Ingeborgnak vala szentelve, nő a reá nézve nem is léteztek — a pálinkás bucsuka volt azive választottja. Az első tizenegy napon szenvedélyt nem ismertem, miglen egy szép alkalommal azt kezdtem észlelni, hogy Ola barátom erdők közepette, minden helynégtől távol, megfoghatatlan módon egyre szélesebb kedvű s bőszerűdebb, végre egészen megzavarodott lenz.

Eleintén a factumot nem tudtam megérteni. Csak későbbben tapasztaltam, hogy Ola, ha emésztő vágya f-lejered, éjjel titokban is megszökik állomásunkról és nem ritkán négy-öt órai utat is megtesz, csak hogy egy palack pálinkát előteremten.

Mély erdő közepén, sok mérföldnyire távol emberi hajlékoltól valánk, midőn a hirtelen változást Olán tapasztalni szencsem lehetett s imigy szóltam hozzá: „Menyörgös teremtetted! E mber, maga ugybe van rugva mint egy öreg ágyu!“

„A — a — a — ágyu. Itt a sűrű erdő közelében? Mit gondol mérnök ur?“

„Igen, igen! Ez az ami nekem is különösen feltűnt — s mégis is így áll a dolog.“

Erre annélkül, hogy a dolognak részletesebb tárgyalásába bocsátkozott volna velem, fölösapta a mérőlézet vallára s megfordulván, faképnél hagyott, Amint utánna pillantok, látom hogy kabája jobbszárnyában valami idestova leftett, utánna ugrom... kirántom... a már-majdnem füres pálinkás flaskát.“

„Ime Ola barátom! Hát ez volna a kátya a kertben?“

„Micsoda? kútya... kert! Sajnálom mérnök ur, de nem értem...“

Nem maradt egyebk hátra, mint az instrumentumokat a sűrű ágak közé elrejtgetni s a munkát bősüntetvén szálló helyemre visszaterüni.

Ilyen nedves nap után, mindig kinyilatkoztatá Ola előtt, hogy elvan bocsátva, puasztulón. Kifizettem berét s a közeli faluban verbuvált paraszt legénnyel megindultam félbenhagyott

munkáim folytatására, de vissza nem pillantottam volna az egész világról sem, mert tudtam, hogy Ola megtörve s megtérve sompolyg utánunk. Ex pedig magamra is vigaszként hatott mivel egy segédnek betanítása igen fáradságos munka lévén, ha utaljaban dolgozunk nem is fizeti ki magát. Hogy Ola miként igtatta be újra hivatalába magát, azt röviden következőkben írhatom le.

Persze egy olyan tudatlan polgárt nem könnyű betanítani. Mikor a polgár fu tölem a mérő lécezel eltávolodott, Ola öt nyomban követte. Ebben mint a tigris figyelte meg mindeu mozdulatát s leste az alkalmas pillanatot... tudta, hogy ez bekövetkezik, mert hát igen nehéz feladat a mérősegédnek, ha nincs jji begyakorolva, a mérő lécezt igazán oly merőleges állásba hozni, hogy a távolságok leolvashatók is legyenek. Már pedig ez igen fontos dolog.

Amint azután elkezdtem a távolba kiabálni és jeleket adni, hogy az a buta lécz merőleges állásba hozassék, azt kellett tapasztaltanom; miszerint új emberem zavarában szinte ide-oda lengetti azt. Ekkor Ola lépett aktióba... kivette a polgár kezéből a lécezt és felállította olyan merőlegesen s olyan egyenesen mint a gyertya szálát, Persze a polgár fu szégyenletében köszöntés nélkül odébb állott, miközben Ola „szereccens utat“ kívánt neki. Egy alkalommal, mivel egy paraszt vonakodott a lécezt neki átadni, általa egyenest a vízbe dobott.

A feletti örömben pedig, hogy munkám akadály nélkül tovább folytathatom ismét, kibékültem Olával az én aszistensemvel!

telenségnek alapja nem elvi akadályokban, teljesen a kegyuri kérdések nehézségeiben, hanem a fedezet hiányában rejlett.

Ennélfogva a kongrua-ügy megoldását első sorban nem a jogi, hanem azon alapon vélem megkísérlendőnek, a mely alapon hazám egyes nagynevű főpásztorai egyházmegyéjökben a kérdést megoldani törekedtek, nevezetesen: a szeretet és áldozat alapján.

A módokat tárgyalás és megállapítás végett a nm. püspöki kar elé terjesztendem.

Én azon édes reményemet fejezem ki, hogy már legközelebbi időben, ha nem is teljes kongruát, de oly segílyt nyújthatunk a szükségben szenvedő római és görög kat. lelkeseknek, hogy ne kelljen nyomorogniok.

Az előadottakban kívántam a t. nagygyűlést és a nagyközönséget a kat. egyházat érdeklő fontos kérdések jelen állásáról és általam szándékolt megoldásáról tájékoztatni.

Végül értesitem a t. nagygyűlést, hogy ő felségének legmagasabb akaratából, midőn ő felsége — illetőleg utódai — a magyar fővárosban hosszasan időzni méltóztatik, valamint a magyar országgyűlési nyilvános tárgyalások, különösen azok téli időszaka legalább nagyobb részének tartamán Budapest fővárosában állandóan állandó érseki helynökről gondoskodni fogok.

Az ország fővárosa iránti ugy főpásztori, mint hazafiúi kötelességem, nemes közönysége iránt érzett mély tiszteletem parancsolja hogy az érseki helynökségének az egyházi hatáskörbe eső ügyei itt helyben elintézhettek legyenek.

Midőn a tarsulat nm. elnökének fáradságtalan és buzgó tevékenységeért a tarsulat nevében legbensőbb hálát, az alelnök és a többi tisztviselő uraknak forró köszönettel szavazok: a nagygyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

Széchenyi emlékezete.

(Casinók.)

(Folytatás.)

De a haladásnak nem volt barátja a társaság: s évről évre lankadott a nemes eszmék szolgálatában; megelégedezett azon időről, midőn Bothó elnöke alatt az értelmi és erkölcsi művelődés előmozdítására Koszta, Bátorfy, Farkas, Schreyer, Hoffman előadásokat tartottak s könyvtárt állított; humanus eszmék mellett ma nem lelkesedik, közdolgozkkal nem törődik, a hazafias tetterő ébresztése, közszolgálatra való törekvése és más efféle és különösen nagy célja: alapját vetni egy gondolkodásra, értelemre és minden ízében magyar társadalomnak, mely érintkezésében biztosítja a magyar nyelvnek az öt megillető helyét s mozgasson meg minden erőt a nemzeti szeretetre — az elesett, mert letett az összes művelt elemek egyesítéséről és csak egy eleme a lateiner lett ismét uralkodása — s ez megfosztotta rendeltetésétől, helyisége is hova 1880-ban költözött, különösen alkalmatlan, oly annyira, hogy olvasója sötétsége, könyvtárának tisztátalan legköre miatt oly kicsi, hogy összesen egy szobája van, így aztán eltekintve attól, hogy a lateiner és tisztelem kívül más elemet magába nem fogadott, lassan egészen képtelenné vált, befolyani a közhasznú intézmények istápolására, s mikben azelőtt kitűnt, dalárda szervezése, tornaegylet emelése, tüszöltöng fejlesztése, elmaradtak céljai közül, egyedül a vidéki elemmel összetartását őrizte meg régi tradíciói közül.

A kanizsai Casino, amely 1885-ben ünneplotta a polgári egylettel együtt 50 éves jubileumát, azon okból jött létre — mint azt régi alapszabályai bizonyíthatják, — hogy a kereskedő osztálynak legyen egy gyűlhelye, ahol az az érdekeire tartozó dolgokat könnyebben megbeszélheti a kényszer, a szükség és a közös magánérdek hozta tehát létre a hatalmas Casinót,

amely azóta csak abban változott, hogy házat cserélt, házat épített, azt díszesen berendezte, *hiratalos* nyelvét a magyarra tette, könyvtárába megszerezte egynéhány magyar író munkáját; szervezete, célja azonban emberei érdekes gondolkodása, érzései maradtak a regiek felvette ugyan alapszabályai közé a modern alapelveket, de annak elérésére, létesítésére nem tesz semmit s meg van elégedve magamagával a nem kíván se terjeszkedni, se pedig felhagyni régi felekezeti és üzleti jellegével, ezt megmutatta az általunk fentidézett két esetben s 1885-ben, midőn a polgári egylettel kezdet fogva a társadalomba, új életet kezdetét vehet, — így róla se mondhatjuk, hogy magasabb eszmék szolgálatába állna, igaz, hogy a Korszellem hatása alatt, elvesztette régi copját s engedett ő is az idők hatalmának, tán ortodox magatartása is átalakult s hajlik a modern eszmék felé, tagjai magyar szelleműek, kereskedéseikbe kivitték egy kedves magyarságot, de hivatalos nyelvnek nem sokan ismerik társaságaikban, kevésbé buzdulnak a geniuszért s nem igyekeznek concentric fókuszni a társadalmi egyetértést, központosítani a különböző intelligens elemeket, jöhetnek 300 tagjának már egyharmada érzi, magasabb gondolatokkal hajlja, hogy izolálva értelmi és erkölcsi jobblétét csökkenti s ettől hajtva a magyar irodalom, zene, tánc művészet, színészet pártolója is lesz néhány tagja külön-külön, de a Casino, mint társadalmi egyesület, a magyar művelődés, társalgás, emelésére s arra, amit Széchenyi a magyar szellem élénkítésének nevez, nem tesz semmit, a társas életet pedig csak úgy lehet és kell fejleszteni, ha beolvadunk a társadalomba, a társadalmi erőt csak úgy lehet érezni a közügyek helyes vezetésében is, ha azok nem egy osztály, hanem az összesség bevonása mellett s azok együttes érdekében fejtenek ki, s a „közérdek“ tétetik mindig az osztályérdek fölül. Külön kaszt tehát a nagy-kanizsai Casino ma is, és szelleme is az s az egyoldalúságát levetközni pedig tiltja érdeke s így nincsenek is meg benne a haladás feltételei a Casino társadalmi feladatát nem teljesíti — sőt kivédasztja s elkülöníti fajrokonait s a társas életet zsiabasztja. (Végo köv.)

H I R E K.

— **Főpáti kinevezés.** A király ő felsége Fehér Ipoly szegedi főigazgatót, ki a hármas felterjesztés alkalmával első helyen kandidáltatott, pannonhalmi főpáttá kinevezte.

— **Eljegyzés.** Dr. Laky Kristóf cs. és kir. kamarás, a szombathelyi kir. törvénytörvények elnöke, legközelebbi váltott jegyet Csesznák Ilka urhölgygyel. Az esküvő május hónapban lesz. Fogadja ő méltóságú részünkről is színtelen szerencse kívánatunkat!

— **Sándor nap.** — Városunkban sok Sándor van, s így a f. hó 18-ra esett Sándor napot sok helyen vígan ülték meg; azonban sehol annyi vendég össze nem jött mint Eperjessy Sándor ügyvédnél, hol a meghívottak igaz magyar vendégszeretettel és barátsággal fogadtattak, s láttattak el túl bőven izletesnél-izletesebb ételek. — s kitűnőnél-kitűnőbb borokkal. Kimagasló jelenete volt az estélynek, midőn a kedves háziaszony Simon Gábor szép tartalma beszédének hatása alatt a vendégektől az ehöz felső Magyarországi embertársak részére adományt gyűjtött. Miként értesültünk 50 ftt a gyűjtés eredménye, a mely valóban igen szép összeg. Ott voltak: Hertelendi Béla, — öreg Benczik Ferencz, dr. Benczik Ferencz, dr. Hauser János, dr. Csertán Simon Gábor, Knauz Boldizár, Farkas piar. gym igazgató, Hirschl Ede, Knortzer György, Eperjessy Dezso és Gábor, dr. Szekeres József, dr. Schreyer Lajos, dr. Tuboly Gyula, Oszterhuber László, Faics Lajos, Mikos Géza. Az első felköszöntőt Hertelendi Béla mondotta a családra; felköszöntöket mondottak még Simon Gábor, Farkas igazgató, — s Eperjessy Sándor, ki vendégeinek szívesességét köszönte meg, — s több mások. Kitűnő kedv mellett a társaság éjfel utánig együtt maradt.

— **Gyászhir.** Czibulka Gusztáv zalavármezei m. kir. pénzügyigazgatósági helyettes, f. hó 13-án rövid szenvedés után, 56 éves korában elhunyt. Nagy részvét mellett temették el 15-én. Béke porára.

— **Halálhír.** Felső-azopori és kis-gerendi Talabér Zsigmond földbírtokos 21. reggeli fél 8 órakor, életének 79. és boldog házasságának 50. évében végelgyengülés következtében elhunyt.

— **Sikerült bankettje** volt kedden a „Hungária“ szálló egy külön termében a n. kanizsai tornaegyletnek. Mintegy ötvenen vettek részt, többnyire az egylet tagjai. A felköszöntők sorát Weisz Tivadar nyitotta meg, ki lendületes szavakban vázolta a tornaegyletnek nemcsak egészségi de társadalmi hivatását, poharát az egylet elnökének, Simon Gábornak egészségére üritette. Utána Simon Gábor köszöntötte fel az egylet tagjait, majd Rosenfeld Lajos humoros tőszóiban Pongrácz tornatanárt Hochwald József visszapillantva az egylet alapítására, a két jelenlevő 25 év óta működő alapító tagot. Weissmayer Mór és Milhofer Odont éltette. Felköszöntötte még: Dr. Meller Béla az egylet régebbi tagjait, Weisz Bódog Novák Nándort s Weissmayer Lipót, Radó Béla a márcz. 15. eszméket, melyek evenkinti megünneplését a tornaegyletnek ajánlja mi éljenzessel elfogadtatott. Simon Gábor éltette Unger Ullmann Elekét és Belus Lajost. Felköszöntöket mondottak még Rosenfeld Lajos, dr. Kemény Fülöp alelnökre, továbbá Tripammer Gy., Löwy Arnold és még több ízben Simon Gábor s Rosenfeld Lajos. A kedélyes mulatság csak éjtél után ért véget. Örömmel látjuk ezen sikerült estele kezd ébredni. Értesülésünk szerint a tagok száma egyre szaporodik s csak kívánható, hogy ezen egylet, melynek a testi épség és erő fejlesztése a célja s az évi csekély 6 frtnyi tagsági díj ált. oly könnyen hozzáférhető, mentől jobban virágozozzék emelkedjék újra arra a szép szerepre, melyet egykor városunkban betöltött.

— **Hát ez mi?** A kisdudovai egyesület márczius 13-án tartott gyűlésén kimondotta, hogy az ovodákban alkalmazott *orvó kisasszonyoknak* a gyermekeiktől ezután nem szabad magukat ez címen szólíttatni, — hanem csak *orvónéni!* A jelenleg alkalmazásban levő *orvónők* legtöbbször 18–19 éves kisasszony, — hát miért tiltják őket el, jogos czímük élvezetétől, melyet nekik az egész művelt világ megad? Miért akarják a kisdudeket oly ferde nézetre és szokásra tanítani, hogy a 18–19 éves kisasszonyt, már névnek nézze és czimezze? Engedjék csak ezután a kisdudeknek azt a czímet használni, — a mely mindenkit megillet, — s ne hozzanak a gyermekek — nevelésbe ferdeségeket!

— **Utcai botrány.** Jól ismeri városunk közönysége ép e lap után ama botrányos eseteket, melyek Hock János r. kath. kántorantitól és Turek Anna családleány között meg-megújulni szoktak. Folyó hó 20. d. u. 4 órakor ismét lejátszódott a város kellő közepén a botrányos jelenet s mivel ép vasárnap volt s szép idő is, sok bámulója akadt annak, midőn Hock János a karján csecsemővel sétáló Turek Annát vastag nádpálczájával ütlegelni kezdte. A szegény családleány utásában kereset menedéket, de őt Hock üldözöbe vette s a további ütlegektől csak az mentette meg, hogy néhány nemes érzésű katonatiszt utját állotta a botrány meg folyton hadonászó Hocknak s ez idő alatt a szegény leánynak sikerült a bazarba menekülni. Nem azelőnk ez ügyhöz érdemlegesen most, mert illetékes helyen akarunk lépéseket tenni, hogy a botrányok ne ismétlődhessenek.

— **Panasz.** Több polgára városunknak panaszt emel nálunk a katona kórház beteget ellen. — kik az ablakot most a jó idő alkalmával kinyitják, s a nyitott ablak egyikén a járdára köpdönek, ugy hogy valóságos töcsa folyik az ablak alatt, — melyektől a járó kelők mindegyike megdorodik. — Ezenkívül egy ingben és also nadrágban oda allanak az ablakhoz, — a mi nagyon sérti az arra menő női közönységet, s valóban ez nem is engedhető meg. Meggyőződünk a panaszok alaposágáról, s ép ezért felkérjük az ezred parancsnokságot, hogy a legénység eme illetlen eljárásának megszüntetéséről sürgősen intézkedni sziveskedjék.

— **Tolvaj.** Zsitkovics Kati rovott előéletű cselédleány, ki már templom rablás és lopás vétsége miatt vizsgálat alatt áll, — a délzalai takarékpénztárban szolgált utóbbi időben. azonban f. hó 24-én Tivolt János észrevette, hogy a leány a pénzéből fát lop s ezt a házmasternek is tudtára adta. A házmaster a tolvajt lopáson csípte s ezért a rendőrség által bekísértetvén, az ügyészség gondos pártfogásába lett ajánlva.

— **Tűz** volt f. hó 21-én Szabarban, mely alkalommal 3 ház és 16 paja esett a lángok martalékává; nemkülönb a palinai méntelepnek két egyenként 9000 frtot érő sarga ménje is az egyik pajtában porra égett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Gyermek-előadás.** Valóban nem tudjuk, kinél, hol kezdjük a dicsőretet? Dicsérjük a rendezők rendkívüli fáradozását, — az elert nagyszerű sikert, — vagy magasztaljuk a közreműködők gyermekek ügyességét, a feszülten, kedves modort, melyet a színpadon tanúsítottak? Nem! Egyiket sem! A ki ott volt, annak ugysem tudjuk kellőképen eldicsérni, — mert ő maga többet látott, mint a mi holt betűink felülmúlhatatlan képet, — a ki pedig nem volt ott, — ha mi az összes megérdemelt magasztalást leírunk, — úgy sem hinné el, hogy ez még való is lehet. Ily fényes erkölcsi és anyagi eredményt sem mi, — sem bárki más nem remélt. Azok az apró — cseprő leányok, — fiúk, ez estén mind valóságos angyalok voltak, — angyalok, kiket a Mindenható magyarok lesteje küldött, s adott városunk szegény ehez iskolás gyermekei számára örökélet, — s biztató vigaszt, jövő reményűgét, hogy ezután a társaknak nem fog kelleni ehez. Valóban könnyek szöktek az ember szemébe, midőn látta, hogy azok a kedves kicsinyek, — felismerve az eszmét, a ténnyességét, — melyért fáradozniok, küzdeniük kellett, — mennyi kedvességgel, mily telelem, lámpaláz nélkül léptek a pódiumra, s csevegte, szavalta, énekelte aranyos piczi szájuk a szükségüket. Soha városunkban ily sikerült est nem volt, s mondhatjuk, hogy a kicsinyek estéjének erkölcsi és anyagi sikere jóval felülmúlja a nagyok által eddig produkált összes mulatságokét. *A Hoffmann Mór* által írt kitűnő verses prólogot *Gelsei Gutmann Lilly* egyes hanghordozással, szép tiszta csengő hangon, s jól alkalmazott Gestusokkal szavalta. Jutalma sok taps és kibívás volt. A zenekar *Sterneck Zsigmond* művészi tehetséget és nagy fáradozását dicsérte, — a hegedű-vonó biztos, gyors kezelése vel kitűnik mindnyájan a szereplők, — de különösen a kedves és csinos *Präger Hona*. — hát az az aranyos *Fürst Margit*? Igazán oly kedvesen, oly érzéssel, oly mélyen, bátran, tisztán, jó hanghordozással szavalta a beköszöntőt, hogy örömeiben méltán uszó szüleinek a karzatról akartunk leszólni hogy a kedves Margitot otthon és mindenhol helyettünk szamitalansor csókolják meg, mert ő igazán csókoltai faló kis leány. Salóniasan, finoman, sikeresen adta szerepét *Rapoeh Lujza*. Minden mozdulatlan meglátszott a gondos nevelésben nyert otthonosság a salónban, a jó barátok és barátokkal szemben. A színpadi biztos mozdulatok, nehéz szerepéhez a mindenkor eltalált hang, melyet oly hűen és természetesen adott elő, hogy valóban nemcsak egy nagyknak, hanem sok színpadon fölépő színésznőnek példányképpül szolgálhatott volna. *Rapoeh Aladár* méltó társa és testvére a kis Lujzának. Nagy reményekre jogosító, eles eszt, s korához tán egy kissé nagyon is komoly flu, ki szerepét kitűnően adta elő, s jól alkalmazott humorával többször birta nevetésre és tapsra a közönséget. — De már látom nagyon sokat is írok, — megérdemelné minden szereplő a külön dicsőretet, — de ennek eszközléséhez kevés lapunkban a hely, azért csak most az egyszer a többi angyalocskák bocsassanak meg nekünk, kárpótlásul aljón itt az egész program és az összes szereplők nevei: — Műsor: 1. Alkalmi prólog: „Az ehez gyermekekért”, írta Hoffmann Mór. Szavalja *Gelsei Gutmann Lilly*. 2. Paraszt-becsület (Intermezzo) Mascagnitól. Zenekar, *Sterneck Zsigmond* ur vezetése mellett előadják: *Birk Ernő*, *Birk Miksa*, *Fürst Margit*, *Gelsei Gutmann Anna*, *Lówy Lajos*, *Marton Aladár*, *Marton Miksa*, *Morandini Balint*, *Nagy István*, *Neumann Arthur*, *Neumann József*, *Präger Hona*, *Rosenfeld Jenő*, *Schön József*, *Schreyer István*, *Singer Kálmán*, *Hoch Géza*, *Strem Ottó*, *Weiser János* és *Weissenböck Gyula*. — 3. A méregpohár, (vígjáték) Forgó hácsitól. I. rész: A beköszöntő. Szavalja *Fürst Margit*. II. rész: A vígjáték. Személyek: *Juliska Rapoeh Lujza*, *Mariska Milhoffer Hedvig*, *Pali Hirschel Soma*, *Dini Rapoeh Aladár*. Játékosok: *Berta Borsita Mariska*, *Linha Oestreicher Leoni*, *Lujza Weisz Szabin*, *Margit Krausz Józsa*, *Erszi Lisztner Emilia*. — Pista Sallér Aladár, *Laczi Stirling Sándor*, *Jósi Kohn Vilmos*. — 4. Hófehérke (némajáték) Stiehl-től. *Sterneck Zsigmond* ur vezetése mellett előadják a 2. szám alatti zenekar. továbbá: *Bettlheim Aladár*, *Bettlheim Aranka*, *Bölcskei Vilmos*, *Deutsch Miksa*, *Heimler Anna*, *Kovács Lajos*, *Fülöp Jolán*, *Fülöp Margit*, *Markbreiter Józsi*, *Matolay Etel*, *Neufeld Janka*, *Pflanzner Jolán*, *Rothschild Béla*, *Sallér Hona*, *Sallér Aranka*, *Sebestény Kats*, *Stirling Ella*, *Stirling Mariann*,

Stirling Sándor, *Szalay Erzsé*, *Weisz Oszkár* és *Weissenböck Irma* k. a. — 5. Nagy kerdal, magyar po pourri. Zene és énekek *Kartschmaroff Leo* és *Sterneck Zsigmond* urak vezetése mellett. — I. Eljén mindig a jó magyar nép, *Zsaskovskij E. 161*. — II. Egyveleg magyar népdalokból. — Az enekkar személyei: *Hlatkó Mariska*, *Schwarz Száva*, *Roth Irma*, *Pollák Blanka*, *Leitner Irma*, *Kaufmann Sarolta*, *Schlesinger Linda*, *Cseh Clementin*, *Scherz Roza*, *Ledolski Emilia*, *Krausz Katinka*, *Schulhof Adél*, *Krausz Szabin*, *Broch Halvin*, *Kohn Margit*, *Goldschmied Margit*, *Rosenfeld Frida*, *Strem Ilona*, *Bettlheim Terka*, *Wallerstein Sarolta*, *Neumark Ernesztin*, *Rechnitzer Berta*, *Engel Janka*, *Weinberger Szelina*, *Kohn Emma*, *Weisz Olga*, *Schlesinger Berta*, *Steiner Vilma*, *Grosz Olga*, *Hirschler Irma*, *Grosz Szera*, *Litvai Gizella*, *Huckstedt Irén*, *Münz Szabin*, *Péter Hedvig*, *Handelsmann Elvira*, *Weinberger Vilma*, *Kessler Malvin*, *Neufeld Janka*, *Sommer Erzsike*, *Fischer Irma*, *Armuth Orzse*, *Neumann Josefín*, *Jutkovics Anna*, *Roth Katalin*, *Bertalan Lenke*, *Fülöp Hermina*, *Menzer Olga*, *Wortmann Emma*, és *Rosner Riza*. — 6. Czigányzene, Mohrtól. *Sterneck Zsigmond* ur vezetése mellett előadják a 2 szám alatti zenekar és *Weissenböck Irma* k. a. Az ehez iskolás gyermekek javára az alakítandó gyermekbarát-egylet ideiglenes választmányának kezdeményezése folytán a kereszény-és izraelita-jóteköny-nőegyletnek vednöksége alatt f. hó 19 én rendezett gyermek-előadás tiszta jövedelme 500 ftrra rug, melyhez tetülfizetésekkel hozzájárultak: *Ebenspanger Lipót*, *Ebenspanger Leo*, *Grünhut czég*, *Weiser József* 10—10 frot, *Gelsei Gutmann Vilmosné*, *Gelsei Gutmann Lilly* és *Anna*, *Gelsei Gutmann László*, *Vidor Samuné*, *Hirschler czég* (Alsó-Dömbör), *Hirschler Adél* (Alsó Dömbör) *Rapoeh Gyula*, *Sommer Sándorné* 5—5 frot, *Kartschmaroff Leo*, *Eisinger Henrik* és neje 3—3 frot, *dr. Fárnek Lászlóné*, *Fischel Pálné*, *Ujvári Henrik*, *dr. Szukits Nandor*, *dr. Gerő József*, *Scherz M. I. né*, *Clement Lipótné*, *Krausz Boldizsár*, *dr. Hauser János*, *Janda Károlyné*, *Lówy Odón*, *Fischer Horvath Anna*, *dr. Neumann Edé*, *ifj. Fesselhoffer József* 2—2 frot, *Singer Soma* 1.50 kr., *Somogyi Henrik* 1.10 kr., *Handelsmann Ignáczné*, *Kuster Miksáné*, *Bogenrieder Józsefné*, *Hell János*, *Weinberger Nathán*, *dr. Blau Simon*, *ifj. Deutsch Lajos*, *Sommer Nathán*, *Präger Béla*, *dr. Deutsch (Budapest)*, *Dobrin István*, *dr. Szűts Miklós*, *ozv. Csímáné*, *dr. Fried Odón*, *Eisinger Samu*, *szentgyörgyvári Stirling Sándor* 1—1 forintot, *Szegér Berta*, *Erdődy Lajosné* 70—70 kr., *ifj. Kohn Edé*, *Lówy Ignác*, *Staab Józsefné*, *Major István*, *Hlatkó János* 50—50 kr., *Hlatkó Mariska*, *dr. Tripammer* 40—40 kr., *Friedmann József* 20 kr. Az izraelita leányiskola növendékeinek tetülfizetése: *Krausz Szabin* 10 kr., *Bettlheim Terka* 10 kr., *Ledolski Emilia* 1 frot, *Handelsmann Elvira* 20 kr., *Weinberger Szelina* 10 kr., *Hirschler Irma* 30 kr., *Deutsch Lina* 30 kr., *Krausz Katinka* 30 kr., *Strem Ilona* 20 kr., *Fülöp Hermin* 20 kr., *Goldschmied Margit* 10 kr., *Halphen Teréz* 30 kr., *Schwarz Angella* 20 kr., *Schulhof Adél* 20 kr., *Kaufmann Sarolta* 20 kr., *Neufeld Laura* 20 kr., *Swarcz Száva* 30 kr., *Wortmann Emma* 10 kr., *Breuer Róza* 40 kr. — *Kürschner Ignác* 1 frot. Összesen 143 frot 30 kr. Nem mulaszthatjuk el ez alkalomból mindazoknak, kik a rendezett jóteköny-célú mulatság sikeréhez anyagi áldozatokkal hozzájárultak különösen pedig azoknak, kik az előadás rendezése körül fáradoztak, első sorban a két jóteköny-nőegylet elnökségének, továbbá *Hoffmann Mór*, *Kartschmaroff L.* és *Sterneck Zs.* uraknak ugy szintén mindazon szülőknek, kik gyermekeik közreműködését megengedték a városunk nagyérdemű közönségének is a rokonszenves támogatásáért a nemes czél nevében leghálásabb köszönetünket nyilvánítani, — azon óhajunk kapjuk, vajha mielőbb sikerülne a gyermekbarát-egylet végleges megalakítani, hogy az inségben szenvedő iskolás gyermekek szorult helyzetének enyhítésére alando alapot létesíteni lehetséges volna. Nagy-Kanizsán, 1892. márczius 24. *Dr. Rothschild Jakabb* ideigl. titkár. *Knusz Boldizsár* ideigl. gondnok.

— **A „Zala-Egerszeg”** című lap, mely eddig szintén lapunk kiadójának nyomdájában lett nyomva, — a „Dunántul” című lapba olvadt, s most a „Dunántul” ellenzéki irányú politikai lap lesz.

— **Egy új találmány.** (Kávé-perkáló gép.) Közgazdasági szempontból egy igen fontos találmányt mutattak be folyó hó 12-én Debreczenben nagyszámú szakértő közönség előtt, mely nem egyebb, mint egy kávé perkáló gép oly szerkezettel mely a kávé pörkölésnél elszálló caffein és illatos gőzök értesítését eszközi. Tudjuk ugyanis, hogy a kávé pörkölése közben sulyából azért veszít mivel az ellillanó víz és egyéb részekkel együtt igen becses anyagok (caffein és illatos olaj) mennek kárba. A szóban levő találmány ezen ellillanó becses részeket fel fogja és értékesíti oly módon, hogy a két forgatható gömbből aló készülék szerkezeténél fogva az egyik gömbben levő kávé elszálló gőzeit a másik gömbben levő pótkávéhoz ererzi, mely azon gőzokat magába szívja s ezen eljárás mód által a kávénak legbecsesebb alkotórészeiből mintegy 58 százalék a fogyasztás számára megtakarítatik. Az új találmány — mely már öt állam szabadalmával van ellátva — egyszerű szerkezettel bír, s bárki által is könnyen kezelhető. E találmány közgazdasági szempontból kiváló fontossággal bír, nemcsak a kereskedelemre nézve, de általában a háztartásra nézve is. A készüléknek és kezelésének bemutatása alkalmával a jelenvolt szakértők egyértelmű kedvező nyilatkozatokat tettek fölé, s az ugyanez alkalommal kávéillattal telt pótkávéból főzési kísérletek tételén, az ily módon nyert folyadék a valódi kávé hozzáadása nélkül is kellemes zamatúnak és teljesen meglehető kávé ízűnek találtott. A készülék feltalálója *Leidenfrost Armin* debreczeni kereskedő, ki ezen találmányának nagyban előállítására czéljából *György Aladár* (Tóth Gyula czég) vas nagy kereskedővel és *Piros Béla* debreczeni mulakstossal szövetezett. Nevezet vállalkozók már most is azon helyzeiben vannak, hogy a különböző nagyságban előállított gépeket megrendelés esetén bárkinek megküldhetik.

TÖRVÉNSZÉKI CSARNOK.

Bűnügyi tárgyalások

1892. Márczius 28.
Lopás büntetével vádolt *Hren István* elleni bűnügyben végt.
Rabias büntetével vádolt *Tkalecz György* elleni bűnügyben végt.
Gondatlanság által okozott testi sértés vétségével vádolt *Kálmán József* elleni bűnügyben végtárus.
Sáffary Mária elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.
Durgó János elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.
Németh Ferencz (penész) st. elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.
Horváth Csicsari József st. ellen bűnügyben III-ad bir. it. hird.
Március 30-án.
Hivatali sikkasztás büntetével vádolt *Sobár Kálmán* perlaki vgtó elleni bűnügyben végt.
Lopás büntetével vádolt *Cseh Lőrincz* elleni bűnügyben végt.
Modrovics István st. elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.
Jankovits Ferencz elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.
Frommer Anna st. elleni bűnügyben III-od bir. it. hird.
Lopás büntetével vádolt *Virág Ferencz* elleni bűnügyben ségt.
Aprilis 1-én
Lopás vétségével vádolt *Kovács Rozi* st. elleni bűnügyben végt.
Lopás büntetével vádolt *Kale István* st. elleni bűnügyben végt.
Erdélyi Tamás st. elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.
Sindlberger János elleni bűnügyben II-od bir. it. hird.
Krizsován János st. elleni bűnügyben III-ad bir. it. hird.

Felső bíróságtól leérkezett.

Közokirat hamisítás büntetével vádolt *Habian Balázs* elleni bűnügy a kir. Curiatól — helyben hagyva a kir. tabla ítéletét.
Szándékos emberölés büntetékénél kíséretével és szarolás büntetével vádolt *Kluger Mihály* elleni bűnügy a kir. Curiatól — helyben hagyva a két alsó bíróság ítéletét.

Lopás miatt vádolt Horváth András elleni bűnügy a kir. Curiától — helyben hagyva a tábla ítéletét.

Bolgar Kálmán ügyvéd mint a Reif Károly által Babochai Gyula ellen vezetett végrehajtás alkalmával lefoglalt magánkövetelések behajtására kirendelt ügygondnok felperesnek — Babochai György alperes ellen 870 frt s jár. iránti reudes pere a kir. Curiától — helyben hagyva a tábla ítéletét.

Járásbíróshoz leérkezett ítéletek.

Beke Józsefnek — Czopfer Károly és neje elleni 400 frtos pere a kir. táblától helyben hagyva az I. bir. ítélete.

Armuth Náthának Flieshaeker József elleni 40 frt. 18 kros pere a kir. táblától megváltoztatva az I. bir. íté.

N. Kanizsai gyámd. pénztárnak — Horváth Pál és t. elleni 334 frt 88 kros pere a kir. táblától feloldó határozattal.

Budapesti levél.

A tavasz beálltával, megkezdődnek a különféle szükségletek beszerzésének gondoljai, melyeket nagybörzszt csakis a főtárosban lehet jól és olcsón eszközölni. Bizonyára jó szolgálatot teszünk, midőn a lapok t. olvasói tájékoztatására ismertettünk oly megbízható cikkeket, melyekhez akár levélileg, akár személyesen fordulhatnak megrendelésekkel.

Az egészséges, valamint a beteg test polására is fontos a fürdő. A főváros hírneves hévízfürdői között t. olvasóinknak a **Császárfürdőt** ajánljuk legjobb lelkiismerettel, a mely óségi intézet méltán tartja azon elvet hogy a „jó bor cséger nélkül is elkél.” A ki sok igéretet vár lehetetlenségeket kíván és a „legmodern berendezés” családkevel ingerlő látszatot keresi, az ne menjen a **Császárfürdőbe**, aki azonban csúszó fájdalomtól szabadulni óhajt, vagy izdalmányos daganatainak, bőrbajának, csabájának, keresztcsont-fájdalmának s más hasonló bajának véget vetni óhajt, vagy idült gyomorháján kíván segíteni, avagy orr- s gégebántalmát akarja orvosolni az bátran és teljes bizalommal keresse föl a **Császárfürdőt**, a melynek évszázadok óta világhírű gyógyforrásai az említett, és ezekkel rokon bántalmak ellen kipróbált hatásvány s a mely fürdőintézetnek (egy jótékony célú alapítvány) vezetése azon főczél felé van irányítva, hogy a beteg — megkímélve minden tolaakodó alkalmatlankodástól — nyugodtan használhassa gyógymódját és hogy a legkiválóbb kiszolgálást mellett felelje azt, hogy idegenek közt és nem saját otthonában él. Szóval mindannak, a ki hatályos fardót keres és a mellett súlyt fektet arra hogy az a lehető legzsalidabb és legtisztesebb legyen, a legjobb lélekkel ajánlható **Császárfürdő**, a mely a mellett, hogy berendezése a legkényesebb igényeket is kielégíti, áraiban igen mérsékelt és ezenfelül mindennemű szolgáltatás árszámba minden egyes szobában ki van függesztve és így a vendég mindezek tekintetében teljesen tájékozott és nyugodt is lehet. Ha mindezekhez hozzátesszük, hogy a Császárfürdő egy jótékonyczérra rendelt alapítványt képez és hogy így az nem nyereszkedésre szánt vállalat, hanem egy humanitáikus czélt megvalósító intézet, azt hisszük, mindent fölemlítettünk ami t. olvasóinkra nézve érdeklél birhat és a mi teljes bizalmuk felépítéséhez szükséges.

Kertész Tódor disztribútor-kereskedését (Dorottya-utca 1.) különösen a közelgő húsvéti ünnepek alkalmából ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe. A húsvéti tojások ezerféle változatban már 10 kros ártól egészen 30 frtig találhatók, a legzsalidabb diszítással és szellemes-belső berendezéssel, gyengéd-ajándékokul. Továbbá a szokásos húsvéti bontozás-hoz meglegelőt szerző és trófiás fecskendő tárgyak, folyton telithető gomblyuk ibolya 40 kr., nyakkendő-tök 1.20 kr., tölthető-porzselánrozsza 1 frt, illatszerekkel és sokféle változatban 40 krostól 2 frtosig; titkos bánásmódjuk csakis a veövével közöltetik. — A háztartáshoz számtalan ezélszerű új-donságok egész tárháza van itt, melyek közül kiemeljük a szabályozóval ellátott Perfection gyorsfűtő, mely minden eddig létezőt fölülmul gazdaságossági és ezélszerőségi tekintetben, 60 1 frt, forralás-szabályozóval 1 frt 40 kr. Bargonyaprés 60 kr. Tojásfűtő. Szódavíz készülék. Borlehozó gumicső 2.70. 3.20. Dugaszoló-gép 1 frt. Mikádótálcák 20 kr., 40 kr., 1/2 lámpabéltisztító 60 kr. Alumínium kulcsok könnyu sulya vegett igen ezélszerű. Harisnya stoppoló 1 frt. Pneumatikus gyertya-tartó 1.20. Kipróbált ábrósztó óra 3.60. Closet papír mindig csak egy darab kivethető, papír dobozban 25 kr. faszekrényben 2.35. Kanozos gyufatartó 85 kr. Kertész eszközök mint: kerti-ollók 1 frtől 3 frtig, Kerti kések 60 krtól 8 frtig, Fakéreg tisztító kefék 1 frt. Hernyó irtó lámpa 1.60. Szivacsok, ruha, haj- és fogkefék, fésűk. Lofáh dörzs készülék 1 frt, Radical tuszakkon távolító 1.80. Új aranyozó molyölöl mindenki azonnal moshatóan újja aranyozhat el-avult tükör- és képrámát szobrot stb. Úvegje ecsettel 80 kr. 1/2 lit. üveg 3 frt. John Hamilton nadrágszíjtó és simító 4.00 kr. Borotválkozó készlet angol késsel ellátva 7 frt. Érc pénz, bankjegy, szivar- és dohány-tárolók nagy választékban Automat önműködő cigarettá-készítő, egyszerűmind dohány-szelencze 2 frt. Dohányzó-készletek 3 frttől 40 frtig. Úveg-festészet utánzati ablak-képek 64 cm. magas, 44 cm. széles 2.70. Palli gyertyatartó hosszabbítható vagy rövidíthető karal, 1.60-tól 4.50-ig. Figyelmesteljünk a főváros látogatóit, — hogy Kertész Tódor üzletét megnézni el ne mulasszák mert ott a világ minden részéből beszerzett árucikkekről igen érdekes kiállítás található. Minden megrendeléshez legújabb nagy képes árjegyzékét mellékelik.

ben megkönyvitette **Stowasser János** hangszergyáros (Budapest, Lánchíd-utca 5. sz.) ki az ily zenekarok ósz-szes szükségleteit igen előnyös és jutányos feltételek mellett szállítja. **Stowasser János** szállítja a Budapestben lévő ósz-szes cs. és kir. katonai zenekarnak, több színháznak, konzervatóriumnak és magán zenekarnak, valamint az ország több vidéki városában állomásozó katonai zenekarnak s mindennemű hangszert nála lehet legjobb minőségben s legolcsóbban beszerezni, miért is bátran ajánlhatjuk ugy egyesek, mint testületeknek, hangszer megrendelések nála való eszközzésére. Képes árjegyzéket kívánatra díjmentesen küld ezen hazai és külföldi számtalan kiállításon részt vett s legnagyobb díjakkal kitüntetett czég.

A sörfogyasztás emelkedése arányban áll szőlőinknek pusztulásával. A sör ma már nemcsak élvezeti, de tapasztalat szeriént **egészségi ital is**, mert földi ásv. nyokat és tápsavakat tartalmaz különösen kénssavas meszet, mely az árpa malátá-csírájában könnyen és emészthető állapotban van nagy mennyiségben és megy át fa sörfőzetbe, ez pedig el van ismerve az izom- és idagerő rugójának, a vér egyik főalkatrészének. Midőn tehát a sörfogyasztási idény a tavasszal beköszöntött tisztelt olvasóink különös figyelmébe ajánljuk **Bieber Antal** Budapest Keresési-ut 6. sz. a. lévő legrégibb és legjobb híru palackcsőr-raktárát honnan kivitelképes kőbányai palackcsőrök elismert legjobb minőségben 50 éveses ládákban csomagolva minden irányban küldetnek. Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küld a czég. A sörpar emelése érdekében a kereskedelmi miniszter e hó elején tanácskozára hívta meg a sörpar-terén elismert szakembereket, ezek között **Bieber Antal** is, kinek törekvése oda irányul, hogy a sörfogyasztás emelése érdekében a fogyasztási adóterhek lényegesen leszállításnak.

A tavasz közeledésével az istálló és lófelszerelések, szerzőszámok beszerzése egyik fő gondja a gazdalközönségnek, mely czémből különösen ajánljuk **Milapka János** ósztr. cs. és m. kir. szab. szilgyártó üzletét, (budapest. külső stáció-utca 10.) mely nem csak számos kiállításon nyert legelső kitüntetés, de 1890. évben nagyméltósága **Baross Gábor** m. kir. kereskedelmi miniszter úrtól is elismerő okmányt nyert. Készít és tart raktáron mindennemű löszerszámokat, lovagló- s istálló-felszereléseket. Választékos raktár mindennemű löpök-rozók, takarók, izasztók ló- és kocsi-kefék, lötszítők keztük, vakarók, özbörök, szivacsok és löfésűk, mindennemű czú- és aczell fényezett zabláok, eb-, lovagló- és hajtó-ostorok legfinomabb bőrlack és bőrkendőcs, nyeregzsappan, továbbá kaphatók és beacserélhetők viselt löszerszámok. — Javítások gyorsan és jól, legolcsóbb áron eszközöltetnek. Állandóan kiállítva a kereskedelmi muzeumban, városliget. Kényelmes közlekedés a villamos vasutal. Vidéki megrendelések a legjobban teljesítenek.

Ugy a gazdaságban, mint az ipar- és háztartásban majdnem napi szükségletet képez a késaru: ezen cikkre nézve olvasóink különös figyelmébe ajánljuk **Schubert János Pál** kézműves üzletét a Granátos-utca 3. sz. házában a hatvani-utcai Dreher palota mellett. E fiatal üzletember, ki megboldogult édes atyja 68 év óta fennálló üzletét folytatja, a külföldön nyert tapasztalatai alapján képes minden versenyt felülmúlni s a nála rendelt árukért feltétlen kezeséget vállal. Készletben tart mindennemű asztali, zseb-, konyha-mészáros- és henteskéseket, valamint mindennemű beretvákát és ollókat s a legolcsóbb áron szállítja a megrendelt árukat vidékre is. Műköszörteléseket és javításokat olcsón teljesít, csomagolásért díjat nem számít.

A kerékpározás évről évre nagyobb teret hódít s méltán, mert e sport nem csak szép de ezélszerű is. Orvosi tekintélyek ajánlják ugy az ifjúságnak festedzésul valamint mind-azoknak, kiknek sok ütés után testmozgásra van szükségük. A kerékpár a katonai szolgálatban is elfogadott eszköz, miért nagyon ajánlatos annak gyakorlása. Ezek folytán felhívjuk t. olvasóink figyelmét **Brömer-Elmerhausen és Reich** czégnek Budapest, Andrásy-ut és Octogon-ter sarkán 48. sz. raktárára hol a legjobb és legújabb szerkesztű kerékpárok legnagyobb választékban kaphatók. E czég a kerékpárok tökéletesbítésére egy fontos újításra tett nagy haladást az üreges gummi-abroncs alkalmazásával, minek folytán a kerékpár vibrációja megszűnik, ehhez tartozik a párná-abroncs, mi által a testnyal megkevesüli és kisebb erőhasználat igényel, s előnyösebb mint a pneumatik tyrs, mely még nem próbáltott ki Angliában, tenát nem is ajánlhatjuk oly meleg, mint az üreges gummi-abroncsot. Új-donságot e téren a „The excelstor Safety” Bayliss Thomas és társától Conventryből valamint Beoston és Walwerhampton Humber és társától Conventryben, képeznek. A sportkörök minden felvilágosítást legjobban Brömer-Elmerhausen és Reich cégtől nyerhetnek, melynek saját iskolája és tanítója van, s vidékre hol többen akarnak tanulni, a czég díjmentesen küld tanítóit és kipróbált kerékpárokat a tanuláshoz, s a legjobb szerkesztű kerékpárok képes árjegyzékét is kívánatra ingyen megküldi.

A háztartásban gondozásban fontos szerepet játszik drága szövetek és ruhák tisztántartása. A piszkolódott vagy pecsétos csipkék, csipke ruhák valamint csipkefüggönyök vagy tisztítása legzsalidabb és legjobban eszközöltetik az e tekintetben egyedül specialista **Lohr Mária** ezélszű Krofusz vegyszerteti tisztító és műselyemfestő intézetében (IV. Ferencziak-ter 4. sz.) Ruhák, pongyolák, mindennemű divruhák, drága szövetek vegyi tisztítása a legmeglepőbb eredménnyel végezhetik. Ruhák fejtelten állapotban is festetnek oly szépen, hogy njának látszanak. Vidéki megrendelések a leggondosabban, jutányosan és gyorsan teljesíttetnek. **Lohr Mária** intézete azon megtiszteltetésben is részesült, hogy a magas királyi udvar, valamint Klotild főhercege asszony részéről is nyert megbízásokat.

A Budapestre utazó vidéki közönségnek legmolegebben ajánlhatjuk **Gundel János** „István főhercege” szállodáját mely közepon a Lánchíddal szemben kiállításal a budai hegyekre a királyi várpalotára, a vilmos vaant és gőzhajó-állomás közelében van. Ezen csak rövid idő előtt átalakított és egészen újonnan berendezett szállodában a legzsalidabb tisztaság, pontos szolgálat, kitűnő magyar s francia konyha hamisítatlan italok **Gundel János** személyes felügyelete által vannak biztosítva, s a házában lévő fürdő kivál gondoskodva van, hogy a t. utazó közönség mindeu igénye kielégítenek és semmi mulasztás elő ne forduljon.

CSARNOK

Mózes és az egészségügy.

Igazán csodálatos valami, ha elgondoljuk, — hogy ezredévekkel ezelőtt élő nagy emberek hol vették a nagy tudományt, képzettséget, szakismeretet, — midőn ehhez sem tanítójuk, — sem könyveik nem voltak, honnét azt merítették, fejlesztették, — s a gyakorlatra alkalmassá tették volna. Nem voltak még csak műpartoló egy-letek sem, hol felolvasás, kölcsönös vitatkozás folytán a nép részére alkalmas egészségügyi dolgokat az éghajlat és az emberek természetéhez képest pontosan kikutassák, megállapítják, — s mégis azt látjuk, hogy a zsidók nagyészű, s mély tudomány vezére **Mózes**, már több ezer évvel ezelőtt „a korbonztan” terén oly nagy jártasságot és tapasztalatot tudást mutatott föl, — mint a minőt mivel nemzeteink ezelőtt csak 30 évvel kezdtek megérteni, s egyetemenk tanítani.

Mózes főterekvése az volt, hogy hiveit a betegségől megóvjva, s mivel azt találta, hogy hiveinél a betegségek nagyobb részét az általuk élvezett elemi szereknek a nagy melegtől romlottsága, s tisztátalansága okozza, — az elemi szerek szigorú megvizsgálására „husszenteléseket” (sakter) rendelt, — kiket teendőikre kitanított, szigorú utasításokkal látta el őket, — s egyedül csak a „korbonztan vizsga” letétele után nyerhettek ezek alkai azást, de csak azon esetben, ha a jámbor, erkölcsös és kifogástalan előéletük teljes garantiát nyújtott neki arra, hogy parancsait hiven és pontosan teljesíteni fogják, es népének egészségügye előmozdítását kötelességüknek tartják, s szívükön viselendik.

Mózes nem volt abservatus, — tehát a coelibatusnak sem barátja, — hanem teljes hevell és lelkesedéssel hirdette s karolta a nemi életet, — s a házaseletet tárgyzó tanai terjedelmes szakkönyvvé váltak, melyekből „maradó parti” zsidóság utasításait, s vallásos czeremoniait mely jelenleg is meríti, — ehhez szigoruan s erősen ragaszkodik, s bebizonyított tény, hogy **Mózes** intézkedéseinek az egészségre megvan legtöbb esetben áldásos hatása.

A zsidók figyermekéin alkalmazott rituális szokás nem **Mózes** találmánya bár, — mert ez már az előtte, s vele egy korban élő keleti népek által jóval a zsidókat megelőzőleg ósi szokásként gyakoroltatott, — de igen is **Mózes** érdeme az, hogy tanulmányozván ezen rituális szokás előnyeit, — mint az egészségügyre hasznosát és üdvöset, a rituális szokások közé saját népei által is felvétele, — s annak megtartását a törvénybe iktatás által biztosította. Ezen körülmény **Mózesnek** államferhu tehetségéről is bizonyítékot nyújt, mivel ő mindenkor maradáson s hosszú időkre biztosította rendeleteinek betartását azáltal, hogy azokat törvénybe iktatta, s szigorú megtartására felügyelőket rendelt, — kiknek hűségét vallásos, erkölcsös életük biztosította.

De **Mózes** még is elleledte tanulmány tárgyává tenni a rituális szokásnál a nőt, hogy annak számos előnye nem állanak arányban az alkalmazásnál esetlegesen bekövetkezhető számos veszélyekkel, mely veszélyek minden orvosi műténél előfordulhatnak főleg akkor, ha azt — mint nálunk és más városokban is szokás — nem is orvos, hanem akár melyik laicus is végezheti. — Összeütközik ez az országos közegészségügyi törvényekkel is, s határozottan vétkes cselekménynek tekintendő, hogy egy ember egészsége és élete. — még az állaténál is kevesebbre becsültetvén, — laicus kezére bízzák, — s laicus kezek az emberen orvosi műtétet végezzenek. Hiszük, hogy e tekintetbeni felszólalásunk sem az illetékes kelyen, sem a közönség előtt nem lesz pusztába kiáltott szó, s intézkedés fog tétetni az emberi méltóság, egészség és élet megmentése és biztosítására.

Nem zsidó.

A szerkesztésért felelős:

Fischer Fülöp laptulajdonos

Lapvezér: Kánitz Béla.

Nyilttér.*)

Mennyasszonyi selyem ruhákra való selymeket fekete, fehér és crème színekben, simát és damasztot méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig (mintegy 300 különböző fajtaban) szállít egyes öltönyökre, vagy egész végekben is postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **Selyemgyára Zürichben.** Minták póstafordulóval küldetnek. Sváczba intézett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 998-9

Almákat

szép és tartós minőségben postacsomagokban és nagyobb mennyiségben olcsón szállít és ajánlatokkal szívesen szolgál. 38

F. C. Streyhoffer.
Grázban.

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal magára felelősséget a szerk.

11742 szám.

Arverési hirdetmény.

Atulizt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-kanizsai kir. járásbíró-ság 11742/891. számú végzése által vagyonbuktott Weiller S. nagy-kanizsai lakos csődtömegéhez tartozó 7860 frt 15 kr. értékű activ követelésekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 11742/1891 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis N.-Kanizsán a kir. járásbíró-ság kiadó-hivatalában leendő eszközölésére

1892-ik évi április hó 1-én napjának d. e. 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintelt ingóságok ezen árverésen, az 1891. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni tognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Kanizsán, 1892-ik évi márczius hó 14-ik napján.

FABIAN
kir. bírósági végrehajtó.

7059 tk. 1891.

Arverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Simon Gábor ügyvéd n.-kanizsai lakos végrehajtónak Erdős György merényei lakos mint k. k. fia Erdős György törv. képviselője végrehajtást szenvedő elleni 5 frt tőke, 7 frt per 4 frt 25 kr végrehajtási kérelmi 9 frt 65 kr jelölengi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó

a kerecsenyi 265. sz. tkvben A + 763 hrsz. n. foglalt váltásávköteles ingatlanok Kovács Anna nevén álló 672 frtra becsült 1/4 része

1892. évi április hó 23-ik napján d. e. 10 órakor

Kerecseny község házánál Simon Gábor felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

N.-Kanizsán, a kir. tszék mint tkvi hatóság 1891. évi december hó 28-ik napján.

791-1 GR. HUGONAY
kirend. kir. tszéki bíró.

156. tk. 1892.

Arverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Hürsöki Anna balaton-magyarodi lakos végrehajtónak Ritecz Márton végrehajtást szenvedő balaton-magyarodi lakos elleni 16 frt eljárási 6 frt 80 kr végrehajtás kérelmi 9 frt 25 kr jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a csapi 510. sz. tkben A + 526/b hrsz. a. végrehajtást szenvedő tulajdonául felvett 414 frtra és ugyanazon tjkben A + 566 a hrsz. a. ugyanannak tulajdonául felvett 410 frtra becsült váltásávköteles ingatlanok

1892. évi április hó 26-ik napján d. e. 10 órakor

Csapi község házánál Sebestyén Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldötti kezéhez letenni.

N.-Kanizsán, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1892. évi Január hó 11-ik napján.

80 GR. HUGONAY
királyi törvényszéki bíró.

HIRDETÉSEK.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Női szabó intezet Szombathelyen, mely 5000 forintot jövedelmez, azonnal eladatik. — Bővebb felvilágosítással szolgál

LEMBERGER G.

Nagy-Kanizsán.

főtér 722-517. szám alatt. 84

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Lóheremag, Luczerpapag,
a budapesti állami magvizsgáló állomás által **arankamentesnek**

nyilvánított minőségben, valódi oberdorfi

répamag, bükkönymag

jutányos áron kapható **KLEIN VILMOS** magkereskedésében **Szatmáron.**

Számos uradalom s nagybirtokos elismerő levele rendelkezésre áll. — Minták és árjegyzékek bérmentve. 55

Rendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A cs. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak férfiak rökön, tartósan és utóbajok nélkül. még oly esetekben is, hol semmi sem használ; még több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreállíttatik (külöleg észrevehetetlen, garantizott ártalmatlan, igazalom nélküli kellemes gyógymód). Híres tanárok elismerő nyilatkozatai, legmélegebb orvosi ajánlások és alaposan kigyógyultak ezernyi hálaíratat érdek nélkül tanácsolják a cs. és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás discretióval. Tartalom és származás felismerhetlen **dr. Altmann Károly**, Wies., VII., Mariáhilferstrasse Nr. 70. Felvilágosító rőpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. 52

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést csúsz, közhvény, tagzsugátás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr., és a legtöbb gyógyszerárban kapható. 61

Csak horgonnyal valódi!

Budapesten

3 emeletes körüli palota, a legjobb vidéken 30 évig adómentes, a lakások a leg-elegánsabban kiállítva, parquetákkal, kárpitozott falakkal, fűrdő-, elő-, esztésobakkal, szócsokkal stb. kiállítva 300,000 frtért, továbbá 2 emeletes, új sarokház, fenti kiállítással, a Kerepesi-ut környékén, 9%-nyi tiszta jövedelemre, 80,000 frtért kevés készpénzfizetéssel eladatik vagy pedig helyben fekvő háza vagy birtokra elcsereztetik. Továbbá ajánlok olcsó családi házakat megvételre. Bővebb értesítést csakis önévöknek szívesen és díjmentesen nyújt Löwy Emil hatóságilag engedélyezett, kereskedelmi- és váltó-törvényszékileg bejegyzett ingatlanok közvetítési ügynöksége **IV. Ujvilág-utca 33-madik szám.**

Budapesten.

KEIL ALAJOS-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur.)

legkitűnőbb mázólsz-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr.
1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható: 71

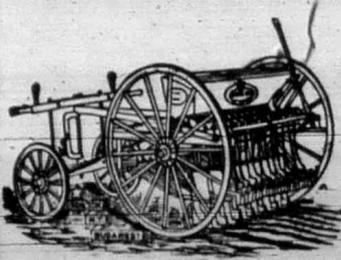
Fesselhofer J.-nél N.-Kanizsán.

Ügyes ügyköket
sorolgyeknek részleltíre-
táre való eladásához igen
kedvező jutalék felté-
telek mellett keres ár
"Első Magyar Iparbank"
váltó-bizáto
BUDAPEST,
IV. Deák Ferencz-
utca 5.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és Irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT.
Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCZA 14. — Fiókraktár:
KEREPESI-UT 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek

számos első díjakkal kitüntetett
szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék
mélyítő- és egytetemes acél-ekék,
eredeti SCHLICK- és VIDATÉ-féle
egyvasu ekék, talajmívelő-eszközök,
valamint Schlick-féle szab. Haladás sorbavetőgépek
Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és
mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéve-
kötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszázó gépek
szállítató mezél vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak — Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Rendkívül jutányos ár!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, misze-
rint a tavaszi idényre raktáromat a legfinomabb, legdiva-
tosabb bel- és külföldi kelmékkel dusan felszereltem.

Üzletem- és műhelyemben ujonnan alkalmazott
munkaerők által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy
minden felpróbalás nélkül legdivatosabb szabásu, teljesen
jól álló ruhákat szállíthatok.

Teljes tisztelettel
Kaufman Mor férfi - szabó
(ezelőtt Székely és Kaufman)
főtér Ebenspanger-féle házban.

42

Kneipp lelkésznek Eredeti tiszta lenből készült trikó-egészségi fehérneműi.

Az izadtságot kitünően beszívja
gyógyó meleget tartó, kellemes
ruhavisélet.

Első osztrák gépi trikó és fe-
hérnemű gyára

Kápfér és társának Bécs,
XVII. Ottakringertstrasse 20.

Főraktárak:

Nagy-Kanizsán: Imler Józsefnél.
Keszthelyen: Mérey Ignácznál.
Kaposváron: Löw Móricz és testvére.
Sümegeen: Epstein Vilmosnál.

Kapronczán: F. Schwarz és fainál.
Várson: Grünwald és Schwarenál.
Belodron: Plachte Edénél.
Kreuzon: Markó Breijer & Sohnál.

Csak akkor eredeti, ha a fehérnemű a lelkész ur aláírásával van ellátva.

978

Sarg Clycerin különlegességei.

Clycerin szappan kapható papírban, dobozban
deszkacsomagban, vagy dara
bonkint.

Méz-Clycerin szappan dobozokban.

Folyékony-Clycerin szappan üvegekben

Toillete-carból-clycerin szappan.

Encalyptus-glycerin szappan.

Clycoblastol (hajaövesztést előmozdító szer.)

China-glycerin-kenőcs. — Glycerin

crém. — Toilette glycerin stb. stb.

Kalodont (egészségügyi hatóságilag megvizsgált

Clycerin-fog-krém.

Sarg F. A. fia és társa cs és kir. udv. szállítók

Bécsben.
Raktár: Nagy-Kanizsán Schwarz és Tauber, Rosenfeld Adolf
Strem és Klein, Marton és Huber és Prager Béla gyógy-
szerész urnál. 957

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

BOR-KIVONAT.

Tökéletesen egészséges bornak pár perc alatt
előállítására, a mely bor a természetes bortól mi-
ben sem különbözik ajánlom ezt a **Jónak bi-
zonyult** különlegességet.

Ará 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására
elégés) 5 fnt 50 kr., a készítéshez szükséges
vevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért
és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

Éretik el az én utóérhetetlen **Erősítő-Essen-
zem** által a pálinkánál; ez kellemes és metsző-
ízű ad s csupán nálam kapható.

Ará 3 fnt 50 kr. különkint (600—1000 liter-
hez alkalmazva.) Használati utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívül ajánlok még
essentiákat Rum, Cognac és Likörök
stb. készítéséhez utóérhetetlen minőségben. Utasító
vények díjtalanul csomagoltatnak a küldemény
hez. *Arjegyzék díjtalanul.* 984

Pollák Károly Fülöpp

Essenc-különlegességek gyára, Prágában.

Szolid képviselők kerestetnek

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Máriaczei Gyomorcsépppek

nagyszertár hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és áto-
lónosan ismeretes házi és nepszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorégőség,
bűzös léhelet, fejfájtság, savanyú lefőfőges, hasmenés, gyomo-
regés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás,
gyomorérgés, stb.

Hathatos gyógy szernek bizonyult lejjáásánál, a menyenyiben
ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételkkel és
italokkal, gúttásk, májbajok és hőmorbiditásknál.

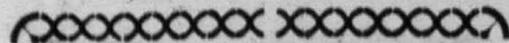
Endített bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépppek**
évek óta kitünöknek bizonyultak, a mit száz meg száz
bizonyítvány támsít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg 70 kr.

Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tuzetesen tessék
megtekinteni!! Csak oly csépppek tessék
elfogadni, melyeknek burkolatára zöld sza-
lag van ragasztva a készítő aláírásával (C.
Brady) és ezen szavakkal: „Valódságot bi-
zonyítom”.

A **Máriaczei gyomorcsépppek** ve-
lodlan kaphatók.

Kapható Nagy-Kanizsán: Prager Béla, Be-
lusz Lajos gyógyszerházaiban.
Barcsón Kohut Lajos gyógyszerházaiban. 67

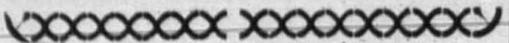
A legsikeresebb szer a vízi betegség minden neme ellen, valaamint ennek utóbajai — *ugymint: Sárgaság, Húgycső és Hólyag hurut, Nehézlégzés, Májbajok* stb. ellen, a

HYDROPSIN

(orvosoktól ajánlva.)

kapható: Grobstein gyógytárában Gmundenben. Felső-Ausztriában.

Ára: 1 üvegek, használati utasítással 1 frt, csomagolással együtt 1 frt 20 kr.

A LEGUJABB és LEGOLCSÓBB
POLITIKAI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP a

MAGYAR UJSÁG.

Laptulajdonos:

Dr. Fenyvessy Ferencz orsz. képviselő

Előfizetési árak: Egész évre 12 frt.
Félévre 6 frt.
Negyedévre 3 frt.

A „Magyar Ujság” jeles politikai, köz- és mezőgazdasági társadalmi és szépirodalmi cikkeken kívül állandóan két kitünő regényt közöl. 68 4-1

A „Magyar Ujság” kiadóhivatala egész- és féléves előfizetőinek azt az **állandó kedvezményt** nyújtja hogy a „Magyar Ujság”

VALAMENNYI SORSJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sorsjegyeinek két csoportjából állanak

és a Magyar Tesztató és Pénzváltó banknál letétbe helyezettek játszanak és évenként és csoportonként **65**,

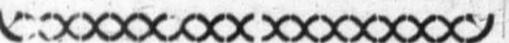
tehát **130 huzásban** részesülnek és csoportonként 3⁰⁰,-
tehát összesen

7 millió nyereseményre játszanak!

A felosztás úgy történik, hogy a „Magyar Ujság” mindazon esetben, melyben valamelyik sorsjegye kiluzatik, a nyeresémszeg **100** előfizetőnek engedi át oly formán, hogy egyik budapesti kir. közjegyző előtt egész éves előfizetői sorából 30, a féléves előfizetőiből 20 sorsoltatik ki. Ezen 50 előfizető között osztatik szét az egész nyeresemény fele.

Mutatványszámokat kizárólag ingyen küld a

MAGYAR UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, IV. kerület, Grandos-utca 1. sz.

Hazánk legkedveltebb savanyúvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ó cs. és kir. fensége

József főherczeg asztalán rendes italul szolgál.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu * A bornak színét nem változtatja
Természetes ízét kellemessé teszi

a mért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer” előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbán a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az ÁGNES-forrás savanyúvize.

Vegyelmezve

Dr. LENGYEL BELA

egyetemi tanár

úr által.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által mint a légzési-, emésztési- és húgycső-szervek hurutos bántalmainál; hatásosan gyógyítja a Rhachitis, görvély-, vesé- és köszvény-bajokat, épogy használható a tagok csúzos bajainál, gyermekeknek meggátolja a túlságos gyomorsavany-képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav-tartalmánál fogva ezen üdítő savanyúvize a legkellemesebb ízű ital, s borral használva igen nagy keletnek örvend. — Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is, ép úgy mint hazánkban, általában a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR

ÉDESKUTY L.,

cs. és kir. és szerb kir. udvari ásvány viz-szállítónál
BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz.

Megjelenik 40,000 példányban.

PESTI HIRLAP

független, szabadelvű, demokratikus napi közlöny,
naponként 16—20, ünnep- és vasárnapokon 24-28-32 oldal terjedelemmel.

Rendes zenemellékletek.

A husvéti számhoz rendkívüli kedvezményül az előfizetők számára **egész eredeti regény** lesz mellékelve.

JÓKAI MÓR tollából a nyár folyamán **TRENK** címmel érdekesítő történeti regényt közöl a Pesti Hirlap

Előfizetési árak: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3.50 kr., egyóra 1.20 kr.,

A fürdő- s utazási idény alatt a lap egyszerű bejelentésre bárhová és bármely rövid időre utána küldetik az előfizetőnek.

Mutatványszámot kívánnra egy héttig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.

Nyomatott Fischer Fülöp laptulajdonosnál Nagy-Kanizsán, 1892.